

مخبرگی

اسلامي امارت ثابته كره

چي د توري او تفاهم خواك او وړتيا لري !!

شپارسم كال، شپږمه، پرلپسې ۱۱۹مه كښه،
عقرب-میزان ۱۳۹۹ل، صفر المظفر ۱۴۴۲هـ ق، سپتمبر ۲۰۲۰م

د افغانستان اسلامي امارت د رهبري شورا غړی

محترم ملا تاج میر جواد سره د څرك ځانگړې مرکه

◀ بين الافغاني مذاكرات او د ولس هيلې

◀ افغانان د اسلامي نظام غوښتونكي دي !!

◀ د اسلامي امارت دمذاكراتي ټيم قوت او هيبته!

◀ د اسلامي حاكميت جوړولو كرنلاره!

◀ د تلې د ۶ مې مخكې او وروسته

بين الافغاني مذاكرات

او د كابل واکمنانو زهرجن اظهارات

د پكتيكا ولايت محترم والي مولوي محمد قاسم (خالد) له څرك سره ځانگړې مرکه كې:

د پكتيكا پنځه ولسوالۍ مكملې مفتوحه دي، د پنځو ولسواليو ۹۵ سلنه

او د نهو ولسواليو ۷۰ فيصده ساحه دمجاهدينو په واک او اختيار كې ده.

د افغانستان اسلامي امارت

د مذاكراتي ټيمه د غړو لاندېه پيژندنه

لړليک

شپاړسم کال، شپږمه، پرلپسې ۱۱۹ مه گڼه، عقرب-ميزان ۱۳۹۹ل،
محرم الحرام-صفر المظفر ۱۴۴۲ هـ ق، سپتمبر ۲۰۲۰م

امتیاز:

۱۵ امتیاز خاوند: د افغانستان اسلامي امارت

د فرهنگي چارو کمیسیون

عبيد تنوير

مسؤل مدير:

ډاکټر صابر، حميد، جميل مېرني

ليکوال پلاوی:

او افضل محمد تراب

گډون:

۳۵۰	افغانستان:
۵۰۰	پاکستان:
۷۰	امريکا:
۷۰	اروپا:
۳۰	يوه گڼه:
۶۰	

يادونه

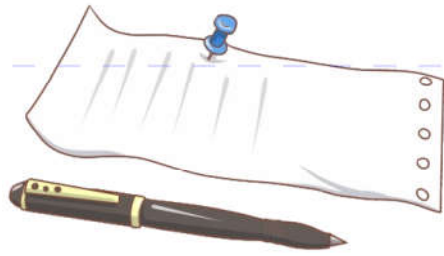
حتمي نه ده چې په څرک کې خپرې شوې مقالې
دادارې دپاڼيسې ترجماني وکړي هره ليکنه دليکوال
خپل نظر دی.

تخنيکي چارې: تخنيکي خانگه

پتې:

srak_111@yahoo.com

مخ	عنوان	گڼه
۱	سرمقاله.....	۱
۲	د دوحې ترون ولي بايد د اوسنيو مذاکراتو بنسټ وي؟.....	۲
۴	د اسلامي امارت مبارزه نورو اسلامپالو ته د لارې مثال... ..	۳
۷	بين الافغاني مذاکرات او د کابل د واکمنو زهرجن اظهارات	۴
۱۰	درهبري شورا غړی محترم ملاتاج ميرجواد صاحب سره مرکه	۵
۲۱	د مذاکراتي ټيم د غړو لنډه پېژندنه.....	۶
۳۰	د اسلامي حاکميت جوړولو کړنلاره!.....	۷
۳۵	دميزان تر ۶مې وړاندې کيسې!.....	۸
۳۷	د تلې د ۶مې مخکې او وروسته.....	۹
۳۹	دميزان د ۶مې وړاندې خاطرې.....	۱۰
۴۱	ديموکراسي که اسلامي نظام!.....	۱۱
۴۲	کلکڅونه.....	۱۲
۴۴	يو څو انديښنې او ځواب يې!.....	۱۳
۴۶	د اسلامي امارت دمذاکراتي ټيم قوت او هيبت.....	۱۴
۴۸	بين الافغاني مذاکرات او د ولس هيلې!.....	۱۵
۵۱	ترمپ پوهيږي چې پر سړيو اووښتی!.....	۱۶
۵۳	افغانان د اسلامي نظام غوښتونکي دي.....	۱۷
۵۵	د پکتیکا ولايت والي مولوي محمد قاسم (خالد) سره مرکه	۱۸
۶۱	ولي دکابل له ادارې خلک ناراضه دي؟.....	۱۹
۶۳	طالبان څوک دي؟.....	۲۰
۶۶	نوميالي عالم شيخ الحديث مولوي واعظ سره دڅرک مرکه	۲۱
۶۸	داولاد روزنې په اړه مشورې.....	۲۲
۷۰	منځني ختيځ کې حالات پر کوم لور روان دي؟.....	۲۳
۷۴	دشهيد ملا صديق الله احمد زنداني ژوند ته لنډه کتنه.....	۲۴

بلاغ اسلامي

سر مقاله

اسلامي امارت ثابته كره چې د جهاد او تفاهم خواک او وړتيا لري!!

پر افغانستان يرغل كووونكو هېوادونو دا فكر كاوه او كابل ادارې دا تبليغوله چې اسلامي امارت د تفاهم په نامه څه نه پېژني او نه هم باور پرې لري. دوى داله پامه غورځوله چې همدا اسلامي امارت و چې نږدې شل كاله وړاندې يې په داسې حال كې تفاهم او د خبرو له لارې دهغه وخت د ستونزو د حل غوښتنه كوله چې نړۍ د قبر، وحشت او زندان له انتخابونو پرته د بل څه حق نه وركاوه. د نږدې دوو لسيزو په جريان كې د برحق جهاد او مقاومت تر څنگ اسلامي امارت د تفاهم دروازه هم خلاصه پرېښې وه. د اسلامي امارت دريغ دا و چې لومړى بايد د اشغال موضوع، چې د ټولو ستونزو زېږوونكې ده، حل و فصل شي او وروسته به بيا افغانان، د پرديو له مداخلې پرته، د خپل هېواد دراتلونكې نظام په اړه تصميم ونيسي.

د روان كال د حوت په ۱۰ مه په دوحه كې د اسلامي امارت او د امريكا د متحده ايالتونو ترمنځ د تړون په لاسليك سره له هېواده د اشغالگرو وتلو ته زمينه برابره شوه، اوس دا دى د هېواد دراتلونكې برخليک په اړه د افغانانو خپلمنځي تفاهم او مذاكراتو ته لار هواره شوې ده.

اسلامي امارت خودخوا او قدرت غوښونكى قوت نه دى او نه هم باور لري چې په يواځې ځان دې د افغانستان دنجات او سوکالی لپاره پرېکړه وکړي .

د دې لپاره چې تر اشغال وروسته افغانستان د افغانانو د ديني او ملي اقدارو ممثل، خپلواک، امن او سوکاله وي اړينه ده چې په بين الافغاني مذاكراتو كې ټولو جوانبو ته موقع او دنظر حق وركړل شي څو خداى مه كړه داسې پرېکړه ونشي چې د هېواد او ولس لپاره زيان ولري.

د بين الافغاني مذاكراتو لپاره د اساس په توگه د حوت د ۱۰ مې په تړون او په خبرو كې د اختلافاتو د حل لپاره د شرعي مصدر او مبنا په حيث په حنفي فقه ټينگار، له دې مذاكراتو راوتلې ثمره نوره هم مطبوطوي او تفاهم اسانه كوي. دا معلومه خبره ده چې په دې مواردو ټينگار د كوم لوري د نفي كولو په معنا نه دي.

اسلامي امارت خپل ولس ته له خپل لوري پوره ډاډ وركوي چې د ملت ارمانونو ته به ژمن وي او هيڅ داسې پرېکړه به ونكړي چې د افغانستان مصالح په خطر كې واچوي. مقابل جهت هم بايد په عمل كې ثابته كړي چې مذاكراتو او د تفاهم اصل ته ژمن دي او غواړي چې دا كشاله د اوږدولو پر ځاى نوره حل و فصل وكړي.

موسی فرهاد

د دوحې تړون ولې باید د اوسنیو مذاکراتو بنسټ وي...؟!؟

له همدې ځایه وه چې د شپږ زره بندیانو تبادلې هم د کابل حکومت د دوحې د تړون په اساس ومنله، که څه هم په نخرو یې پرېښودل، خو تبادلې یې د هماغه تړون له مخې وکړه، تردې چې کله به یې زریا سل تنه پرېښودل، سمدستي به یې یو نیم اعلان هم کاوه چې اوس دې نو طالبانو خبرو ته راسره کښیښي.

له دې نه علاوه د کابل مذاکراتي پلاوی، هم په هماغه شرایطو غوره کړای شوی، چې د دوحې په تړون کې ویل شوي، چې د ټولو افغاني جهتونو استاڅولې به کولای شي، یعنې یواځې حکومت به نه وي.

مطلب دا چې د دوحې د تړون پر موادو د کابل ادارې هم توافق او رضایت درلود، دا چې په زړه کې د امریکایانو پر وتلو خوښ و یا ناخوښه؛ دا بیله خبره ده.

حقوقی خبره:

نو که چیرې د طالبانو دا خبره؛ چې له امریکا سره یې فقط پر دوو موضوعاتو خبرې کول غوښتل؛ په اول کې منل شوې وای؛ پر طالبانو ډېر فشار نه وای اچول شوی؛ چې ضرور به پر څلورو موضوعاتو خبرې راسره کوي؛ او له امریکا څخه افغان حکومت هم دا غوښتنه مکرراً نه کولای؛ نو نن که د کابل حکومت د دوحې تړون ته ځان ژمن نه بللای، او د اساس په توګه یې نه منلای؛ نو په حقوقی لحاظ به دوی ملامت نه ګڼل کیدای؛ برعکس طالبان به مجبور وای چې له کابل سره د بل نوي تړون له مخې مذاکرات مخته بوځي. اوس چې له طالبانو سره د دوحې په تړون کې توافق شوی، امریکا، ملګرو ملتونو، امنیت شورا، اسلامي کنفرانس، د ۳۶ هیوادونو سفیرانو، د کابل حکومت، ګاونډیانو او نورو ټولو منلې چې پر دريو ټکو: چې په هغه کې له افغاني جهتونو سره د طالبانو خبرې کول هم راځي؛ نو اوس لازماً باید چې همدغه تړون د راتلونکو ټولو پړاوونو

کله چې د طالبانو او زلمی خلیلزاد ترمنځ مذاکرات پیل شول، په اوایلو کې ډېر اختلاف د خبرو اترو پر اجنډا و، طالبانو به ویل چې فقط پر دوو موضوعاتو خبرو ته تیار یو، (د افغانستان د اشغال خاتمه او له آینده افغانستان څخه چاته د ضرر نه رسولو اطمینان).

خو امریکایی لوري به ویل چې نه، پر څلورو موضوعاتو خبرې کیري: دوه دغه پورتنی شيان، درېیم د کابل له حکومت سره مخامخ خبرې او څلورم اوربند.

دا خبره هم د کابل رسنیو ډېره بدرګه کوله او هم د کابل حکومت.

خو د طالبانو موقف له لویه سره داسې وو چې د افغانانو ترمنځ خبرې کول، اوربند، نظام او یا نور مسایل زموږ کورنۍ خبرې دي. له خارجیانو سره د مشکل ترحل کولو وروسته یې موږ پخپلو کې حل کول غواړو.

وروسته زلمی خلیلزاد ظاهراً په دې راضي شو چې بس پر دوو موضوعاتو به بحث کیري، خو نتیجتاً داسې جوته شوه چې طالبانو او خلیلزاد دواړو یو او بل ته تر یوه یوه ټکی په لبر تغیر سره ورتیر سوي وي.

هغه دا چې اوربند د طالبانو په غوښتنه له اجنډا ووتی او د افغان حکومت پر ځای له افغاني جهتونو سره خبره طالبانو ومنله.

د همدې جریان په رڼا کې مذاکراتي سلسله وغځیده، چې بالاخره توافق وشو، د مذاکراتي سلسلې په جریان کې که څه هم د کابل حکومت د خپل عادت سره سم هر سههار او بیګا ګډو وډ موافق اختیارول، خو په ټوله کې هغوی هم له امریکا سره په دې سلسله راضي وو او ملاتړ یې کاوه.

لپاره اساس وي. زه فکر کوم چې په حقوقي لحاظ د کابل حکومت سل سلنه دې ته ملزم بلل کيږي. چې باید همدا تړون د خبرو بنسټ ومني.

که چيري يې نه مني، بيا دوی پوه سه، بين المللي ټولنه او امريکا يې پوه سه. طالبان به له سره نوې پريکړه کوي چې د کابل له حکومت سره خبري وکړي، کنه؟ او که کوي يې؛ په کوم اساس يې وکړي؟ دا به د طالبانو خپل د خوښي آپشن وي، ځکه چې د دوچې له تړونه خو کابل قصداً د ځان ايستلو هڅه کوي.

مشورتي جرگه

دا چې اوس د کابل پلاوی دوې ضدونقيض خبري کوي، يو دا چې وايي د مشورتي لويې جرگې د پريکړو پر بنیاد به خبري کېږي، او بل وايي چې د امريکا سره امنيتي تړون لري او وروستی اعلاميه يې په گډه ورسره صادره کړې؛ پرهمغه عمل کوو.

دا دواړې خبري ځکه بې اساسه دي:

(لومړی خو باید وويل شي چې د کابل حکومت امنيتي تړون او وروستی مشورتي جرگه او يا داسي نور ټول کړه وړه، له لويه سره طالبانو په قاطعيت او صراحت سره پر خپل وخت مسترد کړي، اساساً يې منلي نه دي، لکه څنگه چې د کابل حکومت د دوچې تړون منلی وو.)

دويم دا چې مشورتي لويه جرگه خو د کابل حکومت د څلور سوه بنديانو د برخليک او د هغوی د خلاصون د پريکړې لپاره را وغوښتله، اشرفغني ويل زه يې د خلاصون صلاحيت نلرم، لويه جرگه دې خلاص کړي. دوی خو په اول کې نه امريکا ته خبرداری ورکړی او نه يې طالبانو ته اعلان کړی چې دا مشورتي لويه جرگه د دې دپاره ده چې موږ د دوچې تړون د بنسټ په حيث نه منو. (سره له دې چې مشورتي جرگه يې دومره ناقصه وه چې حتی ډاکټر عبدالله پخپله هم مسترد کړې وه، نو حقوقي حيثيت يې خلک خپله هم ښه اټکل کولای شي.)

بل داچې دوی د امريکا سره د امنيتي تړون او يا وروستی اعلاميې صادرولو خبره کوي؛ هغه ادعا هم ځکه بيخايه بلل کيږي چې هغه تړون خو له وړاندي لا امريکا درسره مات کړی، امنيتي تړون خو د کابل حکومت د دې لپاره کړی و، چې امريکا به د تل لپاره يا د نامالومي مودې لپاره خپل نظامي حضور په

افغانستان کې ساتي او د کابل حکومت په ملاتړ به ابدي جنگ کوي، مگر امريکا خو دا ده اوس خپل ځواکونه باسي، له طالبانو سره يې د خپلو قواوو د خروج معاهده لاسليک کړه. نو هغه تړون او يا د هغه د آپديټ وروستی اعلاميه چې د ارگ او امريکايي جنرال لخوا خپره شوه؛ بنياد گرځول خو په هيڅ صورت معقول او منطقي نشي بلل کيدای.

له همدې ځايه ده چې بايد د دوچې تړون د رواني بين الافغاني مذاکراتي پروسې اساس وگرځول شي، يو خو به يې نړيوال ملاتړ نور هم پياوړی شي، ځکه اوس دا فورم ټولي نړی تائيد کړی، له نوي هغه سره د نړيوالي اجماع رامنځ ته کول بيا په کلونو کلونو وخت اخلي، له همدې لاري کيدلای شي د پروسې راتلونکي پړاوونه ډېر آسانه شي. او گران هيواد ته مو تلپاتي سوله راشي.

پای..!

د ښوونې ځانگړی اسلوب

#روایت_کا چې حسن او حسين رضي الله عنهما چرته بوډا سپړی وليد چې اودس يې کوه، خو په سنت طريقه برابر نه و، د نبوت د مدرسې روزليو ځوانانو مناسب ونه بلله چې مشر او بوډا سپړي ته ووايي: اودس دې صحي ونه کړ، بايد داسې او هاسې يې وکړې، نو دې مشر ته د صحي اودس ورنښودلو لپاره يې د درنښت او هونسياري لاره برابره کړه.

دوی دواړو بوډا ته وويل موږ دواړه ستا مخکې او پرسونه کوو، ته راته گوره چې زما اودس په سنت طريقه برابر دی او که زما د ورور، زموږ فيصله به ته راکوې چې د کوم يوه اودس په سنت طريقه برابر ده.

بوډا ورته وويل: سمه ده، تاسو دواړه اودسونه وکړئ، هغوی دواړو يو په بل پسې اودسونه وکړل او بوډا دواړه څارل، هغوی چې کله اودسونه وکړل بوډا ته يې وويل اوس پرېکړه راوکړه، بوډا هم هونسيار سپړی و، په حقيقت پوه شو او هغو دواړو ته يې وويل: ستاسو دواړو اودسونه په ښوي طريقه برابر دي، خو زما اودس په ښوي طريقه نه دی برابر. فيض القدير للمناوي(۳۲۸/۲)

د اسلامي امارت مبارزه

نور اسلامپالو ته د لارې مثال

عبدالستار سعید

له اسلامپالو خوځښتونو څخه یوازې د ایران د خمیني مبارزې رنگ راوړی او نورې مبارزې په شکست محکومې شوي دي.

د سیاسي اسلامپالو شکست بهرني او داخلي عوامل درلودل. له بهرنيو عواملو یې مهم هغه له دوهم جنګ جهاني وروسته نړیوال نظم و چې د امنیت شوری پنځو دایمي غړو هیوادونو په کې ټاکونکی رول درلود. دغه وخت چې مسلمانان د ټاکونکي فکتور په حیث د نړیوالو سترو لوبو له موقف څخه غورځیدلي وو، اسلام دښمنه زبرځواکونو په دې اجماع درلوده چې باید د نړۍ په هیڅ کونج کې سیاسي اسلام ته د حاکمیت مخه ورنکړل شي.

د داخلي عواملو له جملې مهم یې د ځینو اسلام پالو خوښتونو انحراف او له خپلو هغو مبادئو سره جفا وه چې په مټ یې دوی په اسلامي ټولنو کې اعتبار او مقام موندلی و. د ډیرو خوځښتونو دوهم او دریم نسل هغه اهداف هیر کړل د کوم لپاره چې دغه خوځښتونه رامنځته شوي وو.

کله چې د طالبانو اسلامي تحریک راپیل شو که څه هم په پیل کې د اسلامي مبارزو ځینو سیالو خوځښتونو ورته په حقارت کتل او هغوی یې د یوه موسمي او نامنظم خوځښت په حیث تعریفول، اما د وخت په تیریدو ثابته شوه چې د دین

د افغانستان اسلامي امارت په داسې حال کې د اسلامي نظام د حاکمیت لپاره د مبارزې بیرغ پورته کړ، چې په اسلامي نړۍ کې د شلمې پېړۍ زیاتره اسلامي خوځښتونه د عروج له کناپو څخه د نزول پر خوا راغبرګ شوي وو. په مصر او اکثره عربي هیوادونو کې اخواني حرکت چې د واک تر لاسه کولو هڅې یې ناکامې شوې وې یوازې د پایښت لپاره یې لاس او پښې وهل او خپل فعالیتونه یې له سیاسي هڅو په اجتماعي-رفاهي خدماتو بدلول. په بر صغیر کې د مولانا مودودي د فکري خوځښت هم کومه نغده پایله نه تر سترگو کیده. په الجزائر کې اسلامپالو گټلی میدان سیکولرانو ته بایلود او په افغانستان کې چې کمونیست سیکولران مات شوي وو له بده بخته د یوه فکر (اخوان (او یوه مسلک (انجنیرۍ (سره تړلي اسلامپال) مسعود او حکمتیار (د قدرت په جگړه سره کښیوتل چې په پایله کې د مبارزې دغه میدان هم د فتحې او نظام سازی د حماسې پر ځای د خپلمنځي جگړې پر غمیزه واوښت.

د شلمې پېړۍ په وروستی لسيزه کې د اسلامپالو خوځښتونو همدا بده ورځ وه چې فرانسوي مستشرق اولیو رای ته یې جرأت ورکړ تر څو (د سیاسي اسلام شکست (تر عنوان لاندې کتاب ولیکي. اولیو رای ولیکل د شلمې پېړۍ

کارونه ډیر ځله تر قابلیت نه بلکې تر مقبولیت پورې اړه لري. په اسلامپالو مبارزو کې ظاهري ساخت و ساز دومره اغیزناک نه وي لکه اسلام او اسلامي اهدافو ته اخلاص او وفاداري چې د الله تعالی د نصرت او مؤمنانو د تائید سبب ګرځي.

اسلامي امارت له پېړيو وروسته یو ځل بیا د اسلامي حاکمیت لویدلی بیرغ راهسک کړ.

پرته له اوږدو مقدماتو او سازمانی سابقې یې نړۍ ته د اسلام د سیاسي اقتدار نغده بیلګه وړاندې کړه. د امیر المؤمنین، شریعت، اسلامي عدالت، حدود، قصاص، امر بالمعروف و نهی عن المنکر او اسلامي واکمنۍ نور هیر شوي مفاهیم یې راژوندي او عملي کړل. د الله تعالی پر ځمکه یې د الله تعالی نظام تطبیق کړ. او هغه باور یې غلط ثابت کړ چې په دې زمانه کې اسلامي نظام نه شي تطبیق کیدلای.

دا چې اسلامي مبارزې همیشه له ابتلاوو او ازموونو سره مخامخ کیري اسلامي امارت د نړیوال صلیبي یرغل له ابتلاء سره مخامخ شو. ټوله کفري نړۍ او ورسره د اسلامي هیوادونو ځینې نامرده واکمن د یوه پراخ یرغلیز اثر په لړ کې په افغانستان راغلل. خپل ټول جنګي توان، تبلیغاتي امکانات او استخباراتي دسیسې یې په کار واچولې تر څو د اسلامي حاکمیت هغه ډیوه مړه کړي چې وروسته له پېړیو یې مسلمانانو ته د بیدارۍ یو نوی احساس ورکاوه.

د اسلام دښمنانو خپل ټول توان وکاراوه. له زر، زور، تزویر او حتی زاریو پورې یې هیڅ وسله او وسیله پرې نه بنوده. خو اسلامي امارت د دښمن د دې پراخ تهاجم په وړاندې په خورا لوړه حوصله او متانت د اوږدې او صبر ازموینې مبارزې لاره ونیوله.

اسلامي امارت خپل مؤمن ولس له ځان سره وساته، ورسره یې د زمان او مکان اړتیاوو ته په پام سره ددیني علم او

فقهې په رڼا کې د مقدس جهاد او څو اړخیزې مبارزې داسې لاره غوره کړه. چې بالاخره دا دی وینو چې هم یې په نظامي ډګر کې د ناټو په شان یو لوی یرغلګر د شکست په ژۍ درولی دی او هم یې په سیاسي برخه کې د یوه الهام بنسټونکي جهادي - سیاسي خوځښت په حیث د عالم اسلام او اسلامي حرکاتو لپاره د بیلګې او ایډیال موقف د ځان کړی دی.

دا څو ورځې وړاندې چې د قطر په دوحه کې د اسلامي امارت استازي له خورا ویاړمن موقف سره په نړیوال سٹیج د امریکایي زبرځواک غوندې له لوی طاقت سره د سیال اړخ په حیث مخامخ او د مایک پمپيو تر څنګ د ملا برادر اخند انځور رسنیز شو. که تاسو په سوشل میډیا کې د اسلامي نړۍ د بیلابیلو پرګنو اظهاراتو او تاثرات لیدلي وای نو ایله به در معلومه شوې وای چې د شرق او غرب مسلمانان اسلامي امارت ته په کوم عقیدت قائل دي او مبارزه یې په څومره درنو کاپو تلي.

د اسلامي نړۍ له شرق او غرب څخه اسلامپالو فعالانو د اسلامي امارت په اړه په دې د نظر اتفاق درلود چې دغه صف د دې عصر تقریبا یوازینی صف دی چې د خپلې مخلصانه، مدبرانه او عقلمندانه مبارزې په پایله کې بالاخره خپل هدف ته رسیدونکی دی. د دوی په باور د اسلامي حاکمیت لپاره دنړۍ په ګوټ ګوټ کې بیلابیلې مبارزې شوې او لا هم روانې دي. خو په دې مبارزینو کې اسلامي امارت ځکه تر ټولو سرلوړی او بریالی دی چې هم یې

د جهادي صف تر شا د يوه کومکي او ريزرف ځواک په حيث بسيج ساتلی.

که مو پام وي د وروستيو لسيزو زياتره جهادي خوځښتونه په بې ځايه ټکرونو کې کمزوري او له منځه لاړل. اسلامي امارت د مبارزې په تاريخ کې هميشه خپل مشخص هدف ته متعهد او ځير پاته شوی. له مسائلو سره يې د اولويت بندي په اساس چلند کړی. خپل ځواک يې منسجم، متحد او په ټاکلو اهدافو مرکوز ساتلی دی.

اسلامي امارت د جوش او هوش تر منځ بيلانس تل رعایت کړی دی. مصلحت چې د اسلام يو ستر باب دی په

خپل ځای يې لازمه استفاده ترې کړې. خو په مصلحت انديشي کې تر هغه حده نه دی اخته شوی چې خبره انحراف ته ووځي.

د اسلامي امارت مبارزه چې په خورا اغزنه لار يې بريمن سفر جاري ساتلی په دې ارزي چې په خورا دقيق ډول مطالعه شي. د اسلامي نړۍ په کچه

اشغالگر ځواکونه په نظامي ډگر کې مات کړي او يو ځل بيا يې د في سبيل الله جهاد په برکت مسلمانانو ته د اتلولۍ احساس ورکړی دی. دغه راز يې په سياسي ډگر کې هم ځان د يوه انکارناپذير حقيقت په حيث ثابت کړی دی. اسلامي امارت د دې په ځای چې له حالاتو سره ځان بدل کړي، د سيمې او نړۍ هيوادونو يې دې ته اړ کړي چې د اسلامي امارت په اړه خپل نظر بدل، په خپلو پاليسو له سره کتنه وکړي او له خپلو هغو موافقو شانگ وکړي چې پخوا يې د اسلامي امارت په وړاندې اعلان کړي وو.

دا چې اسلامي امارت د يوه جهادي صف په حيث څرنگه د بريا منزل لندې کړ، اصلي سبب خو يې د الله تعالی نصرت دی چې اسلامي امارت ته يې په خارق العاده ډول د نړۍ د خورا ستر زبرځواک په وړاندې د پايښت، مقاومت او بالاخره بريا توان ورنصیب کړ. که د ظاهري اسبابو اړخ يې وگوره عمدۀ وجوهات يې دا

دي چې اول خو د اسلامي امارت کړنلاره د کوم شخصي فکر يا ځاني اجتهاد په اساس نه بلکې د اسلامي علم، حنفي فقهې او د امت د يونيم زر کلنې علمي ذخيرې په اصولو استواره ده. دلته مسائلو ته د کوم فکري مکتب يا معاصر اجتهاد له عينکو نه بلکې د ديني علم د درنو او مؤثفو منابعو له زاويې کتل کيږي او په همدې اساس ورسره تعامل کيږي. بله دا چې اسلامي امارت خپل ولس او ولسي ارزښتونو ته هم په درنه کتلي. اسلامي امارت په افغان ولس کوم پردی او وارداتي فکر نه دی تحميل کړی. د ولس سره يې گډه ژبه موندلې، د خپل مؤمن ولس اعتماد يې خپل کړی او ولس يې

بين الافغاني مذاکرات

او دکابل واکمنانو زهرجن اظهارات

حسن مومند

امير المؤمنين او دجهاد نورمشریان دنړۍ ددې ستر
عسکري اتحاد دپرمختللو طيارو، توغندو، عصري وسلو، حربي
وسايلو او ښو ډبرو مادياتو نه غافل نه وو؛ له دې هر څه خبر
وو او پدې ښه پوهېدل چې داسلامي امارت مادي طاقت هيڅ
ددې ستر زبر ځواک سره دپرتله کېدو نه دی خو مور ته دا يوه
خبره هم نه رامخې ته کېده؛ بس که رامخې ته کېده نو هغه
يواخې دا خبره چې اشغالکرو مو هېواد قبضه کړی؛ نظام يې را
ړنگ کړی په زرونو خلک يې شهيدان کړي او زندانو ته بوتللي
دي نو جهاد راباندې فرض دی.

ددې جهاد نتيجه به څه وي؟ جهاد به کامياب؛ اهداف به
ترلاسه؛ دښمن به مات او اشغال به پای ته ورسېږي، که نه؟
دا داسې پوښتنې وې چې په جواب يې مور ځانونه مکلف
نه گڼل.

مور دجهاد په پاک عمل ځانونه مکلف گڼل نه يې په
نتايجو.

هو! مور دنتايجو په هکله مکلف نه وو خو دا مو يقين و
چې جهاد به مو کاميابېږي او دښمن به شکست خوري؛ دا
زمور د دروېش امير المؤمنين دخولې گفتم او دهر مجاهد دزړه
اواز و.

دمسلمانانو دامېدونو سره سم الله تعالی پدې سپيڅلي
جهاد اودې جهاد کې ورکړل شويو سترو قربانيو باندې نتايج
مرتب کړل؛ مجاهدين دهرې ورځې په تېرېدو قوي شول او پر

انسانان ټول په فطري لحاظ ازادي خوښونکي دي خو په
سم قدر يې هغه خلک زيات پوهېږي چې داشغال اوقبضو
ناخوالې يې ليدلې وي؛ دازادۍ دترلاسه کولو لپاره يې هڅې
کړې وي؛ تحريکونه يې چلولي وي او پدې لار کې يې قربانۍ
ورکړې وي.

دتاريخ په اوږدو کې دافغانستان د اشغال په موخه دنړۍ
سترو زبرځواکونو پدې خاوره ډېر يرغلونه کړيدي چې افغانانو
يې په مقابل کې تل سخت مقاومت ښکاره کړيدی؛ دلويو
قربانيو په بدل کې يې هر غاصب قوت ته ماتې ورکړيده او په
شايې تمبولی دی نوځکه افغانان د ازادۍ په قدر ډېر ښه
پوهېږي اوپرې زيات خوشالېږي.

د امريکا په مشرۍ کې د انساني تاريخ تر ټولو ستر
نظامي اتحاد چې په ۲۰۰۱م کال ټول افغانستان اشغال کړ نو
پرې د مسلمان مجاهد اوپر ازادۍ مين افغان ملت غم او درد
پرځای و خو دا مجاهد ملت نه ناهیلی و او نه ددې ستر
زبرځواک دمادي اسبابو نه مرعوب و نو يې په خالي لاسونو
دنړۍ ددې ستر مادي طاقت مقابلې ته را ودانگل.

رښتيا دا ده چې زمور خوښي له هماغه وخت نه پيل؛
هيڅې مو را ژوندۍ او ځانونه مو کامياب وگڼل چې مو دعمل په
ميدان کې دښمن سره مقابله پيل او د جهاد دمقدسې
فريضي نه د کېناستو او وروسته کېدو له گناه نه الله تعالی
وساتلو؛ هغه گناه چې ورسره ډېر لوی تاوانونه تړلي دي.

دښمن د قوي گوزارونو له امله د هرې نه بلې ورځې ته د دښمن دشکست يقين په زياتېدو شو تر دې چې هغه وخت هم راغلو چې ښه برملا امريکا او اتحاديانو يې خپل شکست ومانه او په ابرومندانه ډول د افغانستان نه د وتلو لپاره يې د اسلامي امارت نه دمذاکراتو غوښتنه وکړه.

د دښمن له لورې سولې ته دمایل کېدلو پرمهال سولې ته ميلان ښکاره کول د الله تعالی حکم دی نو ځکه اسلامي امارت دامريکا دا غوښتنه رد نکړه بلکې د خپلمنځي ښو ډېرو مشورونه پس يې په عملي ډول دامريکا سره مخامخ دکناستلو او عملاً دمذاکراتو کولو پرېکړه وکړه.

نړۍ گومان کاوه چې دامريکا تجربه کار، لوبېدلي پاڅه ديپلوماتان به په ډېرې اسانۍ طالب مشران وغولوي او دخپلو غوښتنو نه به يې تېر کړي خودطالب مشرانو سره چې دالله تعالی مرسته وه او په ښه نيت او پاکه اراده يې مذاکرات کول نو همدا تجربه کار امريکايي ديپلوماتان دې علماءو کابو ۱۸ مياشتې په مذاکراتو کې مصروف وساتل او څه يې چې ترې غوښتل هغه ټول يې پرې ومنل؛ لس، شل نه بلکې خپل پوره ۵ زره قيديان يې پرې را ازاد کړل اوامريکا دخپلو ځواکونو ويستلوته په غاړه ايښودو داسلامي امارت سره دهوکړه ليک امضاء کولو اراده هم څرگنده کړه.

دياد هوکړه ليک لپاره دټاکل شوې نيتې له راتگ وړاندې په کورنيو او نړيوالو رسنيوکې په دې اړه په ښه زور او شور سره بحثونه او تبصرې روانې وې، له ځينو سره داباور هيڅ نه و، چې اسلامي امارت دې دکړو ژمنو سره سم په دې وتوانېږي چې ديدادې نيتې له راتلو وړاندې دې دباعتماده چاپيريال برابرولوپه ترڅ کې ټول هېواد کې اورکم پلي کړی شي خو چې کله دعمل ميدان راغلو نو بيا ډېر ژر دهغوئ دغه دناباورۍ خطا ثابته شوه، نړيوالو او افغان ولس ته جوته شوه چې په دې امتحاني اوونۍ کې په ټول هېواد کې داسلامي امارت دحکم نه يوه وړه سرغړونه هم ثبت نشوه. دافغانستان داسلامي امارت په دومره پراخ تسلط، عملي نفوذ او بشپړ حاکميت دوستان او

دښمنان دواړه حيران وو، هغوئ په لومړي ځل ومنله چې دامارت قيادت پخپلو جهادي اوسياسي صفونو بشپړکنترول او پوره واک لري

څومره چې دکب لسمه مه را نژدې کيده، ورسره دنړيوالو دحيرانتياوووترڅنگ پر امارت د باورسلنه هم ډيريده؛ د زياترو سياسي کارپوهانو خيالي انديښنې، بې بصيرته وړاندوينې او خطاانگيرنې ناسمې ختې، خو بيا هم د ډېرو مغرضو اشخاصو، شيطاني کړيو، دقدرت مينانو، دمادياتو وگو او دچوکيو مجنونانو پر افغان ولس ددغې ستري برياليدل پيرزو نه و، هغوی پخپل ټول وس هڅه وکړه څو افغانان له دغه تاريخي شيبو ليدلو محروم کړي

خو داچې دافغان ولس دنیکمرغيو دډک روښانه سبا راختل حتمي و، هيڅوک يې دراختوپه وړاندې مانع کيدای نشول، نو هماغه و چې دروان ۱۳۹۸ ل کال دکب مياشتې په ۱۰مه چې ۲۰۲۰ز دفرورۍ ۲۹ مې نيتې سره سمون خوري دنړۍ په تاريخ کې دافغانستان اوافغانانو لويه وياړنه او کارنامه ثبت شوه

او دامريکايي ځواکونو دوتلو او اشغال دپای ته رسېدو تاريخي تړون رامنځته شو.

ددې تړون درامنځته کېدو نه لس ورځې پس بايد پنځه زره بنديان ازاد او بين الافغاني مذاکرات رامنځته شوي وای خو دکابل پر واک ناستو دقدرت مينانو دبنديانو د ازادۍ پر وړاندې خنډونه رامنځته او دا پروسه يې د ډېر ځنډ سره مخامخ کړه؛ دوی ددې پروسې دناکامولو ډېرې هڅې وکړې خو داسلامي امارت ژمنتيا؛ د ولس شديدې غوښتنې او دبهر فشار له امله ددوی له لورې دبين الافغاني مذاکراتو پر وړاندې رامنځته کړي خنډونه له منځه ولاړل او بين الافغاني مذاکرات پيل شول چې دا د ولس لپاره د ډېرې ستري خوښۍ باعث وگرځېد او هيلې يې پيداشوی چې د افغانستان څلوېښت کلنه جگړه به ختمه او هېواد ته به سوله او آرامي راشي.

دومره لويديلی دی چې نوربې دمجاهدينو په مقابل کې دمخامخ جنگ کولو توانمندي په کلي ډول له لاسه ورکړيده.

بل لورته دفاتحو مجاهدينو مورال ډېر قوي دی.

ننی پراخ سيمه ايز او نړيوال تحليل همدا دی چې که دکابل ادارې واکمنان روان سياسي اونظامي وضعیت سم درک نکړي؛ په سوله ايزه توگه دمستلي حل ته خپله ژمنتيا ښکاره نکړي؛ اوسنی فرصت ضايع کړي نوبقيني ده چې دسترې رسوايي سره به مخامخ شي.

خو داشرف غني ادارې مشران چې خپل واک او مادي گټې يواځې دجگړې په دوام کې وينې نو لا هم ددې پروسې دناکامولو هڅې کوي چې داشرف غني د دوه معاونانو سرور دانش او امرالله صالح دتعصب نه ډکې جنگ ته لمن وهونکې تازه څرگندونې يې ښکاره دليل دی.

خواشرف غني او دکابل ادارې نور مشران دې پدې پوه شي چې نور په برنډو دروغو ولس نه شي غولولی او نه يې ورته دسيسې کومه گټه رسولاى شي؛ نه به پدې چال د ډبرې مودې لپاره په قدرت کې پاتې شي او نه به بهرنی نړی ورته کوم ارزښت ورکړي.

په هېواد کې سوله او امن راتلل حتمي دي ان شاء الله، سوله شايد وځنډېږي خوڅوغلانمان يې دخپل قدرت دبقا لپاره مخه نه شي نيولای.

دوی چې دخپلو مادي گټو لپاره ولس ته دقبضې دوام او ورسره ترلي لوی تاوانونه غواړي نو ورسره د ولس نفرت هم اوس اوج ته رسېدلی او داسلامي امارت محبوبيت په بې ساري ډول زيات شوی.

په ولس کې داسلامي امارت همدا محبوبيت اودعسکري قوت وسعت يې پرکابل ادارې ورځ تربلې حلقه راتنگوي؛ په په نړيوالو رسنيو کې نشر شوي دا راپورونه به محترمو لوستوالو اورېدلي وي چې دکابل ټولې غاړې مورگې داسلامي امارت مجاهدينو نيولي دي چې ورسره دکابل ادارې حالت ورځ تربلې بدترېږي.

امريکا اومتحدین يې چې په خپل ټول قوت خپلو استعماري اهدافو ته ونه رسېدل او ددوحې تړون لاسليک ته اړ شول؛ دهغوئ دنه شتون په صورت کې به يې دلته غلامه اداره څرنگه دولس له ارادې خلاف په خپل نامشروع قدرت کې پاتې شي اوپه هېواد کې به دسولې اواسلامي نظام دراتلو مخه ونيسي؟

مور پدې ډېر ښه پوهېږو چې دکابل ادارې نور په تمامه معنى اعتبار له لاسه ورکړيدی او د فوځي ځواک مورال يې

د افغانستان اسلامي امارت پياوړی جهادي شخصیت

او درهبري شوراغری محترم ملا تاج میر جواد صاحب!

د افغانستان اسلامي امارت خپلواک دی، د سولې او جنګ په څیر ټولې مهمې پریکړې په خپله کوي، د هیچا تر فشار لاندې نه دی، نه یې د چا فشار ته تر اوسه پورې غاړه ایښې ده.

کړي دي د تعزیت او تسلیت مراتب وړاندې کوم، الله جل جلاله دې د دوی شهادتونه په خپل دربار کې قبول کړي، الله جل جلاله د یې په جنتونو کې په عالیه مقامونو باندې ونازوي او الله جل جلاله د تاسو ته صبر جمیل، اجر عظیم او نعم البدل درپه برخه کړي، الله جل جلاله دې د حق په لاره کې ټولو زخمي شوو مجاهدینو ته عاجله او کامله شفاء ورپه نصیب کړي.

ثالثاً: باید عرض کړم چې د تاریخ او روان سپیڅلي جهاد په دې حساسه مرحله کې د افغانستان د مجاهد ولس د ریښتیني آواز د انعکاس په برخه کې د څرک د مجلې خدمتونه واقعاً د زیات قدر او ستایلو وړ دي، الله جل جلاله د په دې برخه کې د لا مزیدو خدمتونو توفیق ورپه برخه کړي. اوس راځم ستاسو د پوښتنې ځواب ته:

تر دې دمه چې زه ستاسو مرکه ځوابوم په دوحه کې د دواړو لورو د مذاکراتي ټیمونو بحثونه د مذاکراتو لپاره په کړنلارې راټول دي، په ډیرو مواردو توافق صورت نیولی دی او تمه ده چې په پاتې مواردو به هم توافق رامنځته شي، بیا به

لومړۍ پوښتنه: تاسې په جریان کې یې چې د قطر په مرکز دوحه کې بین الافغاني مذاکرات پیل او روان دي، تازه جریان که راته وویاست چې په کومو پړاوونو کې قرار لري؟

ځواب:

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله و على من تبعهم و من والا هم و بعد:
السلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

اولاً: د څرک د مجلې مدیره هیئت، ټولو کارکوونکو، مینوالو، خپل مجاهد ولس، د سنگر اتلو مجاهدینو، استشهدیانو او خپلو هغو ملګرو او دوستانو ته چې له ډیرې مودې راپدېخوا لیرې سره پاتې شوي یو، نیکې هیلې، سلامونه او احترامات تقدیموم، الله جل جلاله د وکړي چې ټول به روغ، جوړ او په خپلو شرعي امورو کې به بریالي یاست.

ثانیاً: هغه غم خپلو کورنیو ته چې په دې وروستیو کې د امریکایانو او د دوی د ګوډاګیانو په بریدونو کې یې شهیدان ورکړي دي او یا یې د حق په لاره کې اتلو فرزندانو د شهادت جام نوش کړی دی او یا یې استشهدی اتلول بریدونه ترسره

بحثونه د اجندا په ټاکلو پیل کېږي او وروسته به اصلي مذاکراتو ته داخلېږي.

دوهمه پوښتنه: آیا واقعاً هم اسلامي امارت غواړي چې د خبرو او مذاکراتو په نتیجه کې هیواد ته امن او سلامتي راولي، دا د اسلامي امارت آرزو ده که کوم بهرنی فشار؟

ځواب: د افغانستان د طالبانو اسلامي تحریک چې د جهاد او مبارزې په پایله کې یې اسلامي امارت رامنځته شو، په هیواد کې د ریښتیني امن او سولې لپاره د ولس ریښتیني غبر او غبرگون ؤ او د سولې او امن له پیغام سره یې خپل خوځښت پیل کړ؛ په هغه وخت کې یې د هغه انارشیزم او شر او فساد پر خلاف جهاد او مبارزه وکړه، کوم چې د افغانانو سوله او امن اختناق کړی ؤ؛ اوس هم زموږ جهاد او مبارزه د هغو عواملو د له منځه وړلو لپاره ده کومو چې له افغانانو څخه ریښتیني استقلال یرغمل کړی دی، ریښتیني سوله او ریښتیني امن یې ترې ترورلی دی، هغه که زموږ جهادي مبارزه ده او که د نبوي شرعي سیاست په مبادي ؤ او اصولو ولاړه سیاسي مبارزه ده.

د افغانستان اسلامي امارت خپلواک دی، د سولې او جنگ په څیر ټولې مهمې پریکړې په خپله کوي، د هیچا تر فشار لاندې نه دی، نه یې د چا فشار ته تر اوسه پورې غاړه ایښې ده، په دې برخه کې یې خپل ولس ته مکرر امتحان ورکړی دی، د افغانستان د اسلامي امارت یوه تر ټولو ستره آرزو په سوله، امن او سوکالی کې د افغانانو اوسیدا او ژوند دی.

درېمه پوښتنه: د کابل ادارې ته منسوب مذاکراتي ټیم وایي چې زموږ سرې کرښې جمهوریت، دیموکراسي، د بنځو حقوق او د بیان آزادي ده، ستاسو له نظره اسلامي امارت څومره چمتو دی چې په دغسې کرښو له هغوی سره بحث او مجادله وکړي؟

ځواب: زموږ په نظر که تر هر نامه لاندې وي باید په هغه پردي فرهنگ، باورونو او مفکورو ټینګار ونشي چې په تیره یوه پېړۍ کې یې افغانانو په مقابل کې مبارزه کړې ده لکه کمونیزم او سیکولریزم او ځینې نور باطل افکار.

اصلاً په افغانستان کې د روان جنگ یو تر ټولو ستر عامل دا دی چې په افغانانو باندې د پردي فرهنگ، پرديو باورونو او پرديو مفکورو د تحميل جبري هڅې کيږي، کورني او بهرني اړخونه پکې بنکيل دي او په مکرر ډول دغه تحميل تجربه کيږي.

د افغانستان اسلامي امارت د افغانستان لپاره سوچه اسلامي نظام غواړي او يوازې يو سوچه اسلامي نظام کولای شي چې د انسانانو تر منځ اجتماعي اړيکې په ښه توګه تنظيم کړي او انسان د دې جوګه کړي چې د خپل خلقت مقصود وپيژني، تعقيب يې کړي، د ځمکې پر مخ د الله جل جلاله له لوري ورسپارل شوې دندې په ښه توګه سمبال کړي؛ فرد او ټولنه دواړه په يو بل له ظلم او تيري څخه راوگرځوي او په دې توګه تر خپل منځ ستونزې حل کړي.

همدغه راز په اسلامي نظام کې د يو لړ اصولو او شرايطو له مخې د ټولني هر وګړي د بيان د آزادي حق لري او دا اصول او شرايط يوازې د دې لپاره دي چې د بيان آزادي يوازې د حق د اظهار او د خپلو حقوقو د اعادې او استحصال لپاره وګرځي او د يو مسلمان د عقيدې، شخصيت او حيثيت د سپکاوي د يوې وسيلې په توګه کار ترې وانخيستل شي، همدغه راز کوم حقوق چې بنځو ته اسلام ورکړي دي؛ که د هغو په رڼا کې په وضعي قوانينو کې د بنځو حقوق تر مطالعې لاندې ونيسو دې پایلې ته رسيږو چې دا حقوق نه دي؛ بلکه د بنځو په حقوقو تيري دي؛ ځکه بنځې په ټولنه کې د خپلې اصلي دندې څخه منحرفوي او د نرانو يوه ملعوبه يې ګرځوي او بس.

څلورمه پوښتنه: د کابل ادارې مشر، چارواکي او پلويان يې تل خپل نظام او اساسي قانون د سيمې په کچه زيات اسلامي ګڼي؛ نو تاسو ولې په اصطلاح د دوی اسلامي جمهوري نظام، اسلامي نظام نه ګڼي؟

ځواب: اسلامي شريعت د اسلامي نظام لپاره يو لړ مبادي او اصول لري چې مهم يې دا دي: الله جل جلاله ته د حاکميت اعلى مختص کول، اسلامي شريعت د تقنين د

یوازینی مصدر یا مأخذ په توګه منل او د اسلامي شریعت سره په ټکر کې د هیڅ قانون نه تسلیمول .

کله چې یو نظام په دې مبادیو او اصولو استوار وي د سپیڅلي اسلامي شریعت له مخې اسلامي نظام ګڼل کیدای شي او کوم اساسي قانون چې د دې مبادیو او اصولو بشپړ رعایت ته ژمن وي، اسلامي قانون بلل کیدای شي، د کابل د ادارې په اساسي قانون کې حاکمیت اعلی، الله جل جلاله ته نه دی مختص شوی؛ بلکه د ولس حق ګڼل شوی دی، د دې قانون د لومړي فصل په څلورمه ماده کې په صراحت سره دا مطلب ذکر شوی دی. همدغه راز د تقنین په مصدریت او مأخذ کې له اسلام سره وضعي قوانین شریک کړای شوي دي او اسلام د تقنین د یوازینی مصدر په توګه نه دی پکې منل شوی او دا موضوع د بن په تړون کې (چې د کابل د ادارې د اساسي قانون اساس دی) په صراحت سره راغلې ده، دې ته ورته په اوومه ماده کې د بین المللي قوانینو او اعلامیو د مطلق او له کوم قید او شرط څخه پرته د رعایت ژمنه شوې ده، حال دا چې په ځینو اعلامیو کې د ارتداد په څیر عمل مشروع بلل شوی دی او هر څوک پکې اجازه لري چې خپل دین بدل کړي؛ نو پایله دا شوه چې د دوی په قانون کې ارتداد مشروعیت لري او له کابل څخه د ځینو مرتدینو مصئون خروج د همدې مادې پر بناء و، دا یې یوه بیلګه وه دې ته ورته نور ډیر موارد په نړیوالو تړونونو، قوانینو او اعلامیو کې شته چې دوی یې په خپل اساسي قانون کې بغیر له قید او شرط څخه د رعایت ژمنه ترسره کړې ده .

همدغه راز د نظام په مبادیو او اصولو کې چې کوم مواصفات د زعامت لپاره ټاکل شوي دي، له هغه صفاتو څخه یې ډیر د کابل د ادارې په اساسي قانون کې شتون نلري او نه یې زعامت هغه مواصفات لري، د کابل د ادارې په اساسي قانون کې تاسو هیڅ ځای هم د اسلامي شریعت کلمه نه شئ پیدا کولی، دوی هر ځای تنها اسلام یاد کړی دی، اسلام د دوی په نزد خاص تفسیر او تعبیر لري او یوازې یې په روح، عقل، ضمیر او اخلاقو پورې منحصر ګڼي، د کابل د ادارې په اساسي قانون کې (۱، ۲، ۳، ۳۵، ۴۵، ۵۴

او ۶۳) مادې چې د اسلام په اړه راغلې دي، چې دوی او د دوی علماء سوء ډیر حساب پرې کوي، دا ټول په اساسي قانون کې د اسلام په اړه زینتي مواد دي، عبارتونه یې پیچلي، پوښلي او محتمل دي او په دې مادو کې یوه ماده هم د هغه مبادیو او اصولو په باره کې نه ده راغلې او نه یې مفهوم افاده کوي چې اسلامي شریعت د اسلامي نظام لپاره ټاکلې دي .

سربیره پر دې د کابل اداره د اشغال په سیوري کې رامنځته شوې ده، د داسې اعمالو مرتکبه ده چې په اساسي اسلامي شریعت له دوی سره جهاد او د دوی قتل واجب ګڼي، د افغانستان په پاګه ځمکه کې یې د فتنې، فساد او فحشاء خپراوي ته زمینه برابره کړې ده، د مسلمانانو وینه مباح ګڼي، هر ځای د مسلمانانو پر ضد د کفارو مرسته او د کفارو امنیت د خپلو امنیتي او دفاعي قواؤ مسؤلیت ګڼي او ویاړ پرې کوي، بناء داسې یو نظام ته هیڅکله هم اسلامي نظام نشي ویل کیدای او نه یې قانون اسلامي قانون ګڼل کیدای شي . د کابل د ادارې مشر، چارواکي او پلویان چې د خپل نظام د قانون د اسلامي توب په اړه کومې څرګندونې، ادعاوې او تبلیغات کوي دا یوازې د عامه ذهنیت د مغشوشولو، د شکونو د ایجاد او د ولس د تیر باسلو لپاره کوي .

پنځمه پوښتنه: د کابل د ادارې مشران تل په خپلو بیانو کې ټینګار کوي چې مونږ به هیڅکله سابق ته ور ونه ګرځو، (یا بازګشت به سابق (د منلو نه دی، معنی دا چې مونږ اسلامي امارت نه غواړو او نه پخوانیو زمانو ته ورګرځو ، د حاضر عصر له غوښتنو سره سم به نظام جوړوو او خپلې اتلس کلنې لاسته راوړنې به ساتو او دا لاسته راوړنې د یوې سرې کرښې په توګه تلقي کوي، که لطفاً د اسلامي امارت دریځ په دې هکله راته بیان کړئ؟

ځواب: که بازګشت به سابق (په دې معنی وي چې د عصر له ساینسي او علمي پرمختګ څخه دې استفاده ترک شي، د دې مونږ هم مخالف یو او داسې) بازګشت به سابق (نه غواړو او که له) بازګشت به سابق (څخه هدف د هغو الهي لارښونو ترک وي چې لوی الله جل جلاله ځوارلس

سوه کاله دمخه د انسانانو د اجتماعي اړیکو د تنظیم، د انسان د خلقت د مقصد او د ځمکې پر مخ د الله له لوري انسان ته د سپارل شوي دندې د سمبالښت لپاره

پاکستان په څېر؟ د ایران په څېر؟ د مصر په څېر؟ د سعودي په څېر؟ او دوی دا هم وايي چې د اسلامي نظام یوه واحده بڼه نشته؛ نو که لطفاً دا راته ووياست چې تاسو

رالیرلې دي؛ نو مور د داسې) بازگشت به سابق (طرفدار یو او دا زموږ د ایمان او عقیدې برخه ده.

مونږ کله هم دا الهي لارښوونې د دیموکراسي په څیر په هغو عقلي مفکورو نه شو تبدیلولای چې د عقل د محدودې دایرې په اساس اختراع شوې دي، که د یو چا عقل د الله جل جلاله د لارښوونو حکمت ته نه شي رسیدلای دا دې ده د عقل کمزوري ده؛ نه د الله جل جلاله د سپېڅلو لارښوونو.

تاسې وگورئ! د انسانانو د اجتماعي اړیکو د تنظیم، د انسان د خلقت د مقصد او د ځمکې پر مخ د انسان د دندې د نوعیت او سمبالښت په اړه د عقل لارښوونې کله هم ثابتې نه و، هر وخت د تغیر په حالت کې وي او دا تغیر هر وخت په کوم منطق نه وي ولاړ؛ بلکه د هوا او هوس تابع وي.

پاتې شوه د اتلس کلنو لاسته راوړنو خبره! کومې اتلس کلنې لاسته راوړنې چې دوی یادوي دا باید د اسلامي شریعت په اساس تفکیک شي، کومې چې د فتنې، فساد او فحشاء په زمره کې راځي مور په کلکه دا مستردوو او مسترد به یې کړو او زموږ په اسلامي ټولنه کې چې کوم ویجاړی د دې له امله رامنځته شوی دی په ټول توان به د دې ویجاړي د ازالې کوشش وکړو؛ البته هر هغه څه چې د عصر له ساینسي او علمي پرمختگونو څخه واقعي استفاده گڼل کیږي، زموږ د ټولنې له مصالحو څخه وي او له سپېڅلي اسلامي شریعت سره په ټکر کې نه وي هغه به لا تائید او تشویق کړو.

شپږمه پوښتنه: ځینې خلک دا پوښتنه کوي چې طالبان په افغانستان کې څه ډول اسلامي نظام غواړي؟ د

کوم ډول نظام غواړئ؟

ځواب: د اسلامي شریعت له مخې اسلامي نظام خپل تعریف، خپل مبادی او اصول او خپل ډولونه لري، مور په اسلامي نړۍ کې موجود نظامونه د اسلامي شریعت په رڼا کې مطالعه کوو او مور د اشخاصو، ډلو او هیوادونو د سلیقو او افکارو له مخې د نظام نوعیت نه وړاندې کوو؛ بلکه د اسلامي شریعت د لارښوونو له مخې د نظام غوره ډول د خپل هیواد او خپل ولس له مصالحو څخه گڼو، پاتې دې نه وي چې دا ډول پوښتنې څوک مطرح کوي هغوی د نظام په اړه د اسلامي شریعت له لارښوونو څخه یا ناخبره دي او یا زموږ مسلمان ولس ته د اسلامي نظام په اړه د شکونو د ایجاد په هدف دا پوښتنې مطرح کوي او د یو ډول تلبیس په هڅه کې دي.

اوومه پوښتنه: د کابل د ادارې چارواکي په خپلو څرگندونو کې د افغانستان اسلامي امارت له مخکینیو شاهي سلطنتونو سره پرتله کوي او ادعاء کوي چې د اسلامي امارت پر مهال افغانستان د یوې هدیرې مثال درلود، نه خلکو آزادي پکې لرله او نه له حقوقو څخه برخمن وو، تاسو دوی ته څه ځواب لری؟

ځواب: اسلامي امارت د یو واقعي اسلامي نظام ممثل ؤ، زعامت یې د جیدو دیني علماء کرامو له لوري ټاکل شوی ؤ او ټاکل کیږي، مقتدره د رهبري شوری یې درلودله او لري یې چې غړي یې د اهل حل او عقد له صفاتو او صلاحیتونو څخه برخمن دي، د زعامت په اړه تصمیم نیسي او اهلیت ته

په کتو د هیواد د هرې برخې وګړي پکې موجود دي. د زعامت ټولې ټاکنې هغه صفاتو ته په کتو ترسره کېږي چې په یو اسلامي نظام کې یې باید یو زعیم ولري، د مشروعیت اساسي سرچینې یې شریعت او شوری وه او ده، د اسلامي شریعت له مخې د نظام لپاره په ټاکل شوو مبادیو او اصولو ولاړ ؤ او ولاړ دی، سوچه اسلامي دستور یې تدوین کړی ؤ چې تر توشیح پورې د امریکایي اشغالګرو د حملې له وجهې ونه رسیده.

ریاست الوزراء او کابینه یې درلودله چې د یو حکومت ممثله وه چې خپل ولس ته یې ټول اړین خدمات سرته رسول، رئیس، مرستیالان، د کابینې وزیران او والیان د اهلیت پر بناء ټاکل کیدل، په منظم او نا منظم ډول یې په پراخه کچه له ولس سره د دوی (د نماینده ګانو، قومي مشرانو او جهادي شخصیتونو) په توسط د مرکز، ولایتونو، ولسوالیو او قریو په کچه تماس او مشورې درلودلې. په هر ولایت کې یې د جیدو دیني علماء کرامو یوه شوری تشکیل کړې وه چې د ولایتونو چارې یې له نیردې څخه څارلې، فیصلې په شرعي محاکمو کې ترسره کیدلې، د سمع شکایاتو کمیسیون به ولایت په ولایت او ولسوالۍ په ولسوالۍ ګرځیده، د مسؤلینو په اړه به یې د ولس شکایتونه اوریدل او د اسلامي شریعت په رڼا کې به یې په هکله فیصلې کولې.

په خپله مرحوم عالیقدر امیر المؤمنین له ولس سره د امارتي مسؤلینو د تعامل د څار یو ځانګړی مخفي سیستم درلود چې قاصدان به یې په ولس کې ګرځیدل او د چا به چې چارې د اسلامي شریعت او مسلک سره برابرې نه وې په اړه به یې د اسلامي شریعت له مخې فیصله کوله، په تعلیمي او اقتصادي برخو کې خلکو ته د خپل وس تر حده چوپړ روان ؤ، د ځوانانو د تفریح لپاره هغه وخت چې څه ممکن وو هغه ټولو ته د اسلامي شریعت له مخې د یو لړ اصولو په چوکاټ کې اجازه ورکول شوې وه او تشویقیدل، په جبري توګه د بنځو ودول، په بدیو کې د بنځو ورکول او له بنځو سره ځینې نور زور زیاتي ممنوع اعلان شوي وو او په کلکه یې مخه نیول کیده.

نو اوس تاسو قضاوت وکړئ چې د داسې یو نظام پرتله کول له هغه شاهي نظامونو سره کوم عقل او منطق دی چې د یوې کورنۍ په اختیار کې وو، پریکړې به یې یوه شخص کولې، زعامت او کلیدي پوستونه پکې میراثي وو او زیاترو یې له خپل هوا او هوس څخه پرته نور څه نه پیژندل، په لستونو کې یې مارانو ته ځای ورکړی ؤ، په قدرت کې د بقاء په خاطر یې هیواد له ډول ډول کړاوونو سره مخ کاوه، کله به یې د شرق لمن نیولې وه او کله د غرب او د ډول ډول شیطاني مفکورو راواردولو ته یې زمینه برابره کړې وه.

له داسې پوځو تبلیغاتو څخه یوازینی هدف د مذاکراتو له لارې د افغانستان د معضلې له حل څخه ویره، په بین الافغاني مذاکراتو کې د بې باورۍ د فضاء راپیدا کول او د اسلامي امارت او اسلامي نظام په اړه د کمتری د احساس پنځول او د بنسټي ده، چې کله به هم د دې تبلیغاتو ډنډورچیان دې شومو اهدافو ته ونه رسیږي، یوازې به په ولس کې خپل ځانونه لا زیات سپک، منفور او منزوي کړي. دا چارواکي باید د اسلامي امارت څخه د مخه هغه ورځې وریادې کړي چې د سمتي او لساني تعصبونو، هوا او هوس په اور کې د کابل ښار وسوځیده او په کنډواله بدل شو، ۶۰ زره ښاریان ووژل شول، په هره پوسته او هر پاتک کې د خلکو په مال او عزت لوبې کیدلې، د خلکو په سرونو میخونه ټک وهل کیدل، د رقص مرده نندارې جوړیدلې، له انسانانو څخه د ګلابو کار اخیستل کیده او دوی یې یا مخکښان او یا د مخکښانو لاس په نام عسکر وو، دوی باید د هغه جنایتونو له کبله چې په تیرو شلو کلونو کې یې په اصطلاح د اسلامي جمهوري دولت د قانون د واکمني، اجتماعي عدالت، د بیان د آزادۍ، د بنځو د حقوقو تر رنگینو شعارونو لاندې ترسره کړل وشمیري، مړه شي او په ځمکه ننوزي.

د لویدیځ د غلامۍ قبلول، له لویدیځوالو سره یو ځای د خپل ولس قتل عام، د فتنې، فساد او فحشاء خپرول، بې دینۍ او ارتداد ته د زمینی برابرول، کمساری اداري فساد، د خلکو لوټ تالان، په لویو ښارونو کې کمساري جنایي جرمونه، د بنځو په عزت او ناموس ډلټیز تیري، د اسلامي

مقدساتو توهين، له ۹۰ سلنې څخه زياته د فقر كچه، له هيواد څخه د سلگونه زرو ځوانانو تبديل، په مخدره موادو د ميليونونه ځوانانو معتاد كيدل او په شپنيو چاپو كې د پوره پوره كورنيو له منځه وړل كيدل، دا ټول د دوی د جمهوريت ارمغانونه دي. افغانان به په لويو بناونو كې په څو بلند منزلونو، بناړگوټو، د شپې له مخې په نايټ كلبونو كې په گډا، بلو څراغونو، شرابو، په سلگونو راډيوگانو، ټلويزيونونو او ټولنيزو شبكو كې په څلورويشت ساعته ساز، سندرو، فحاشي، د يو بل په سپكاوي او توهين او د خرو په لمانځلو څه وكړي؟ او د كوم درد دوا به يې شي؟ او تر اوسه يې كوم درد پرې دوا شوی دی؟!

اگه پوښتنه: اسلامي امارت د افغانستان ولس ته څه وركړي دي، په خپل وخت كې يې په سياسي، اقتصادي او ټولنيزو برخو كې كوم خدمتونه ورته ترسره كړي دي؟ كه لطفاً په دې اړه يو څه رڼا واچوئ!

ځواب: د افغانستان اسلامي امارت خپل ولس ته ډير څه ترسره كړي دي او خپل ولس ته د ډيرو خدمتونو افتخار لري؛ خو څنگه چې هغه مهال اسلامي امارت په سخته سياسي او اقتصادي محاصره كې قرار درلود له همدې امله يې رغيزې چارې په خلاص مټ په پراخه كچه او د نړۍ له نوو علمي او ساينسي پرمختگونو څخه په استفادې نشوای سرته رسولای او كوم خدمتونه يې چې ترسره كړي دي له مهمو څخه يې دلته يادونه كوو:

۱ - د شورويانو او كمونستانو پر خلاف د سپيڅلي جهاد د دوو سترو ارمانونو (ريښتني استقلال او سوچه اسلامي نظام د حاكميت) پر خلاف د يوې سترې دسيسې پر وړاندې پاڅون .

۲ - د انارشي او ملوك الطوايفي او هغه زرگونو پاټكونو ختمول چې هره لحظه د خلكو مال، عزت او ژوند پكې لوټل كيده.

۳ - هيواد له تجزيې څخه ژغورل.

۴ - د يو پياوړي مركزي نظام ټينگښت.

۵ - د اسلامي شريعت تطبيق، د حدودو جاري كول، امر بالمعروف او نهي عن المنكر او له پيريو څخه وروسته د اسلامي نظام د عملي نمونې وړاندې كول .

۶ - د سرتاسري كمساري امنيت ټينگول .

۷ - د كمساري اسلامي اخوت د نمونې وړاندې كول او د ناپييلتوب د دريځ ساتل .

۸ - د حكومتي نظام، وزارت خانو او نورو اداري واحدونو د تاسيساتو ترميم او فعالول .

۹ - د پوهنتونونو، مکتبونو او مدرسو ترميم او فعالول، د نصاب ورته چاپول، د استادانو د معاشاتو اجراء كول او د ديني او عصري تعليم تر منځ د توازن كرنه راكشول او د لسيزو راپديخوا د هغه تعصب وركول چې د عصري او ديني تعليم د مؤسساتو تر منځ لمن ورته وهل كيدله .

۱۰ - سره له دې چې طالبانو په اقتصادي محاصره كې قرار لاره، سخت اقتصادي بنديزونه پرې لگيدلي وو؛ خو د گمركي محصولاتو په كمولو او د مضاربت د سيستم په ترويج سره يې تجارت بيرته وغورځاوه، د ژوند د اوليه موادو ډيره ارزاني وه او ډيرو غريبو كورنيو هم د خپل ژوند د سوکالی په خاطر پرمختللي نقلیه وسايط درلودل .

۱۱ - د سروبي، نغلو او كجكي د بريښنا د بندونو رغول، كابل، هلمند او كندهار ته د بريښنا د مزو تيرول او بناريان يې له بريښنا څخه برخمن كول .

۱۲ - د بغلان د نساجی او سمپټو د فابريكې د ماشينونو ترميمول او توليد ته يې آماده كول، د شبرغانو د گازو د استخراج د ماشينونو فعالول، مزار ته د گاز د پايپ لين غځول او د مزار د كود كيمياوي د فابريكې فعالول) چې له مخكې څخه يې زيات توليدات درلودل (او د سمنگان او كركر د ډبرو سكرو د كانونو فعالول او توليد ته يې آماده كول . همدغه راز شخصي پانگوالو د كابل په صنعتي پارک كې تر سلو پورې فابريكې فعالې كړې او د بريښنا مزي ورته راكش او بريښنا ورته راتيره شوه، په كندز كې د سپين زر فابريكه بيرته فعاله او په توليد يې پيل وكړ، په جلال آباد كې د

پلاستیک فابریکه هم فعاله شوه او د هیواد په نورو لویو بناونو کې هم ډیرې کوچنۍ فابریکې فعالې شوې چې زرگونو افغانانو ته د کار زمینه پکې برابره شوه، همدغه راز ډیر زیات مارکیټونه، دوکانونه او بناوونې شخصي پانگوالو او تجارانو جوړ کړل .

۱۳- له هغو ډیرو لږو امکاناتو څخه په استفادې چې اسلامي امارت درلودل د طورخم - جلال آباد، جلال آباد - کابل، کابل - پکتیا، کابل - غزني، غزني - کندهار، کندهار - هرات، هرات - تورغونلۍ او کندهار - بولدک

د سرکونو ترمیمول، همدغه راز له طورخم

څخه تر جلال آباد پورې د سرک

پخولو اساسي کار روان ؤ، له

جلال آباد څخه تر کابل پورې د

سرک پخولو اساسي کار روان

ؤ چې تر درونته پورې

رسیدلی ؤ، له کابل څخه تر

غزني پورې د سرک پخولو

اساسي کار روان ؤ چې تر میدان

بناوونې رسیدلی ؤ، له کندهاره

تر بولدکه، له کندهار تر هرات او له

هرات څخه تر تورغونلۍ پورې د سرک پخولو

اساسي کارونه روان وو او دې ته ورته د کندهار، هرات،

جلال آباد، کابل او ځینو نورو بناونو د داخلي سرکونو د

پخولو کار هم روان ؤ .

د یادونې وړ بولم چې اسلامي امارت د ریاست الوزرا

د اقتصادي مرستیال جناب مولوي صاحب عبدالکبیر په

مشری یوه اقتصادي شوری درلودله او دې شوری د خپلو

داخلي عوایدو او تجارانو د شخصي پانگونې او د تجارانو د

مرستې په مټ د داؤد خان د وخت د هیواد د بیا رغونې پنځه

کلن پلان دوباره تر غور لاندې ونيو او د هغه برخو د عملي

کولو پلان یې جوړ کړ چې عملي کول یې ممکن او په گټه

وو، د کتر په سیند د بریښنا د بند د جوړولو، د گنډیو د بنسټي

ته د نهر د راتیرولو او په ځینو نورو ځایونو کې د نهرونو د

تیرولو، د اوبو د ذخیره کولو او د بریښنا د بندونو د جوړولو

سروې گانې روانې وې او په بانکونو کې یې د دې پرمختیايي

پروژو سره د کومک لپاره یو ځانگړی حساب خلاص کړی

ؤ، زما اوس هم یوه دردوونکې خاطره په یاد ده چې د جلال

آباد بناوونې د سرکونو د پخولو د چارو لپاره د ماشین آلاتو

اخیستلو ته ضرورت ؤ، هغه ماشین آلات په یو گاونډي

هیواد کې واخیستل شول او په ډیره سختۍ سره په قاچاق

جلال آباد ته رانقل شول او د امریکایانو د یرغل له وجې دا

چاره نیمگړې او ماشین آلات په سرکونو ولاړ پاتې شول.

۱۴- له ولس سره د خیر بنیگنې په

هدف ټولو بهرنیو خیریه مؤسسو ته د

فعالیت د آسانتیاؤ برابرول، پاتې د

نه وي چې د دې تر څنګ یې په

شفافیت سره د کومکونو د

مصرف او خدمتونو د سرته

رسولو لپاره د پلان د وزارت

په چوکاټ کې یو ځانگړی

میکانیزم رامنځته کړی ؤ،

همدغه راز یې خپله هم عشر او

زکات په مسکینانو تقسیم او، پخه ډوډۍ

یې په نیمایي بیه په مسکینانو پلورله او معیوبینو

ته یې د معیوبینو د وزارت له لارې خاص کارتونه توزیع

کړي وو، وخت په وخت به یې کومکونه ورسره کول او

شخصاً مرحوم عالیقدر امیر المؤمنین هر هغه چاته چې دواړه

پنې یې د سرو لښکرو او کمونستانو پر خلاف په جهاد کې

له لاسه ورکړې وې او یا فلج وو د گرځیدا راگرځیدا لپاره

موټر ورکول.

۱۵- د مدرسو او جوماتونو آبادول .

۱۶- د ټاپي د سترې څو هیوادیزې اقتصادي پروژې

پیل، د نوو افغانیو د بانک نوټونو ډیزاین او د اتصالاتو او د

عصري ټلیفوني سیستمونو د نصبولو په برخه کې له اړونده

شرکتونو سره خبرې او په قراردادونو کار، چې دا هر څه د

امریکايي تیري له امله ناتکمیل پاتې شول .

۱۷- په مطبوعاتي برخه کې هم راډيوگانې فعالې وې، د هيواد د استقلال ورځ په بڼه جوش سره لمانځل كيدله، ادبي غونډې، مشاعرې، تمثيلي ټوټې او مسابقي جوړيدلې، مجلې اخبارونه او كتابونه چاپيدل .

۱۸- په ټول هيواد کې د سپورټ ټولو ډولونو ته د اسلامي شريعت له مخې د يو لړ خاصو شرايطو په اساس اجازه ورکول شوې وه او سپورتي مسابقي تشويقدلې .

۱۹- اسلامي امارت هوايي ميدانونه ورغول او يو کوچنی هوايي نظامي ځواک يې (چې يو شمير هليکوفټر، بار وړونکې او جنگي جيت طيارې يې درلودلې) رامنځته کړ، ټول نظامي سپک او درانه وسايل يې راجمع او ترميم کړل، پوځي تاسيسات يې ورغول او ټول يې د وزارت دفاع تر کنټرول لاندې راوستل او داسې پوځي او امنيتي ځواک يې رامنځته کړ چې په ډيرو کمو امکاناتو او داخلي عوايدو يې پالنه کوله، نه د ولس د اوږو بار ؤ او نه د بهرنيو مرستو په بدل کې غلامی ته اړ ؤ، بلکه د احمدشاه بابا د پير په څير يو مستقل او سرلورې پوځي ځواک ؤ، چې د سيمې هيوادونو هم ترې سترگه کوله .

۲۰- د مخدره موادو د کښت او قاچاق صفر ته رابښکته کول) چې اوس يې په جمهوريت کې کچه بيرته د نړۍ پر مخ تر ټولو لوړې درجې ته رسيدلې ده او په کور د ننه تر درې ميليونه پورې د مخدره موادو معتادين شتون لري).

۲۱- د اداري فساد ختمول .

د يادونې وړ ده چې اسلامي امارت ياد ټول خدمتونه د خپلو کمو داخلي عوايدو په مټ ترسره کول، هيڅ ډول بهرنۍ مرسته نه وه ورسره حال دا چې په څو جبهو کې له شر او فساد سره پر مصرفه جبه ئي جنگونه هم روان وو او د ملگرو ملتونو له لوري له سختو اقتصادي بنديزونو سره هم مخ وو .

اشغالگرو او د دوی گوداگيانو هغو سلگونه ميليارده ډالرو ته په کتو) چې د افغانستان له بيا رغونې سره د مرستې په نامه اعلانيدل (د بيا رغونې په برخه کې له څو سمبوليکو کارونو څخه پرته هيڅ د پام وړ بنسټيز کارونه نه دي ترسره

کړي او په څه چې سترگې لگيري او ترسره شوي دي هغه هم زياتره خصوصي پانگه والو ترسره کړي دي .

پاتې د نه وي چې له پيل څخه تر اوسه پورې اسلامي امارت او زموږ شهيد پرور ولس په مطبوعاتي محاصره کې قرار لري او زيات مجال د دې نه دی پيدا شوی چې خپل ولس ته د اسلامي امارت خدمتونه او په دې برخه کې لاسته راوړنې په درسته توگه منعکسې شي او زه شخصاً په دې برخه کې له اسلام پالو ليکوالانو څخه هم گيله لرم چې خپل ولس ته د اسلامي امارت له لوري د ترسره شوو خدمتونو انعکاس او په دې برخه کې تحقيقاتو ته زياته پاملرنه نه کوي او ډير ارزښت د حاضر و حالاتو انعکاس ته ورکوي، الله جل جلاله دې وکړي چې دې برخې ته يې توجه راوگرځي او زياته پاملرنه ورته وکړي.

په پوښتنه: د کابل ادارې په داخل کې له امرالله صالح څخه نيولې د احمدشاه مسعود تر ورور پورې، هغوی وايي چې مذاکرات کومه نتيجه نه ورکوي او له خپلو جگړه مارو يې غوښتي چې يوې بلې جگړې ته تيار شي؛ داډول خبرې څه معنا لري او آيا دغه څيرې دومره ځواک او نفوذ لري چې يو ځل بيا انارشيزم رامنځته کړي؟!

ځواب: احمدضياء مسعود، امرالله صالح او د دوی په څير نورو کسانو ته له خپلو شخصي منافعو او د افغانستان دښمنه هيوادونو استخباراتي سازمانونو ته له جاسوسۍ پرته بل څه ارزښت نه لري؛ له خارجي استخباراتي سازمانونو څخه د استخباراتي پروژو ټيکه کول او د خپل ولس او خپلې اسلامي عقيدې پر ضد فعاليت د دوی د ژوند تر ټولو ستره موخه ده، دوی د افغانستان د ټولنې د هيڅ برخې نماينده گي نه کوي او دا دوی ته د پرديو افغان دښمنه قوتونو څخه پيچکاري شوی نظر دی.

د افغانستان خلک ريښتيني سوله او امن غواړي او د مذاکراتو له لارې د اشغال خاتمه او په افغانستان کې د يو سوچه اسلامي نظام حاکميت غواړي؛ نور هغه دور تير شوی دی چې څوک دې د افغانستان د خلکو د ارمانونو او د دې ارمانونو د ستر ممثل (اسلامي امارت) پر وړاندې ودريري،

ډلې ټپلې او مليشې دې جوړې کړي؛ که د بهرنيانو پوځي او مالي مرستې نه وي، دوی ټول د اسلامي امارت د مجاهدينو د يوې نظامي ډلگۍ د مقابلي وس هم نه لري .

لسمه پوښتنه: امرالله صالح ډير ځله د امارت د نورو مشرانو تر څنگ ستاسې نوم يادوي چې د هغوی جهادي تکتیکونه مو په خپل

وخت کې خنثی کړي دي ، محترم جواد صاحب د صالح دغو غورځو پرځو ته څه ځواب لری؟

ځواب: زه دا منم چې امرالله صالح به د (CIA) ، (MI6) ، (DGSE) او (RAW) د جاسوسانو د روزلو په کومو روزنيزو پروگرامونو کې برخه اخيستې وي؛ خو د گډوډاگۍ ادارې د ملي امنيت د رئيس په توگه د دندې پر مهال د ده ناکامۍ او د گډوډاگي نظام په پلويانو کې د ده په اړه موجود نفرت دا رانيسي چې نوموړی يو مسلکي استخباراتي کدر نه دی او د استخباراتي مسلکي کدر په توگه نه خپلې چارې په سمه توگه سرته رسولای شي او نه په خپله نفعه رواني مثبتې اغيزې پرياسلی شي . د اسلامي امارت د استشهادي مجاهدينو هغو تکتیکونو چې امرالله صالح يې تصور هم نشوای کولای؛ نوموړی د گډوډاگۍ ادارې د ملي امنيت د لوی رياست له منصب څخه راپرياسه او لاندې يې راخطا کړ؛ نو په کومو سترگو دی بيا دا شرموونکې دروغجنه ادعاء کوي چې ما د استشهادي عملياتو د تنظيموونکو تکتیکونه ناکام کړي دي؟

که د امرالله صالح په وخت کې وو او که له هغه څخه راوړوسته، څه چې د گډوډاگۍ ادارې د ملي امنيت د لوی رياست په نامه ترسره کيدل، دا هر څه د غربي استخباراتو له لوري ترسره کيدل او د هر رياست چارې يې په حقيقت کې هغو خارجي اجنټانو مخته وړلې او مخته يې وړي چې د لويديځو استخباراتي سازمانونو له لوري په هر رياست کې نصب شوي او د دوی مسلکي اجنټان دي.

مور امرالله صالح ته د يو ښه لفاظ او قوال څخه ويلای شو، د جاسوسۍ ښه اکټونه او تمثيلونه يې تمرين کړي دي؛ خو کله هم يو مسلکي استخباراتي کدر نه دی، الحمدلله د استشهادي عملياتو تکتیکونه او تخنيکونه ډير پيچلي، پرمختللي او بريالي دي، هميشه پکې د نوو تجربو په اساس له نوو نوښتونو او ابتکاراتو څخه کار اخيستل کيږي او نن چې د دښمن ماغزه ځای ته راغلي دي او د زور د ژبې پر ځای د خبرو ژبه کاروي، دا د اسلامي امارت د نورو مجاهدينو د کمسارو قربانيو تر څنگ د استشهادي عملياتو برکت دی؛ نه د امرالله صالح په وخت کې د گډوډاگۍ ادارې د ملي امنيت ادارې مخکې له مخکې د استشهادي عملياتو د کشف او مخنيوي توان درلود، نه يې تر اوسه دا توان پيدا کړی دی او نه يې فزيکي امنيتي موانع د استشهادي عملياتو د تکتیکونو پر وړاندې د مقابلي وړتيا او وس لري، له ډيرې ناتوانۍ څخه يې تل هڅه کړې ده چې د استشهادي عملياتو د رواني اغيزو پر وړاندې د خپل تبليغاتي ماشين په مټ مورچل ونيسي .

يوولسمه پوښتنه: دوحې ته له کابل له راغلي ټيم پرته نور افغان جهتونه هم شته چې د خبرو له بهير څخه بهر پاتې دي، له هغوی سره به د تفاهم بهير څنگه وي؟

ځواب: بلې؛ د افغانستان اسلامي امارت له ټولو مطرحو افغاني جهتونو سره په تماس کې دی او د مسئلې رينستيني حل هم هغه وخت راوتلی شي چې کله په روانه بين الافغاني پروسه کې ټول مطرح جهتونه دخپل وي، اسلامي امارت به

اجازه ورنکړې چې یوه خاصه شریره کړې په بین الافغاني مذاکراتي بهیر کې د ټولو مطرحو افغاني جهتونو شمولیت او بنسکلیتیا یرغمل او سبوتاژ کړي .

دوولسمه پوښتنه: آیا رښتیا هم امریکا دې ته چمتو شوې چې خپل اشغال ختم کړي او که مذاکراتو ته، خپلو موخو ته د رسیدو د یوې لارې په توګه ګوري؟

ځواب: امریکایانو د زور ټولې لارې وکارولې او دې نتیجې ته رسیدلي چې خپل اشغال ته دوام نشي ورکولای او نه خپل ګوډاګیان په افغانانو باندې د ډیر وخت لپاره تحمیلولای شي، له همدې امله یې د مذاکراتو او منطق لاره خپله کړه . دا چې دوی په خپله محاسبه کې د مذاکراتو له لارې د خپلو کومو اهدافو تحقق په پام کې لري دا په دوی پورې اړه لري، خو مور له امریکایانو سره توافقمې ته د کلکې ژمنتیا تر څنګ پوره وینې او بیداره یو، ان شاء الله نه به مو څوک په اغفال کې واقع کړي او نه به د تاریخ د هغه ترڅو تجربو تکرار نه اجازه ورکړو، کومې چې له اسلامي او جهادي حرکتونو سره د دښمنانو د مذاکراتو په اړه موجودې دي.

دیارلسمه پوښتنه: د روان میلادي کال د جون په میاشت کې ملګرو ملتونو په یو راپور کې ادعاء وکړه چې اوس هم د افغانستان په یو شمیر ولایتونو کې بهرنۍ جهادي ډلې شتون لري، د غرو تعداد یې سلګونو ته رسیري، د طالبانو په پلوی جنګیږي، طالبان دوامداره اړیکې ورسره لري او د طالبانو په لیکو کې یې د ځینو نوو ترسیمونو ادعاء هم وکړه، ستاسو په نظر د ملګرو ملتونو د داسې راپورونو سرچینې کومې دي؟ په دې راپور څومره باور کیدای شي؟ او ولې داسې راپورونه خپروي؟

ځواب: په افغانستان کې د بهرنیو استخباراتي سازمانونو یوه شریره کړې چې د دوی بهرني او افغاني اجنټان پکې شمولیت لري (شتون لري، د دې شریرې کړې د بهرني اړخ مخکښ) مایکل سمپل (دی چې (MI۶) نه کار کوي، یو وخت د افغانستان لپاره د اروپایي اتحادیې د استازي مرستیال هم ؤ، نوموړی په افغانستان او سیمه کې د

پټو، خطرناکو او مرموزو استخباراتي کړنو سابقه لري او تازه یې له ارګ سره اړیکې قایمې کړې دي، نوموړی د مذاکراتو د روان بهیر له سرسختو مخالفینو او مخربینو څخه دی، د دې شریرې کړې د کورني اړخ مخکښان د ګوډاګۍ ادارې د ملي امنیت پخواني چارواکي دي، دوی ټول د مذاکراتو او سولې له روان بهیر، د امریکا او د افغانستان د اسلامي امارت تر منځ د اشغال د خاتمې له تړون او بین الافغاني مذاکراتو سره کلک مخالفت لري او د تخریب او سبوتاژ په هڅه کې یې دي.

زما د معلوماتو له مخې د ملل متحد د دې راپور له خپراوي څخه د مخه) مایکل سمپل (په سرینا هوټل کې دیره ؤ او له خپلو خارجي او داخلي همکارانو سره یې یو ځای د دې راپور لپاره معلومات برابرول چې زیاته برخه یې جعلی وه، همدغه راز مایکل سمپل یوه بله تخریبي څیړنه د زندانیانو د پروسې له تکمیل څخه د مخه له) فلیکس کوهن (سره په ګډه د بلفاست پوهنتون لپاره هم ترسره کړې وه چې د سپتمبر د میاشتې په اوایلو کې د فارن پالیسي لخوا خپره شوه، په دې څیړنه کې هم ده ادعاء کړې وه چې د خلاص شوو طالبانو ډیری برخه بیرته د جنګ لیکو ته ستانه شوي دي او هڅه یې کړې وه چې د زندانیانو د خلاصون پروسه تخریب او په دې توګه بین الافغاني مذاکرات سبوتاژ کړي .

مایکل سمپل او له خارجي او داخلي اجنټانو څخه جوړه دا شریره کړې د داسې دروغجنو راپورونو د لیکلو، د جعلی څیړنو د ترسره کولو او د دروغجنو افواهاټو د خپرولو سابقه لري، د افغانستان اسلامي امارت متحد دی، په راپور کې ادعاء شوی ترسیم هیڅ حقیقت نه لري تر دې چې د یاد شوي ترسیم ادبیات هم د اسلامي امارت له ادبیاتو سره هیڅ اړخ نه لګوي.

د افغانستان اسلامي امارت) د خپل شرعي مکلفیت له مخې (له امریکایانو سره شوې توافقمې ته په کلکه ژمن دی او د توافقمې د عملي کولو لپاره چې کوم میکانیزم جوړ شوی دی، د هغه میکانیزم له مخې قدم په قدم وړاندې ځي او له امریکایانو څخه هم ورته تمه لري او توافقمې ته د دوی ژمنتیا له نیردې څخه څاري، امریکایان او نړیواله ټولنه باید

وي روانه او او فتنه او فساد په خلاص مټ د نمو، ودې او خپراوي فرصت ولري؛ نو كيدای شي په نيردې راتلونكي كې زموږ نوي نسل خپل اسلامي او ملي هويت له لاسه ورکړي او زموږ په هيواد كې يوازې په نوم مسلماني او افغانيت پاتې شي او موږ به د ريښتيني آزادۍ او سوچه اسلامي نظام د حاکميت په شکل كې د هغه ميليونونه قربانيو له ثمرې څخه بې برخې شو چې په تيره يوه پيړۍ كې مو د دريو امپراطوريو او ظالمو او مفسدو نظامونو پر ضد ورکړې دي؛ نو له صبر او استقامت څخه كار واخلي، د سيکولرانو او کمونستانو او د شر او فساد د بانډونو د مخکښانو تبليغاتو ته غور مه ږدئ. ان شاء الله ډير ژر به د سختۍ دا ورځې تيرې شي او آساني به راشي او دا د الله جل جلاله حقه وعده ده، ډير ژر به د يو سوچه اسلامي نظام په سيوري كې له خواږه او آرام ژوند څخه برخمن شئ.

ان شاء الله وماذ لك على الله بعزیز. پای

ډيره متوجه واوسي او د يادې شريرې كړۍ او نورو هغه شريرو كړيو په دام كې ونه نښلي چې غواړي د خپلو شخصي گټو او منافعو په خاطر له امريكايانو سره شوې توافقنامه او د بين الافغاني مذاكراتو روان بهير تخریب او سبوتاژ كړي، همدغه راز بايد هغه كاذبو او جعلی ترسيمونو او موجوديتونو ته هم متوجه واوسي چې د مذاكراتو او سولې د روان بهير د مخالفو شريرو منزوي اجرتي استخباراتي كړيو له لوري ترسيميري، د جعلی موجوديت د تثبيت هڅه يې كيري او له آدرسه يې په جعلی نومونو داسې مواد خپري چې شكونو او بې باوري ته لمن وهي.

ځواب: پوښتنه: څومره هيله شته چې له هغو خلكو سره روغې جوړې ته ورسيدو چې دا اتلس، شل كاله د اشغال په چوپړ كې وو؟

ځواب: د افغانستان د اسلامي امارت په مشرۍ د افغانانو له روان سپيڅلي جهاد سره د الله تعالی ځانگړی نصرت دی او د دې نصرت په مټ د هغو سختو پړاوونو وهل او هغو سختو منزلونو ته رسيدل ممکن شول چې چا يې تصور هم نشوای کولای، ان شاء الله لوی الله جل جلاله به داسې شرايط برابروي چې مقابل لوری به مسخر کيږي او د مذاكراتو له لارې به حق ته غاړه ږدي، موږ جنگ هم د لوی الله جل جلاله د نصرت په اتكاء مخته وړو او سياست هم او په دې باور يو چې تر څو له حق څخه كاپره نشو وروستۍ فتحه او بری زموږ په برخه دی.

پتځلسمه پوښتنه: افغان ولس ته مو پيغام څه دی؟

ځواب: زما پيغام خپل مجاهد ولس ته دا دی چې د روان سپيڅلي جهاد دوام، له فتنې او فساد څخه زر ځله بهتر دی، يا بايد د سياست او مذاكراتو له لارې فتنه او فساد له منځه لاړ شي، اشغال پای ته ورسيري، له ريښتيني آزادۍ څخه برخمن شو او سوچه اسلامي نظام حاکم شي او يا بايد روان سپيڅلی جهاد دوام وکړي، تاسو ته به ځور وي، کړاو به وي، بريادي به وي؛ خو د فتنې او فساد زيانونه له دې څخه په زرهاؤ مراتبه زيات، سخت او خطرناک دي او که روان سپيڅلی جهاد او د نبوي شرعي سياست په اساس مبارزه نه

د افغانستان اسلامي امارت

د مذاكراتي ټيم د غړو لنډه پيژندنه

محترم شيرمحمد عباس ستانكزي

شيرمحمد عباس ستانكزي د مرحوم حاجي پادشاه خان زوی، په ۱۳۳۸هـ ش كال د لوگر ولايت د بركي برک ولسوالۍ په عباس كلي كې زيږېدلی دی. ابتدايي زده كړې يې د خپل كلي په جومات او د كابل په عمراخان ښوونځي كې ترسره كړي او د كابل حربي ښوونځي څخه فارغ شوی دی. د سردار محمد داود خان لخوا د نورو افغان محصلينو سره يوځای د لوړو نظامي زده كړو لپاره هندوستان ته وليږل شو او په ۱۳۶۰هـ ش كال د تعليم له بشپړولو وروسته د شوروي اشغال پر خلاف د جهاد ليكو ته وروگرځيد. په جمعيت اسلامي او اتحاد اسلامي گوندونو كې يې د نظامي استاذ په توگه دندې ترسره كړي، او په ۱۳۶۴هـ ش كال د اتحاد اسلامي د جنوب لويديځې حوزې نظامي آمر و. نوموړي د قلات، د كندهار هوايي ډگر، د لښكرگاه او په نورو لويو عملياتو كې عملا برخه اخيستې او له هماغه وخته يې د شهيد ملابورجان اخند، شهيد ملا مشر اخند، مرحوم ملا محمد رباني او نورو پخوانيو مشرانو سره پيژندگلوي درلوده. په ۱۳۶۹هـ ش كال د حركت انقلاب اسلامي گوند د عمومي نظامي مسئول په توگه وټاكل شو او د نجيب د حكومت تر سقوطه په همدې دنده پاتې شو. د تنظيمي جگړو پر مهال په كور كښيناست، كله چې د طالبانو اسلامي تحريك راپورته شو ورسره يوځای شو. د طالبانو د واكمنۍ پر مهال لومړی د كندهار ولايت د خارجه ارتباط مرستيال و، بيا په كابل كې د بهرنيو چارو وزارت د معين او بيا د عامې روغتيا وزارت د معين په توگه دندې ترسره كړي. پر هيواد د امريكايي يرغل وروسته يې يوځل بيا په نظامي او سياسي مبارزه لاس پورې كړ، په لومړي سر كې د طالبانو د سياسي كميسيون غړی و، بيا يې مرستيال شو، د ۲۰۱۵م اگست څخه بيا تر ۲۰۱۹م جنوري پورې د سياسي دفتر رييس پاتې شوی. ستانكزي صيب د امريكايانو سره د مذاكراتي ټيم مشري په غاړه درلوده او اوس مهال د رهبري شورا غړی، د سياسي دفتر او مذاكراتي ټيم مرستيال دی.

محترم شيخ الحدیث مولوی عبدالحکیم حقانی

شيخ مولوي عبدالحکيم صاحب د مرحوم مولوي خدايداد صاحب زوی د كندهار ولايت د ميوند ولسوالۍ په بند تيمور كلي كې په ۱۳۳۶ هجري شمسي كال زيږېدلی دی. د طالبانو د اسلامي تحريك په پيل كې د مرحوم اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد سره ملگری وو، د تحريك په بنسټ اېښودو كې يې مهم رول درلود. د اسلامي امارت د واكمنۍ پر مهال د كندهار ولايت په جهادي مدرسه كې د تدريس تر څنگ د تميز رياست او په مركزي دار الافتاء كې يې خدمت ترسره كړی دی. پر هيواد د امريكايي يرغل وروسته د مرحوم اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد په هدايت د محاكمو اوسنی جوړښت او تشكيل كې يې مهم رول ادا كړی، كله چې اوسنی اميرالمؤمنين شيخ هبة الله اخوندزاده صاحب د سترې محكمې رئيس وو، شيخ مولوي عبدالحکيم صاحب د تميز محكمې رياست په غاړه درلود. د مشر په توگه د شيخ صاحب هبة الله اخوندزاده ټاكل كېدو وروسته د سترې محكمې د مشرۍ چارې شيخ مولوي عبدالحکيم صاحب ته وسپارل شوې. نوموړی اوس مهال د افغانستان اسلامي امارت د رهبري شوری غړی او د مذاكراتي ټيم مشر دی.

محترم ملا محمد فاضل مظلوم

ملا محمد فاضل مظلوم په ۱۳۴۵ هـ ش د اروزگان ولايت په چارچينو ولسوالۍ كې زيږيدلى دى. ابتدايى او ديني زده كړي يې په هيواد كې دننه په مختلفو مدارسو او مساجدو كې د وخت د مشهورو علماو څخه تر لاسه كړي دي.

محترم ملا فاضل اخوند په گوانتنامو بندي خانه كې د قرآن كريم حفظ وكړ.

د اسلامي امارت د واكمنۍ پرمهال د ملي دفاع وزارت معين او لوى درستيز و. پر افغانستان د امريكايي يرغل په لومړيو ورځو كې ملا محمد فاضل په شمال كې اسير او بيا امريكايانو ته وسپارل شو. نوموړى په ۱۱ / ۱ / ۲۰۰۲ م تاريخ د كيوبا گوانتنامو زندان ته وليږدول شو چې شاوخوا ديارلس كاله هلته بندى و. نوموړى بلاخره په ۱ د جون ۲۰۱۴ م د يو امريكايي بندي (بوبرگډال) سره د تبادلې په نتيجه كې د څلورو نورو مشرانو سره يو ځاى ازاد او قطر هيواد ته انتقال شو. ملا محمد فاضل اخوند په ۲۰۱۸ م كال كې د سياسي دفتر او امريكايانو سره د مذاكراتي ټيم غړى وټاكل شو. او بيا وروسته د مذاكراتي ټيم معاونيت هم ور وسپارل شو. نوموړى اوس مهال د افغانستان اسلامي امارت د رهبري شورى، سياسي دفتر او مذاكراتي ټيم غړى دى.

محترم مولوى عبدالسلام حنفي

مولوي عبد السلام حنفي د علي مردان زوى په ۱۳۴۸ هـ ش كال كې د درزاب ولسوالۍ چې مخكې د فارياب ولايت مربوط وه او فعلا د جوزجان ولايت اړوند ده، په گردن كلي كې زيږيدلى دى.

ابتدائى زده كړې يې د شيربيك په ښوونځي كې كړي دي، كله چې جهاد شروع شو، په خپل كلي كې يې ديني زده كړو ته ادامه ورکړه، صرف، نحو او ابتدايي د فقهي كتابونه يې دلته ولوستل، او بيا يې د سرپل او فارياب ولايتونو په مختلفو ولسواليو كې د مشهورو ديني علماوو څخه د بېلابېلو فنونو يعني نحو، منطق، حكمت، بلاغت، فقه، قرائت او تجويد كتابونه ولوستل.

د تعليم د پوره كولو په خاطر يې پاکستان ته هجرت وكړ او هلته يې بيا په مارتونك، ډاكي او پېښور كې لوى منطق،

رياضي، اصول فقه، ادب، مناظره، عقايد او د قرآن كريم ترجمه ولوستل او تر وړې دورې يې زده كړې وكړې. بيا د لويې دورې لپاره د كراچي ښار مشهورې ديني مدرسې دارالعلوم كراچي ته ولاړ او هلته يې په ۱۴۱۴ هـ ق كال كې لويه دوره وكړه. بيا يې په بهاولپور كې اصول افتاء، احاديث، تفاسير او د فقه كتابونه يو وار بيا ولوستل. وروسته يې په رحيم يارخان جامعه تفسيريه كې د فتوى نويي او ميراث زده كړې وكړې. نوموړي د ديني زده كړو سربېره د رخصتو پر مهال د مختلفو ژبو، د كمپيوټر د آفس پروگرامونو او هارډوېر كورسونه او همدارنگه اكونټينگ كړي دي.

حنفي صاحب د فراغت څخه وروسته مختلف فنون، علوم تر وړې دورې او ترمذي شريف او د ميراث دورې تدريس كړى دى.

نوموړى درې كاله د كابل پوهنتون د حقوقو او سياسي علومو په پوهنځي كې د اسلامي ثقافت استاد پاتې شوي. همدارنگه په مختلفو هيوادونو كې يې د ډيپلوماسۍ او مذاكراتو په باب زده كړي كړي دي.

حنفي صاحب د خپلې مورنۍ ژبې ازبكي سربېره د پښتو، فارسي، انگليسي، عربي، اردو، قرغيزي، تركمنى او تركي ژبو سره هم بلدتيا لري.

كله چې د طالبانو اسلامي تحريك په كندهار كې پيل شو، حنفي صاحب هغه وخت استاد و او تدريس يې كاوه او د خپلو شاگردانو او د فارياب ولايت نورو علماوو او طالبانو سره په گډه د طالبانو اسلامي تحريك سره يو ځاى شو.

د اسلامي امارت د واكمنۍ پر مهال يې لومړنۍ دنده په فراه ولايت كې د تعليم او تربيه د رئيس په توگه تر سره كړې او بيا يو كال په كابل كې د تعليم او تربيه وزارت د سرپرست په توگه هم پاته شوى او بيا په همدې وزارت كې د تدريسى معين په توگه وټاكل شو.

د ۲۰۰۱ كال د امريكايانو د يرغل وروسته محترم حنفي صاحب د اسلامي امارت لخوا د جوزجان ولايت د والي او مسؤول په حيث وټاكل شو. او څه موده وروسته بيا د سياسي كميسيون د غړي او د مرحوم اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله لخوا د رهبري شورى د غړي په حيث هم وټاكل شو.

محترم حنفي صيب اوس مهال د سياسي دفتر معاون او د مذاكراتي ټيم غړى دى.

محترم ملا عبدالمنان عمری

محترم ملا عبدالمنان عمری د کندهار ولایت د میوند ولسوالۍ اوسیدونکی او د مرحوم امیرالمومنین ملا محمد عمر مجاهد ورور دی. نوموړي په افغانستان کې پر مختلفو مشهورو علماو تر ورې دورې پوري دیني زدکړي کړي دي. د مختلفو خدمتونو تر څنګ یې د افغانستان اسلامي امارت د دعوت ارشاد، جلب او جذب کمیسیون مشري او همداسې یې د افغانستان اسلامي امارت د ملکی تلفاتو مخنیوی او د سمع شکایاتو د کمیسیون مشري هم کړې.

نوموړی اوس مهال د رهبري شوری او مذاکراتي ټیم غړی دی.

محترم مولوی صاحب عبدالکبیر

مولوی صاحب عبدالکبیر د محمد جان زوی د بغلان ولایت، نهرین ولسوالی د «قریه تنکی تبقان» په «تنکی ځدران» کلي کې په کال ۱۹۷۲م کې زیږېدلی دی.

نوموړی د دیني علومو فارغ التحصیل عالم او قومي مخور شخصیت دی.

د افغانستان اسلامي امارت د واکمنی پر مهال یې د لوګر او ننگرهار ولایتونو د والي، د ختیځ زون د تنظیمه رئیس او د ریاسة الوزراء اقتصادي مرستیال په توګه دندې اجرا کړي.

مولوي صاحب د اسلامي امارت د بانفوذ مشرانو څخه دی، نوموړي د ۲۰۰۵ نه وروسته د ۲ کلو لپاره د سیاسي کمیسیون مشري هم کړې.

محترم مولوی صاحب اوس مهال د افغانستان اسلامي امارت د رهبري شوری غړی، د دعوت، ارشاد، جلب او جذب کمیسیون مشر او د مذاکراتی ټیم غړی دی.

محترم مولوی امیرخان متقی

مولوي امير خان متقي د مرحوم حاجي نادر خان زوی په ۱۳۴۹ هجري شمسي کال د کب د میاشتې په اومه د هلمند ولایت د نادعلي ولسوالۍ په زرغون کلي کې دنیا ته راغلی. ابتدائي زده کړې یې د خپل کلي په مسجد او د سیمې په ابتدائي مکتب کې کړي. د ثور د کمونستي کودتا او وروسته

شوروي یرغل له امله چې زموږ زیات شمیر هیوادوال مهاجرت ته اړ شول. نوموړی د ۹ کلونو په عمر چې د مکتب په دریم صنف کې و له خپلې کورنۍ سره له هلمند څخه ګاونډي هیواد پاکستان ته مهاجر شو.

نوموړي د هجرت په مهال خپلو دیني زده کړو ته دوام ورکړ او د ځوانۍ عمر ته په رسیدو یې د جهادي صف په تشکیلاتو کې هم خدمت پیل کړ. مولوي امیر خان متقي دیني زده کړې پای ته رسولې او د نبوي احادیثو د ورې او لویې دورې کتابونه یې په کابل باندي د اسلامي امارت له واکمني وروسته وویل او له دیني علومو د فراغت سند یې ترلاسه کړ.

کله چې په ۱۳۷۳ لمريز کال کې د فساد او ګډوډۍ په مقابل کې د طالبانو اسلامي تحریک پیل شو. نوموړی له دې تحریک سره یوځای او د تحریک په چوکاټ کې یې جهادي خدمت پیل کړ.

مولوي امير خان متقي د کندهار ښار له نیولو څه موده وروسته د طالبانو داسلامي تحریک دعالی شوری له غړي توب سره په ۱۳۷۳ لمريز کال د کندهار د شریعت غږ راډیو د آمر په حیث وټاکل شو. د ۱۳۷۴ لمريز کال د سرطان په میاشت کې متقي صاحب د کندهار د اطلاعاتو او کلتور د رئیس په حیث وټاکل شو. چې د پلازمینې کابل د فتحې تر وخته یې همدې وظیفې ته دوام ورکړ.

د ۱۳۷۵ لمريز کال د میزان په میاشت کې چې کله پلازمینه کابل فتحه شو، متقي صاحب په همدې میاشت کې د اطلاعاتو او کلتور د سرپرست وزیر په حیث وټاکل شو. نوموړي څو کاله د اطلاعاتو او کلتور د وزیر په حیث خدمت ترسره کړ چې ورسره یې د اسلامي امارت ویاندي هم کوله او رسنیو ته یې د اسلامي امارت موافق اعلانول.

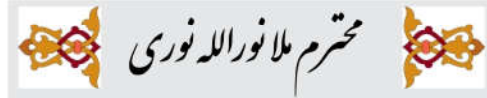
مولوي امير خان متقي وروسته د ۱۳۷۸ کال د عقرب په میاشت کې د چارو د ادارې د لوی رئیس په حیث وټاکل شو او له څه موده وظیفې ترسره کولو وروسته د ۱۳۷۸ هـ ش کال د حوت په میاشت کې د تعلیم او تربیې د وزیر په حیث وټاکل شو چې د امریکایي یرغل تر وخته یې همدا وظیفه سرته رسوله.

مولوي امير خان متقي د هغه پلاوي مشرتوب هم درلود چې له مخالفینو سره د خبرو لپاره د امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد لخوا تعین شوی و. د نوموړي تر مشرۍ لاندې یاد پلاوي له مخالفینو سره د ازبکستان په تاشکند کې د ۶ + ۲ هیوادونو په ګډون او بیا د ترکمنستان په پلازمینه عشق اباد او

بیا د اسلامی کانفرانس په منځګړیتوب د سعودي عربستان په جده کې مذاکرات ترسره کړل.

د امریکایي یرغل په وړاندې د جهاد په مرحله کې مولوي امیر خان متقي ډیر کلونه د اسلامي امارت د فرهنګي کمیسیون مشر و. نوموړي په خپل مبتکرانه فعالیت سره د دښمن د پراخ رسنیز یرغل په وړاندې د نشراتي جهاد یوه منظمه دستګاه رامنځته کړه او د یوه فعال فرهنګي ټیم په مټ یې د جهاد په اړه د اذهانو په تنویر او د دښمن د تبلیغاتي یرغل په شنډولو کې اساسي نقش درلود.

مولوي امیر خان متقي چې د اسلامي امارت د رهبري شوری غړیتوب هم لري په ۲۵/۹/۱۴۳۹ هـ ق نېټه د مشر-تابه د دفتر د ریس په حیث وټاکل شو او له دوو کلونو راهیسې یې د اسلامي امارت د مشرتابه دفتر ریاست په غاړه درلود او ورسره له امریکایانو سره په ۱۲/۲/۲۰۱۹ م نېټه د مذاکره کوونکي پلاوي غړی هم وټاکل شو. نوموړی د بین الافغاني مذاکراتو لپاره د اسلامي امارت لخوا د ټاکل شوي پلاوي غړیتوب هم لري.

محترم ملا نورالله نوري د مولوي غلام عمر الدين زوی د زابل ولایت د شاجوی ولسوالۍ د چشمه بهرام خیلو په کلی کې په کال ۱۳۵۰ هجري شمسي کې زېږېدلی دی. ابتدایي او لوړی زدکړې یې ټولې په هیواد کې دننه په مختلفو مدرسو اومساجدو کې ترسره کړي دي.

محترم نوري صیب په گوانتنامو کې د قرآن کریم شل سپارې حفظ وکړ او د خپلي مورنۍ ژبي پرته په فارسی او عربي ژبو باندي رواني خبري کولای شي.

نوموړی په ډیر کم عمري کې د پخواني شوروي یرغل پر خلاف په جهاد کې عملا برخه اخیستې او د حرکت انقلاب اسلامي تنظیم په چوکاټ کې یې سیاسي ژوند پیل کړی.

د هیواد څخه د شوروي یرغلګرو تر وتلو یو کال وروسته په ۱۹۸۹م کې نوري صیب د خپلی سیمي د مدرسو له طالبانو سره په گډه د خپلي سیمي د نظم اومنکراتو څخه د مخنیوي په هدف یو اتحاد طلبه تنظیم جوړ کړ چې خپله نوري صیب یې د معاون په حیث وټاکل شو.

دغه اتحاد طلبه پنځه کاله دوام وکړ او په دغه دوره کې یې ځیني مهم فعالیتونه ترسره کړل.

کله چې په کندهار کې دمرحوم مشر- ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله له خوا تحریک شروع شو اوبولدک فتحه شو نو نوری صیب چې یوه میاشت مخکې یې د زابل په شاجوي ولسوالۍ کې ورته کار پیل کړی وو، مگر په زابل کې له چا سره مسلح جنگ ونشو، د خپل ولایت د طالبانو په نمایندګي له یو هیئت سره کندهار ته ولاړ او د مشر ملاصاحب سره ملګری شو او سمدستي دمرحوم ملا صیب لخوا په کارونو توظیف او د خپلو طالبانو سره یو ځای په نظامي کارونو بوخت شو.

نوری صیب د کابل تر فتحې مخکې په خوست ولایت کې د امنیه قومندانۍ معاون او د میدان وردګو ولایت د والی په حیث دندې ترسره کړي.

د کابل تر فتحې وروسته نوموړی د لغمان ولایت د والي په حیث دوه کاله وظیفه اجرا کړی، ورپسې د بغلان ولایت د والي په توګه یو کال او د اسلامي امارت د حکومت په آخري کلونو کې د بلخ ولایت والي او د شمال زون تنظیمه رئیس وو.

پر هیواد د امریکایي یرغل په دوران کې نوري صیب په شمال کې اسیر شو، دیارلس کاله او څو میاشتي په گوانتنامو زندان کې بندي وو.

چې بالآخره د ۲۰۱۴ د جون په لومړۍ نېټه د طالبانو او امریکایانو ترمنځ د یوي تبادلې په نتیجه کې د څلورو نورو ملګرو سره یوځای ازاد او قطر هیواد ته انتقال شو.

نوموړی په ۲۰۱۸ کال کې داسلامي امارت د سیاسي دفتر غړی او په ۲۰۱۹ فبروري کې دامریکایانو سره د مذاکراتی ټیم غړی وټاکل شو. او اوس مهال د رهبري شورا غړی، د سیاسي دفتر غړی او د مذاکراتی ټیم غړی دی.

محترم قاري دین محمد حنیف د مرحوم قاري محمد نذیر زوی په ۱۳۴۲ هجري شمسي- کال د بدخشان ولایت د یفتل سفلی ولسوالۍ په سپین ارزنجي کلي کې زېږېدلی دی.

قاري صاحب په ۱۵ کلنۍ کې قرانکریم حفظ کړ او وروسته یې له خپل مرحوم پلار څخه ابتدایي زده کړي شروع کړې، نوموړی په همدغو زده کړو بوخت وو چې د ثور کرغېرنه کودتاه رامنځته شوه.

کله چې کمونیستان واک ته ورسېدل او ددوی پر ضد مقدس جهاد او وسله وال قیام پیل سو؛ دیني مدارس او دزده

کړو مرکزونه د همدغو دین دښمنه کمونیستانو لخوا معطل، تخریب او یا د جگړو له امله زیانمن شول.

بالآخره حنیف صاحب په ۱۳۶۴ کال کې همسایه هیواد پاکستان ته هجرت وکړ او هلته یې د خیر پښتونخوا په مختلفو مدارسو کې خپل تحصیل ته ادامه ورکړه، د وړې دورې په شمول یې موجه فنون تکمیل کړل او کله چې یې د دوره حدیث لپاره اراده وکړه په همدې وخت کې د هیواد د امنیت په موخه د طالبانو اسلامي تحریک پیل شو، قاري دین محمد حنیف د بدخشان د سلگونو نورو طالبانو په شمول د تحریک له کاروان سره ملگری شو او د کابل له فتحې وروسته د امارت د بشپړ حاکمیت تر پایه په ترتیب سره د پلان او لوړو زده کړو وزارتونو د وزیر په توګه پر مسئولیتونو پاتې شو.

له امریکایي اشغال او پر ضد یې د جهاد له پیل وروسته په ۲۰۰۳ میلادي کال د بدخشان د جهادي مسئول په حیث او په ۲۰۰۴ کال د سیاسي کمپسیون د غړي په توګه وټاکل شو، همدارنګه د عالیقدر امیرالمؤمنین مرحوم ملا محمد عمر مجاهد نورالله مرقده د فرمان په اساس د رهبري شوری غړی و ټاکل شو.

محترم قاري دین محمد حنیف په اوس وخت کې د رهبري شوری او مذاکراتي ټیم غړی او په سیاسي دفتر کې د منځنۍ آسیا له هیوادونو سره د اړیکو د ادارې مسئول دی.

محترم ملا عبداللطیف منصور

ملا عبداللطیف منصور د الحاج شهید یار محمد ځوي د پکتیا ولایت زرمت ولسوالی د سهاک هیبت خیل په کلي کې کال ۱۳۴۶ هـ ش کې زیږېدلی دی. نوموړي تر پنځم ټولګي پورې د مکتب لوستلو ترڅنګ د لویې دورې پورې دیني زدکړې کړې دي. له طالب علمي څخه په سیاست کې فعال وو، سیاسي ژوند یې د تنظیم طلبه حرکت انقلاب اسلامي افغانستان کې د دعوت تنظیم مسؤل په حیث پیل کړی. د مجاهدینو د بریا وروسته په کال ۱۳۷۱ هـ ش کې کله چې جهادي مشر- مولوي نصرالله منصور په شهادت ورسید نو ملا عبداللطیف منصور صیب یې ځای ناستی او د پکتیا ولایت والي په حیث وټاکل شو. منصور صیب د طالبانو د تحریک په اوایلو کې په کال ۱۳۷۳ هـ ش کې د تحریک سره یوځای شو او په مختلفو دندو یې خدمتونه کړي. ۱۳۷۳ هـ ش د هلمند ولایت د مرستیال والی په حیث او همدارنګه مختصره دوره د کندهار ښاروال په حیث

او ۱۳۷۵ هـ ش د کرنې او مالداري د وزیر په حیث دنده اجراء کړې. پر هیواد د امریکایي یرغل وروسته محترم منصور په کال ۲۰۰۲ م کې د رهبري شورا غړی او د پکتیا ولایت نظامی مسؤل په حیث وټاکل شو. نوموړي تر ۹ کلونو پوري د پکتیا ولایت د نظامی مسؤل په توګه خدمت کړی. ددې نه علاوه منصور صیب د ننګرهار او لوګر ولایت د نظامي مسؤل په توګه هم دنده اجرا کړې، په ۲۰۰۸ م کال کې د لنډې مودې لپاره یې د سیاسي کمیسیون مشري هم کړې ده. مذاکراتي ټیم او قطر ته تر راتلو مخکې منصور صیب د مشرتابه دفتر رییس او بیا د زراعت او مالداري کمیسیون مشر پاتې شوی. په ۲۰۱۹ کال فبروري کې منصور صیب د امریکایانو سره د مذاکراتي ټیم غړی وټاکل شو او اوس مهال د رهبري شورا غړی او د مذاکراتي ټیم غړی دی.

محترم حاجي ملا شیرین اخند

حاجي ملا عبدالله حنفي مشهور په ملا شیرین اخند د حاجي ملا محمد ابراهيم زوی دکندهار ولایت د ژړی ولسوالۍ د سنخري کلي اوسیدونکی دی.

حاجي ملا صاحب خپلي لومړنۍ زده کړي په خپل کور کې له خپلو اکابرو څخه چې په سیمه کې په علم سره مشهور وه تر لاسه کړې، ددوی کورنۍ په علماوو سره مشهوره وه، نورې زده کړې یې د حدیثو تر دورې پورې له مختلفو استاذانو څخه په بېلابیلو وختونو او ځایونو کې تر لاسه کړي دي.

د زدکړو په جریان کې یې د حالاتو د تقاضاء او غوښتنې په اساس بېلابیل جهادي خدمتونه هم ترسره کول چې له امله به یې د زده کړو تسلسل قطع شو، د مختلفو جهادي خدمتونو، مسئولیتونو او ملحوظاتو له امله یې و نسو کولای د ستاربندي وکړي.

کله چې روسانو گران هیواد افغانستان اشغال کړ نوموړی مجبور شو چې دیني تعلیم ورته توقیف کړی، او د شرعي وجیبې د اداء کولو له امله یې د شوروي اشغال په مقابل کې جهاد پیل کړ. د جهاد پیل یې د کندهار ولایت د ژړی ولسوالۍ د تورطاق له غره څخه پیل کړ، لومړی د یوفرد او مجاهد په حیث وروسته یې د قومندان او یا مرستیال په حیث جهادي دندې ترسره کړې دي.

د اسلامي امارت په راتګ سره لومړی د یو فرد په حیث د طالبانو د اسلامي تحریک غړی شو، همدا راز یې خپل شخصي- تجارت هم پر مخ بیوه، خو کله چې د مرحوم امیرالمؤمنین ملا

محمد عمر مجاهد رحمه الله په کور باندې د دښمن لخوا یوه ستره چاودنه ترسره شوه، له هغه وروسته محترم ملا شیرین اخند د امیرالمؤمنین د امنیت ساتلو د مسئول په حیث وټاکل شو.

په ۲۰۰۱ م کال کې کله چې زموږ په هیواد د امریکا لخوا یرغل وشو، نو د امریکایانو په ضد یې په وسلوال جهاد او مبارزه پیل وکړ، لومړی یې د یو دلگۍ مشر په حیث جهاد ته ادامه ورکوله، وروسته د کندهار ولایت د ولایتي کمیسیون مسئول، بیا په مرکزي نظامي کمیسیون کې د لوېدیځې حلقې د مسئول په حیث، بیا د هرات د والي په حیث، بیا د شمال او شرقي ولایتونو لپاره د عمومي نظامي کمیسیون د مسئول په حیث جهادي دندې اجرا کړې دي.

همدا ډول یې د اسلامي امارت د استخباراتو د کمیسیون مسئولیت درلود، بیا یې د کندهار ولایت د والي او عمومي نظامي مسئول په حیث دنده اجرا کوله، په عین حال کې یې د جنوب غربي ولایتونو لپاره د استشهادي کنډکونو د قومندان په حیث یې هم دنده درلوده.

په دا وروستیو کې د عالیقدر امیرالمؤمنین د حکم سره سم د اسلامي امارت په رهبري شوری کې د غربي په توګه او اوس دادی د مذاکراتي ټیم د غربي په توګه وټاکل شو، اوس د مذاکراتي ټیم د غړیتوب ترڅنګ د اسلامي امارت د رهبري شورا غړی هم دی.

محترم شیخ مولوی محمد قاسم راسخ

شیخ مولوی محمد قاسم راسخ د ملا جمعه نظر زوی د جوزجان ولایت د فیض اباد ولسوالۍ د انپیکال قریه کې په کال ۱۳۵۰ هجري شمسي کې زیږېدلی دی.

لومړنۍ عصري او دیني زدکړي یې په هیواد کې دنده او لوړي دیني زده کړي یې د هجرت په دیار کې تر سره کړي دي. په کال ۱۴۱۶ هجري قمري کې یې د مظهرالعلوم دارالعلوم - صوابۍ څخه دوره حدیث کړې.

شیخ صیب د خپلې مورنۍ ژبې (ترکمن) سرېږه په پښتو، دري او عربي ژبو برلاسی لري.

نوموړی د ترکمن قوم یو مخور مشر، جید عالم او د حدیثو استاد دی.

شیخ قاسم راسخ د هیواد په مختلفو دیني مدارسو کې پنځلس کاله د شرعي فنونو او عربي لغت تدریس کړی دی.

همدارنګه د هجرت په دیار کې لس کاله د دارالحدیث (لویه دوره) شیخ او مدرس پاتې شوی دی.

نوموړی د ۲۰۰۷ م څخه بیا تر ۲۰۱۶ پوري د افغانستان اسلامي امارت د دعوت او ارشاد کمیسیون غړی او د جوزجان ولایت د همدې کمیسیون مسؤل پاتې شوی دی.

محترم شیخ صیب د ۲۰۱۶ څخه تر ۲۰۲۰ پوري د ختیځ او شمالي شلو ولایتونو لپاره د نظامي محکمې د مراعاتي قاضي پاتې شوی.

نوموړی اوس مهال د افغانستان اسلامي امارت د رهبري شورا غړی او د مذاکراتي ټیم غړی دی.

محترم مولوی فرید الدین محمود

محترم مولوی فرید الدین محمود د مرحوم مولوی محمد عالم زوی د پکتیکا ولایت مرکز ښرنې کې زیږېدلی دی.

ابتدایي دیني زدکړي یې په هیواد کې دنده د خپل والد مرحوم او نورو جیدو علماء کرامو څخه کړي دي، نورې دیني زدکړي یې د پاکستان هیواد په کوهات او مردان سیمو کې کړي، د حدیثو لویه دوره او فراغت یې د دارالعلوم حقانیه اکوړه خټک څخه په کال ۱۳۹۶ هجري قمري شعبان میاشت کې شوی.

د داود خان د واکمني پر مهال د هجرت په دیار کې په کال ۱۳۹۵ هجري قمري د مرحوم مولوی جلال الدین حقاني او شهید مولوی نصرالله منصور سره شناخته او ملګري شوی.

د مجاهدینو د بریا وروسته د پکتیکا ولایت والي پاتې شوی. د امارت د واکمني پر مهال په کابل کې د اکاډمي علومو د بشري علومو د معینیت په صفت دنده اجراء کړې.

پر هیواد د امریکا تر یرغل وروسته محترم فرید الدین د تعلیم تربیې بخش او همدارنګه د تمیز ریاست د غړي په حیث خدمت کړی.

مولوی فرید الدین صیب اوس مهال د مذاکراتي ټیم غړی دی.

محترم مولوی مطیع الحق خالص

محترم مولوی مطیع الحق خالص د جهادي رهبر مولوی محمد یونس خالص رحمه الله زوی په قوم نبي خیل په ۱۳۴۰ هـ ش کال د ننګرهار ولایت خوګیاڼو ولسوالۍ قریه نکرخیل کې زیږېدلی دی. لمړنۍ دیني زده کړي یې له خپل والد صاحب

رحمه الله او د خپلو دوه ترانو مولوی محمد یوسف او مولوی محمد اسحاق محق رحمهما الله تعالیٰ څخه حاصلې کړي او ابتدائیه او منځنۍ زده کړې یې په همغې منطقي په ښوونځیو کې ترسره کړي. د کمونستانو له کودتا څخه وروسته ۱۳۵۷هـ ش کال د سرطان په میاشت کې گاونډی هیواد پاکستان ته مهاجر شوی او پاتې دینی زده کړې یې د پښتونخوا په مختلفو مدارسو کې حاصلې کړي. همدارنگه په ۱۹۸۸م ۱۴۰۸ هـ ق کې د مدینې منورې له جامعي اسلاميې څخه په شرعیاتو کې د لسانس ترکیچې او د لاهور پنجاب پوهنتون څخه په اسلامیاتو کې د ماسټرۍ سند ترلاسه کړی. د دې سر بیره په ۱۹۹۰ او ۱۹۹۱ م کلونو کې د پېښور په امداد العلوم مدرسه کې د لويي دورې د حدیثو کتابونو لوستلو سعادت هم ترلاسه کړی. محترم مولوي صیب د قرآن کریم حافظ دی، نوموړی د خپلې مورنۍ ژبې سربیره په دري، اردو او عربي ژبو خبرې کولی شی. مولوی مطیع الحق خالص د ۱۴۰۸ هـ ق کال څخه د الهجرة والجهاد په مدرسه کې داستاذ په صفت او بیا وروسته په اسلامی حزب کې د تعلیم اوتربیې د ریاست په چوکاټ کې د خارجي مؤسساتوسره د ارتباط د مسؤل په صفت دندې اجرا کړي. د شوروي اتحاد د اشغال او کمونستي نظام د سقوط څخه وروسته د کال ۱۴۱۲هـ ق څخه داستاذ برهان الدین ربانی د دولت او بیا د اسلامی امارت د قیام په دوران کې دننگرهار ولایت د تعلیم او تربیې ریاست د معاون په صفت دندې اجرا کړي. د امریکا تر اشغال وروسته مولوي مطیع الحق خالص د خپل والد جهادی رهبر مولوی محمد یونس خالص رحمه الله په نقش قدم د جهاد لار خپله کړه او د مجاهدینو رهنمایي او د خلکو په هڅولو کې یې رغنده رول ولوبولو. مولوی صیب تیر کال د ۲۰۱۹م کال فبروري میاشت کې د امریکایانو سره د مذاکراتي ټیم د غړي په حیث وټاکل شو. نوموړی اوس مهال د سیاسي دفتر او د مذاکراتي ټیم غړی دی.

محترم ملا خیرالله خیرخواه

محترم ملا خیرالله خیرخواه د مرحوم سید ولي زوی د کندهار ولایت ارغستان ولسوالي په گوهرې کلي کې زیږیدلی. د کمونستي کودتا وروسته په کوچنیوالي کې یې د خپلې کورنۍ سره پاکستان ته هجرت کړی او هلته یې د بلوچستان په سرانانو کمپ، د کوټې ښار، بیا د چرات جامععه محمدیه او کوهات کې دیني زدکړي ترسره کړي دي.

ملا خیرالله خیرخواه د قرآن کریم حافظ دی، نوموړی د خپلې مورنۍ ژبې نه پرته په دري، عربي، انګلیسي- او اردو ژبو روانې خبرې کولی شي.

د شوروي پر خلاف جهاد کې یې عملا برخه اخیستې او بیا د طالبانو اسلامي تحریک د پیل سر سم د مرحوم ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ په هیواد کې د فساد د له منځه وړلو او امن راوستلو په هدف کار پیل کړ، د کابل له فتحې مخکې یې د طالبانو د ویاند په حیث دنده اجرا کړې.

د افغانستان اسلامي امارت د واکمنۍ پرمهال د کورنیو چارو وزیر او وروسته د جنوب غرب حوزې تنظیمه رئیس او د هرات د والي په توګه وظیفه اجرا کړې.

پر هیواد د امریکا د یرغل وروسته نوموړی په ۲۰۰۲م کال په پاکستان کې ونیول شو او بیا امریکایانو ته تر سپارلو وروسته په ۱/ ۵/ ۲۰۰۲م تاریخ د کیوبا ګوانتانامو زندان ته ولیږدول شو او هلته څه باندې دپارلس کاله بندي و.

ملا خیرالله خیرخواه په ۱/ ۶/ ۲۰۱۴م د یو امریکایي بندي سره د تبادلې په نتیجه کې د څلورو نورو طالب مشرانو سره یوځای ازاد او قطر ته انتقال شو.

نوموړی په ۲۰۱۸ کال کې د سیاسي دفتر او د امریکایانو سره د مذاکراتي ټیم د غړي په حیث وټاکل شو. او اوسمهال د سیاسي دفتر او د مذاکراتو د ټیم غړی دی.

محترم شیخ مولوی شهاب الدین دلاور

محترم شیخ شهاب الدین دلاور د مرحوم مولوي سيد اکبر دلاور زوی په ۱۳۴۱هـ ش کال د لوګر ولایت په مرکز کې زیږیدلی دی. دیني زده کړې یې له خپل پلار او د لوګر ولایت په مختلفو مدرسو کې ترسره کړي. د کمونستي کودتا نه وروسته له خپلې کورنۍ سره پېښور ته مهاجر شو. په ۱۳۶۲هـ ش کال د اکوړې خټک له دارالعلوم حقانیه څخه فارغ او د پېښور په مختلفو دیني مدارسو کې یې تدریس کړی. د طالبانو د واکمنۍ پرمهال په پېښور کې جنرال قونصل و، بیا په اسلام اباد او ورپسې په سعودي عربستان کې سفیر پاتې شوی. دغه راز یې د سترې محکمې د قضایي مرستیال او د کندهار ولایت د تمیز ریاست دندې هم ترسره کړي. پر هیواد د امریکا تر یرغل وروسته نوموړی د سیاسي کمیسیون غړی وټاکل شو. مولوی شهاب الدین اوس مهال په سیاسي دفتر کې د افغاني جهتونو سره د اړیکو د ادارې مسؤل او د مذاکراتي ټیم غړی دی.

محترم ملا عبدالحق وثيق

محترم ملا عبدالحق وثيق د ملا محمد سليم زوي د غزني ولايت د خوگياڼی ولسوالۍ د غريب كلا كې اوسيدونكى دى. ابتدايي زدكړې يې د خپل والد محترم سره او نورې ديني زدكړې يې د هيواد په مختلفو مدرسو كې حاصلې كړي، د لويې دورې ځيني كتابونه يې د هيواد په تاريخي پل خشتي جومات كې د ستر ديني عالم كون اخنذزاده سره ويلي. وثيق صيب د قرآن كريم حافظ دى او د عربي په شمول په دريو ژبو روانې خبرې كولى شى. نوموړي خپل سياسي ژوند د طالبانو د اسلامي تحريك څخه پيل كړى دى او د تحريك په ابتداء كې د مرحوم ملا محمد عمر مجاهد سره ملگرى شوى. وثيق صيب د طالبانو د حكومت په دوران كې مختلفې دندې ترسره كړي، په ابتداء كې د نيمروز ولايت د اطلاعات او كلتور ريبس، د كندهار ولايت امنيه قومندان، د كابل د فتحې وروسته د استخباراتو عمومي رياست د كښل او اوپراتوډي معين په حيث او همدارنگه په وروستيو وختو كې د كندهار ولايت د استخباراتو رياست دنده هم اضافي ورسپارل شوې وه. ملا عبدالحق وثيق د كابل امنيتي كميسون چې د هغه وخت معاون رئيس الوزراء تر مشري لاندې و، غړيتوب درلود او سياسي كميسون چې د هغه وخت وزير خارجه تر مشري لاندې و، هم غړى پاتې شوى. پر هيواد د امريكا تر يرغل وروسته وثيق صيب د امريكايانو لخوا په غزني كې ونيول شو او شاوخوا دولس كاله په گوانتانامو زندان كې بندي و. ۲۰۱۴م د جون په لومړۍ نيټه د طالبانو او امريكايانو ترمنځ د يوې تبادلې په نتيجه كې د څلور نورو ملگرو سره يوځاي آزاد او قطر ته انتقال شو. نوموړى په ۲۰۱۸م كال كې د طالبانو سياسي دفتر غړى او په ۲۰۱۹م فبروري كې د امريكايانو سره د مذاكراتي ټيم غړي وټاكل شو. او اوسمهال په سياسي دفتر كې د اروپايي هيوادونو سره د اړيكو د ادارې مسؤل او د مذاكراتي ټيم غړى دى.

محترم مولوي محمد نبى عمرى

محترم مولوي محمد نبى عمرى د حاجي محمد عمر زوي د خوست ولايت اسماعيل خيلو ولسوالۍ د شمښي- خيلو كلي كې په كال ۱۹۷۱م كې زېږدلى. نوموړي ابتدايي زدكړې په هيواد كې دننه كړي دي، د پخواني شوروي اشغال وروسته پاكستان ته مهاجر شوى او پاتې ديني زدكړې يې د هجرت د ديار په ديني مدرسو كې بشپړې كړي دي. د ديني زدكړو او

وفاق المدارس سند ترلاسه كولو وروسته يې ۵ كاله تدريس كړى دى. عمري صيب د قرآن كريم حافظ دى او همدارنگه د پښتو او درې ژبو ترڅنگ په عربي ژبې بشپړ تسلط لري. عمري صيب خپل سياسي او نظامي مبارزه د جهادي مشر محترم مولوي جلال الدين حقاني مرحوم تر مشري لاندې پيل كړې وه. د شوروي پر خلاف يې عملي جهاد كړى او په مختلفو جنگونو كې پنځه وارې ټپي شوى. د كمونيستانو تر سقوط وروسته د پخواني رييس جمهور استاد برهان الدين رباني په وخت كې نوموړي د اهل الحل والعقد شورى كې د خپلې ولسوالۍ په نمايندگۍ د وكيل په صفت گډون كړى وو. عمري صيب د مجاهدينو په حكومت كې په كال ۱۹۹۲م كې د خوست ولايت د امنيه قومندانۍ معاون په حيث دوه كاله خدمت كړى او د طالبانو اسلامي تحريك چې لا كابل نه وو نيولى د زابل ولايت امنيه قومندان په حيث يې وظيفه اجراء كړې. د كابل تر فتحې وروسته عمري صيب د افغانستان د سرحدي قوه د عمومي قومندان په توگه وټاكل شو. پر هيواد د امريكا تر يرغل وروسته عمري صيب د ۲۰۰۲م كال سپتمبر مياشت كې د امريكايانو لخوا ونيول شو او شاوخوا دولس كاله په گوانتانامو زندان كې بندي و. بلاخره ۲۰۱۴م د جون په لومړۍ نيټه د طالبانو او امريكايانو ترمنځ د يوې تبادلې په نتيجه كې د څلور نورو ملگرو سره يوځاي آزاد او قطر ته انتقال شو. نوموړى په ۲۰۱۸م كال كې د اسلامي امارت د سياسي دفتر غړى او په ۲۰۱۹م فبروري كې د امريكايانو سره د مذاكراتي ټيم غړي وټاكل شو. عمري صيب اوسمهال په سياسي دفتر كې د ملگرو ملتونو او نړيوالو مؤسساتو سره د اړيكو د ادارې مسؤل او د مذاكراتي ټيم غړى دى.

محترم محمد سهيل شاهين

محترم محمد سهيل شاهين د مرحوم حاجي غلام محمد خان زوى د پكتيا ولايت د احمد ابا ولسوالۍ اوسيدونكى دى. د كابل پوهنتون له انگليسي ډيپارټمنټ څخه ليسانس او همدا راز په ژورناليزم كې ډيپلومه لري. ديني زدكړې يې تر موقوف عليه دورې پورې كړې دي.

د پخواني جهاد پرمهال د فرهنگي مبارزې د ډگر فعال پاتې شوى او په گڼو مجلو كې يې ليكنې خپرې شوي. نوموړى تكړه ليكوال دى او د پښتو سربېره په انگليسي ژبه هم ليكنې كوي، همدارنگه د خپلې مورنۍ ژبې علاوه په دري، عربي انگليسي او اردو ژبو روانې خبرې كوي.

محترم ډاکټر محمد نعیم

ډاکټر صاحب محمد نعیم د شهید ډاکټر آغا جان زوی، د میدان وردگو ولایت، د چک ولسوالۍ د عربانو درې د بهادر خان په کلي کې په ۱۳۵۳ هـ ش کال کې نړۍ ته سترگې غړولې دي.

په ۱۳۵۹ هـ ش کې یې چې کله والد مرحوم د روسانو او کمونیستانو له خوا په شهادت ورسول شو، لومړنۍ دیني زده کړې او د دري ژبې د نظم کتابونه یې له خپل اکا مرحوم ملا صاحب امیر جان څخه لوستي، ابتدایي عصري زده کړې یې د کابل ولایت په سپین کلي ښوونځي کې کړې دي، پاتې زده کړې یې د خپلې سیمې عربانو په لیسه کې او شهادت مدرسه کې وکړې او د قرآن کریم حفظ یې هم کړی.

د تعلیمي سلسلې جاري ساتلو په موخه په ۱۳۷۴-۷۵ هـ ش کې گاونډي هېواد پاکستان ته لاړ، په ۱۳۷۸-۷۹ هـ ش کې یې په پېښور کې د عربي ژبې او اسلامي زده کړو له پوهنځۍ څخه لیسانس تر لاسه کړ.

په ۲۰۰۴ یې په لوړ امتیاز (کولډ میډلست) د سره زرو مډال په تر لاسه کولو سره تکمیل کړه.

په همدې (۲۰۰۴) کال کې یې په نوموړي پوهنتون کې د دکتوراه مرحلې ته داخله وکړه، په ۲۰۰۵ کې یې د رسونه تکمیل کړل، او په ۲۰۱۰ کې یې رساله تکمیل کړه، البته د رسالې مناقشه یې لا پاتې ده.

له پیله یې د عصري تعلیم تر څنګ له وخت نه په استفادې سره هممهاله دیني زده کړې هم کولې، خصوصاً په رخصتو کې، په ۲۰۰۶ م کې یې په دارالعلوم حقانیه کې دوره حدیث وکړه او د فضیلت پګړۍ یې وټرله، د یادونې ده چې په دوره حدیث کې تقریباً په نهه سوه فاضلانو کې یې لومړی مقام تر لاسه کړ.

له ۲۰۰۸ تر ۲۰۰۹ د اسلام آباد په نړیوال اسلامي پوهنتون کې تدریس کړی. او له ۲۰۰۹ تر ۲۰۱۱ پورې په پېښور کې د عربي ژبې او اسلامي زده کړو پوهنځۍ کې تدریس کړی.

د امریکایي یرغل له پیل سره سم د اسلامي امارت په لیکو کې د زده کړې تر څنګ یې فکري، جهادي، فرهنګي او سیاسي فعالیت شروع کړی، او په دې لړ کې یې د دښمن له خوا د زندان سختۍ او تکالیف هم گاللي دي. له ۲۰۱۰ کال راهیسې د افغانستان اسلامي امارت په سیاسي دفتر کې په خدمت بوخت دی.

د پخوانی شوروي اتحاد په خلاف د جهاد په دروان کې د محترم مولوي نصرالله منصور د حرکت انقلاب اسلامي تنظیم اړوند مجلې (خدام الفرقان) او اخبار (The Voice of Mujahid) مدیر او همدا راز د مجاهدینو د اوه گوني اتحاد لخوا د خپريدونکې مجلې (The Jihad Rays) مدیر پاتې شوی. نوموړي د مولوي نصرالله منصور د حرکت انقلاب اسلامي تنظيم د سياسي کميټې د مرستيال په توگه هم دنده ترسره کړې.

د افغانستان اسلامي امارت د واکمنۍ پرمهال د (The Kabul times) ورځپاڼې رئيس و. بيا په نيويارک کې د ملگرو ملتونو لپاره د افغانستان اسلامي امارت د نمایندگۍ مرستيال او وروسته په اسلام آباد کې د افغانستان اسلامي امارت سفارت د مرستيال په توگه وگومارل شو.

پر هيواد د امریکایي یرغل وروسته یې د اسلامي امارت په فرهنګي برخه کې فعالیت درلود او د الاماره ویبپاڼې د انګلیسي برخې مدیر پاتې شوی.

محمد سهیل شاهین صیب په سیاسي دفتر کې د ویاندۍ تر څنګ د مختلفو ادارو مشري کړې او اوس مهال د سیاسي دفتر غړی او د مذاکراتي ټیم غړی دی.

محترم ملا محمد انس حقانی

محترم ملا محمد انس حقانی د ستر جهادي شخصیت محترم مولوي جلال الدین حقانی رحمه الله کشر- زوی د پکتیا ولایت ګرده خیری ولسوالی د کنډو کلی اوسیدونکی دی چې په کال ۱۹۹۴ م کې زیږدلی دی. د مکتب لوستلو ترڅنګ یې تر وړې دورې دیني زدکړې کړې دي. د خپلې مورنۍ ژبې نه علاوه په دوه نور ژبو هم خبرې کولی شی. د سیاست او کمپیوټر په برخه کې یې لنډمهاله روزنیز کورسونه کړي دي، لا د تعلیم مرحله یې بشپړه شوې نه وه چې د امریکایانو لخوا پداسې حال کې ونیول شو چې قطر هیواد ته د خپل یو عزیز د ملاقات لپاره تللی وو. شاوخوا ۵ کاله د بگرام زندان کې بندی و، د ۲۰۱۹ م کال په نومبر کې د دوو بهرنیو استادانو سره د تبادلې په نتیجه کې د دوه نورو ملگرو سره یوځای ازاد او قطر ته انتقال کړل شو. نوموړی د ۲۰۱۹ م کال فبروري کې چې لا په زندان کې و، د امریکایانو سره د مذاکراتي ټیم غړی وټاکل شو. انس حقانی اوس مهال په قطر کې د سیاسي دفتر مطبوعاتي ادارې غړی او ورسره د مذاکراتي ټیم غړی دی.

د اسلامي حاکمیت جو رولو کړنلاره!

خلافت د سیاسي معیارونو، ځانگړتیاوو او اصولو په اړه کما حقہ معلومات نلري، یواځي هم دومره پوهیږي چې راشده خلافت یو ښه ع نظام دی اوس! له دې وړ هاخوا د خلافت مفهوم، تعریف، تاریخ، شرعي حکم او عملي کړنلاره یې نه پیژني، تردې پورې چې دا ستونزه یواځي تر عامو وگړو پورې محدود نده بلکې ډیری خواص مو هم په دې برخه کې د معلوماتو د فقر ښکاري، په خواله رسنیو کې موږ هره ورځ وینو چې ځیني جذباتي مبارزین اکثر د خلافت په نامه غیر شرعي مواد او افراطي پوستونه نشر کوي، او هغو ته کمپاین جهاد او اسلامي مبارزه تصور کوي بیا په دې لیکنه کې موږ هڅه کوو څو د راشده خلافت د تعریف او مفهوم بیانو لو سربیره په لاندې درې خبرو هم بحث راټول کړو:

لومړی: د اعتقادي او شرعي اړخه دخلافت اعتقادي اهمیت او شرعي حکم بیانول!

دوهم: له تاریخي پلوه خلافت کله پیل شو، څنگه او کله پای ته ورسید؟

دریم: ایا په اوسني وخت کې د اسلامي خلافت یا اسلامي حاکمیت جوړولو لپاره کومه عملي کړنلاره هم شتون لري؟

د خلافت: مفهوم او تعریف:

تر ټولو دمخه د خلافت مفهوم څه دی؟ او هرکله چې دا لفظ و یل کېږي مراد ورڅخه څه کیدای شي؟ د خلافت لفظي معنی ده «نیابت - ځای ناستی»

په عظیم الشان قرآن کې د خلافت لفظ تر ټولو د مخه حضرت ادم علیه السلام باره کې د بشري نسل لپاره کارول شوی دی، کله چې الله تعالی فرستو ته و فرمایل: زه، زمکه کې خلیفه جوړونکی یم (البقره) دلته خلیفه نه مراد حضرت ادم علیه السلام او د هغه نسل دی یعنې د دې ارضي کائنات نظام الله تعالی بشري نسل ته سپارلی دی

د اوږدې او تاریخي جهادي مبارزې وروسته امریکایي اشغالگر دیته اړکرای شول چې له افغانستانه د خپلو اشغالگرو ځواکونو و یستلو په هوکړه لیک لاسلیک وکړي، کوم سره سم چې د ځواکو نو عملي انخلاء هم پیل شوې ده.

د هوکړه لیک پر ژمنو که څه هم عمل سست روان و او کابل رژیم د بنديانو خوشي کولو پروسې د تکمیل کیدو په وړاندې د خنډونو او موانعو ایجادولو ناکامه هڅې وکړي، خو د فشارونو په نتیجه کې یې د هوکړه لیک له ژمنې سره سم ۵ زره بندیان خوشي کړل او د بین الافغاني خبرو شروع کولو ته یې په نه زره لاره هواره کړه.

نو هغه و چې د روان ۲۰۲۰ ز کال ستمبر په ۱۲ مه نیټه د قطر په پلازمېنه دوحه کې دافغانستان اسلامي امارت د مذاکراتي ټیم او د نورو افغاني ډلو ټپلو نه د جوړ مذاکراتي ټیم ترمنځ د نړیوالو په حضور کې د مخامخ خبرو پرانیسته وشوه.

له هغه راهیسې په رسنیو کې د اسلامي نظام او اسلامي حاکمیت په اړه مختلف بحثونه او تبصرې جریان لري، ځیني افغانستان کې دنورې نړۍ پشان یو ازاد خیال او سیکولر نظام رامنځته کول غواړي او د غریبانو خوشالو لو پخاطر د اسلامي نظام سره څرگند مخالفت کوي، هغوی غربي ډیمکراسې د یو مثالي بشري نظام په توگه وړاندې کوي، او دمغرب پشان د ما در- پدر آزادي لیوال او ار مانجن دي.

بلخوا د هیواد قاطع اکثریت مسلمانان په بیا کلکه د اسلامي نظام د نفاذ غوښتونکي او ارمانجن دي، د هغوی د ژوندانه لویه ارزو او هیله په افغانستان کې د راشده خلافت په څېر د یو عادلانه نظام جوړیدل دي.

ډیری خلک په خولو د راشده خلافت نوم اخلي او د نفاذ غوښتنه یې کوي، خو کله نه کله هغوی د راشده خلافت تر عنوان لاندې ځیني نا اسلامي قوانین اسلامي تصور کوي، زکه هغوی اصلاً د راشده

او هغه د دې نظام په چلولو کې د الله تعالی نایب دی، د خلیفه لفظ په قرآن پاک کې د حضرت داود علیه السلام په باره کې هم استعمال شوی دی، څوک چې د بني اسرائیل لپاره پیغمبر او د هغوی پاچا و، الله تعالی ورته وفرماییل: ای داوده! ته! موږ په زمکه کې خلیفه گرځولی یې، د خلکو ترمنځ فیصلې په حق سره کوه او د هوس پیروې مه کوه (ص) په هر صورت دخلافت معنی نیابت دی او معنی یې داده چې بشري نسل په دې ارضي کائنات کې خپلواک او ازاد ندی؛ او نایب دی، او د خپلې کاري دایرې د واکونو په محدوده کې پابند او تړلی دی.

عظیم الشان قرآن دامفهوم په بل انداز هم بیان کړی دی کله چې حضرت ادم علیه السلام او حضرت حوا جنت نه زمکې ته ښکته لېږدول کیدل، الله تعالی هغوی ته وفرماییل: تاسو! دواړه زمکې کې ښکته شئ، پس زموږ لخوا به تاسو ته هدايت درځي، چا چې د هغه پیروې وکړه هغه به له غم او ډار نه نجات و مومي او چا چې ترې انکار وکړ، هغه به د اور سون توکي وگرځي (البقره) دا هم د خلافت يو تعبیر دی، چې د نیا کې بشر پخپل ژوند کولو کې مطلقاً ازاد یا خپلواک ندی، بلکې د اسماني لارښوونو تابع دی، کومې چې د انبياء عليهم السلام په زریعه الریږل شوي دي او د وحې په صورت کې له ادم علیه السلام نه شروع او په حضرت محمد صلی الله علیه وسلم مکمل شوي دي.

رسول الله صلی الله علیه وسلم په گڼو ارشاداتو کې دخلافت لفظ استعمال کړی دی، دبخاري شریف په یو روایت کې دا ټول سیستم بیان شوی دی: چې بني اسرائیل کې به سیاسي قیادت د پیغمبرانو عليهم السلام په لاسونو کې وو، کله به چې یو نبي رخصت شو، دهغه پر ځای به بل نبي راغی، او روستی نبي زه یم، له ما وروسته بل نبي نه راځي، البته له ما وروسته به خلفاء وي، په دې ارشاد کې رسول الله صلی الله علیه وسلم خلافت د سیاسي قیادت په معنی کې بیان کړی دی او د ایې هم ښکاره کړې ده چې له ما وروسته به سیاسي قیادت او واکمني د خلفاوو په لاسونو کې وي.

همدېته په کتو حضرت امام شاه ولی الله دهلوي پخپل مشهور کتاب ازالة الخفاء کې چې د خلافت کوم تعريف کړی دی، هغه کې یې خلافت د رسول الله صلی الله علیه وسلم په نیابت سره تعبیر کړی دی، هغه فرمایي: خلافت دهغه عامه اقتدار یا واک نوم دی، کوم

چې به ټولنه کې د دیني چارو قایمولو مسؤلیت سرته رسوي، د امنیت راوستلو چارې به تنظیموي، خلکو ته به انصاف رسوي، د اسلامي احکامو نافذولو مسؤلیت به پوره کوي، د جهادي فريضي اداء کولو اهتمام به کوي، د دې ترڅنگ حضرت شاه ولی الله فرمایي: چې "نیابتاً عن النبي" عامه واک به د رسول الله صلی الله علیه وسلم د نایب په حیث وي! گواکې زموږ د خلافت مقصد دادی چې د مسلمانانو سیاست، قیادت، او واکمني به د رسول الله صلی الله علیه وسلم د نایب په توگه سرته رسول کېږي، همدا وجه وه چې لومړي خلیفه حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه ته « خلیفه رسول الله » ویل کیدل، زکه د امیر المؤمنین اصطلاح وروسته د حضرت عمر رضی الله عنه په دور کې دهغه لپاره غوره کړای شوه.

تاریخي کشمکش:

دلته مناسب ده پر هغه تاریخي کشمکش هم یو ځغلنده نظر واچوو، کوم چې دبشري نسل د پیل نه د خلافت او بشري ذهن د زیار او کوښښ ترمنځ رامنځته شوی، اوتر نن پورې په شد و مد سره جریان لري، د بشري نسل د پیل نه ترننه په بشري ټولنه کې چې کومو قوانینو او ضوابطو واکمني کړې ده هغه په اساسي توگه په دوه ډوله دي:

۱- یو ټولو ته د ژوندانه هغه نظامونه دي کوم چې بشري ذهن پخپله تشکیل کړي دي، او په مختلفو صورتو نوکې یې په بشري ټولنو واکمني کړې ده، په هغو کې کورني شاهي رژیمونه، شخصي-امپراطوري، جماعتي او حزبي امپریټونه، او قبیلوي برلاسی-هم رازي، په ورته توگه د ځینو قومونو لخوا د واکمنۍ لپاره ځانونه مختص کول هم په دې کې راځي، خو د اتول د بشري ذهن زیږنده دي؛ چې کله پکې شخصي ذهنیت اغیز لاره، کله به پکې داجتماعي ذهن رول و، او کله به پکې قبیلوي او طبقاتي ذهنیت مؤثر و، د دې ټولو مرحلونه په تیریدو اوس بشري ذهن د مغربي جمهوریت یا ولسواکۍ په صورت کې د خپل عروج تر پولو رسیدلی دی، کوم چې د دې پورته یادو مرحله وار نظامو نو پرمختللی او وروستی صورت دی، او پخپله د مغربي مفکرینو په قول: اوس له دې وروسته بشري ذهن له دې څخه غوره نظام نشي وړاندې کولی، کوم چې هغوی په « ایند آف هستري » سره تعبیر وي.

۲- بل پلو ته په الهي وحې باندې ولاړ نظام دی، کوم چې د ادم عليه السلام څخه پیل شوی او په حضرت محمد صلی الله باندې دنازل شوې وحې په صورت کې مکمل شوی دی او عملي تعبیر ترې په راشده خلافت سره کېږي.

یاد دواړه نظامونه مکمل شوي دي او هریو خپلې، خپلې انتهاته رسیدلی دی، اوس د دواړو ترمنځ د وروستۍ مقابلې میدان دی، ترمنځ یې فاینل لویه روانه ده، له دې دواړو څخه هریوه چې بری ترلاسه کړ، هغه به په بشري ټولنه واکمنې کوي، دا د تاریخ فیصله ده، د تاریخ عمل دی، هیڅوک دا گرځولی نشي، زموږ په دې ایمان دی چې په دې مقابله کې به وروستی بری د اسلام وي، د خلافت به وي، د الهي وحې به وي، او د رسول الله صلی الله علیه وسلم د ارشاد سره سم به د دې مقابلې وروسته د اسلام غلبه وي! او یو وخت به داسې هم راځي، چې د زمکې پر مخ به د «لا اله الا الله» ویونکو نه علاوه بل څوک شتون نلري دا دور به په هر صورت راځي او د رسول الله صلی الله علیه وسلم دا ارشاد به پوره کېږي، خو د دینه وړاندې یو اوږد کشمکش او تاریخي ټکر اولوی تصادم به ضرور رامنځته کېږي او وروستی فیصله کوونکې مرحله راتلونکې ده چې د هغې نه په تیریدو سره به موږ د خلافت او اسلامي حاکمیت دورته ننوزو. ان شاء الله.

د خلافت شرعي حکم:

د خلافت د مفهوم او تاریخي کشمکش په اړه د یا دونې وروسته موږ د هغه شرعي حکم لورته درومو، کوم چې فقهاوو په ښه وضاحت سره بیان کړی دی، بالخصوص امام ولی الله دهلوي ورباندې ښه په تفصیل سره رڼا اچولې ده، فقهاوو د خلافت قایمول واجب بللي، او امام ابن حجر مکي پخپل کتاب «الصواعق المحرقة» کې ورته «اهم الواجبات» ویلي، یعنی دټولو واجباتو نه قوي واجب؛ دهغه په وینا: چې صحابه وو په نزد، دې واجب دومره اهمیت درلود، چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم د تجهیز و تکفین څخه یې هم مقدم وگانه او د رسول الله صلی الله علیه وسلم د وصال وروسته صحابه وو سملاسي لومړی خلیفه (حضرت ابوبکر صدیق رض) غوره کړ او ییا یې د رسول الله صلی الله علیه وسلم تجهیز و تکفین وکړ.

حضرت امام شاه ولی الله دهلوي په ازالة الخفاء کې تر قیامته مسلمانانو لپاره فرض کفایي گرځولی دی، یعنی که د نړۍ په هیڅ یوه برخه کې د خلافت نظام شتون و نلري، له امله یې د ټولې نړۍ

مسلمانان گناه گاردي، حضرت شاه ولی الله دهلوي دشرعي خلافت قایمولو په وجوب لاندیني درې دلایل وړاندې کړي دي:

لومړی دلیل: د رسول الله صلی الله علیه وسلم د وفات وروسته دصحابه وو لومړۍ اجماع دخلافت په جوړولو شوې، او هغوی د رسول الله صلی الله علیه وسلم د تجهیز و تکفین څخه وړاندې دخلیفه ټاکلو او اسلامي حاکمیت د رامنځته کولو فریضه سرته ورسوله.

دوهم دلیل: حضرت شاه صیب رحمه الله د رسول الله صلی الله علیه وسلم دا ارشاد وړاندې کوي: چې هر شخص مړشو او دهغه په غاړه کې بیعت نه و، هغه د جاهلیت په مرگ باندې ومړ، حضرت امام ولی الله دهلوي دلته دبیعت نه مراد دخلافت بیعت اخلي او دهرمسلمان لپاره یې ضروري گڼي.

دریم دلیل: شاه صیب وایي: کوم کار چې د یو فرض د اداء کولو لپاره ضروري وي، هغه هم فرض گرځي، مثلاً: او دس فرض ندی، خو د لمونځ د اوداسه پرته نه کېږي، نو په دې وجه د لمانځه لپاره او دس هم فرض گرځي، همدا راز په ټولنه کې داسلامي ارکانو قیام، د جهاد اهتمام، د قضائي نظام قیام، امنیت قایمول، او د اسلامي علومو احیا، داټول فریض دي، او د دې ټولو فریضو اداء کول د خلافت قیام پرته امکان نلري، له دې وجې د خلافت قیام د دې یادو مقاصدو لپاره هغسې فرض دی څنگه چې د لمانځه لپاره او دس فرض دی.

د خلافت (اسلامي حاکمیت) سیاسي اهمیت:

دخلافت دشرعي اهمیت یا حکم سربیره د خلافت یعنی د اسلامي حاکمیت سیاسي اهمیت ته پام گرځول هم اړین دي، او په دې لړ کې یوه واقعه له دې وجې د پام وړده، چې ورسره د اسلامي حاکمیت سیاسي اهمیت پیژندنه په اسانه کیدای شي، کله چې په هند انگریزان واکمن وو، هغوی نه د ازادۍ ترلاسه کولو مخکېن قاید شیخ الهند مولانا محمودالحسن دیوبندي رحمه الله په مالتیا کې قیدي و، ورسره شیخ الاسلام مولانا حسین احمد مدني هم بندي و، او هلته یو انگریز صاحب منصب هم دکوم جرم له امله دبنډ سزا لاند و، او دا هغه زمانه وه چې دترکیې عثمانی خلافت کوم چې شاوخوا پنځه سوه کاله داسلامي نړۍ قیادت او رهبري کړې وه، وروستی سلگۍ کولې او د برتانیې، فرانسې اټالیا په گډون ټوله اروپا د هغه (خلافت) د رنگولو په سازشونو بوخت وو، یوه ورځ مولانا حسین احمد مدني له

انگریز صاحب منصب نه و پو بئتل: تاسو دیو کمزروي او تش په نامه حکومت په ښکولو پسې ولې دومره جدي یاست؟ ایا تاسو له عثمانی خلافت نه هم ډار احساسوئ؟ په ځواب کې هغه انگریز وویل: دا خبره دومره ساده هم نده څومره یې چې ته گڼي! دا سمه ده چې عثمانی خلافت اوس مهال یو کمزوری حکومت دی، پخوانی رعب او دبد به یې پاتې نده، خو یو ځواک له هغه سره اوس هم شته او هغه دی د «خلافت لفظ» او د «امیر المؤمنین اصطلاح» زکه چې د خلافت په لفظ کې دومره ځواک دی که دخلیفه له لوري د هرکافر پخلاف د جهاد اعلان وکړای شي، نو د ټولې نړۍ په مسلمانانو ځوانانو کې به جهادي ولولې او جذبې په غورځنگ راولي او یو جذباتي کیفیت به رامنځته کړي، موږ د دې ځواک څخه ډارېږو، او په دې وجه هغه دلمنځه وړل غواړو، نو رښتیا هم انگریزانو د عثمانی خلافت په ضد سازشونه وکړل، هغه یې ښکاري، دهغه وروسته د مسلمانانو د سیاسي مرکزیت په عنوان بله کومه مرجع پاته نشوه، په سبب یې مسلمانان نړۍ کې د پراخ انتشار او افتراق ښکار شول

د خلافت (اسلامي حاکمیت) تاریخي اړخ:

داسلامي خلافت تاریخي اړخ دا دی چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه دیرش کاله وروسته د راشده خلافت دوره وه، کومه چې د خلافت مثالی دوره وه، د هغه وروسته د عامه خلافت دوره شروع شوه، حضرت شاه ولي الله رحمه الله فرمایي: د راشده خلافت دوره تربرش کلو غځیدلی شوه، زکه چې د هغه وروسته د سختو شرایطو حاملین اشخاص پاته نشول، وروسته دعامة خلافت دوره راغله، په کومه چې د راشده خلافت اطلاق نه کېږي، خو د دې دا مطلب هیڅکله ندی چې وروستي خلافتو نه (معاذ الله) غیر اسلامي وو، بلکې وروستي خلافتو نه اسلامي وو، د امت ټولو علماوو په هر وخت او هره زمانه کې هغه منلي دي او په هغو کې:

لومړی د بنو امیه وو خلافت و، کوم چې د حضرت امیر معاویه رضی الله عنه څخه شروع او ترنوي کلونو یې دوام وکړ.

۲- د بنو امیه خلافت له خلیفه «مروان ثاني» څخه عباسیانو خلافت واخیست، په دې سره اموي کورنۍ هسپانیې ته هجرت وکړ، او هلته یې شاوخوا اته سوه کاله د خلافت بیرغ پورته کړی و، د عباسي خلافت پیل له سفاح نه و شو او نېردي پنځه سوه کاله قایم و،

تردې چې د مستعصم با الله په دورکې هلاکو خان د بغداد ښکولو څخه وروسته عباسي هم خلافت ښکاري.

له هغه وروسته بنوعثمان دخلافت بیرغ پورته کړ، هغوی ترکان وو، الله تعالی هغوی د اسلام او مسلمانانو د سیاسي خدمت لپاره غوره کړل، سلطان عثمان اول د خلافت اعلان وکړ، او هم د هغه په نوم باندې عثمانی خلافت ونومول شو، دخلافت دا دوره شا و خواپنځه سوه کاله وغځیده او د دې سلسلې وروستی خلیفه سلطان عبد الحمید و، څوک چې په ۱۹۲۴ زکې دنوي ترکیې مؤسس مصطفی کمال اتاترک لخوا جلا وطن کیدو وروسته، هغه (کمال) د خلافت پای اعلان کړ.

غرض داچې د راشده خلافت دیرش کلنې دورې وروسته د حضرت معاویه رضی الله عنه څخه له دورې نه د عامه خلافت پیل شوې دوره د ۱۹۲۴ زک دمارچ تر ۳مې نیټې وغځیده، په دې دوره کې ښه واکمن هم راغلي دي، اوبدان هم، خو په ټولیزه توگه دعامة خلافت دورې تسلسل هم د مسلمانانو لپاره یو سترغنیمت و، بالخصوص په ځینو دورو کې د ټولو نیمگرتیا وو او خرابیو باوجود د عامه خلافت په ديارلس سوه کلن دورکې قضائي نظام ډیر شاندار و، په محاکمو کې دقران و سنت په احکامو پرته له کومه ډاره عمل روان و، همدا راز دجهاد تسلسل هم په هره دوره کې روان و، کوم چې په دنیا کې دمسلمانانو د رعب او دبدبې زریعه دی، په دغه موده کې د راشده خلافت پلازمینه مدینه منوره، او د څه وخت لپاره کوفه وه او د بنو امیه وو دخلافت پلازمېنه دمشق و، د بنوعباس دخلاف مرکز بغداد و، او عثمانیانو د قسطنطنیه فتح کولو وروسته هغه تاریخي ښار خپله پلازمېنه وگرځاوه، کوم چې تر ۱۹۲۴ پورې پاته و.

دخلافت (اسلامي حاکمیت) د بیا جوړولو اړتیا:

اوس موږ د دې نکتې په لور زو، چې په اوسني وخت کې د اسلامي خلافت د بیا احیا کولو اهمیت څه دی؟ او د هغه لپاره د مبارزې تگلاره او کړنکاره څه ډول کیدای شي؟ علماوو لیکلي چې خلافت ژوندي کولو لومړی صورت دادی چې دایوه اجتماعي فريضه ده، د اداء کولو پرته یې دنړۍ مسلمانان گناه گار او د شرعي فرض تارک دي، بیا یواځې د دې یوفرض تارک نه دي، بلکې د خلافت په زریعه د اسلامي احکامو د نفاذ، د اعلاء کلمة الله، د جهاد، قضا او دهغو فرائض چې سرته رسول یې لازمي دي هم تارک دي، او د دې

ټولو فرايضو دپربنډو دو مسؤليت په دوی دی، پردې علاوه نړۍ کې دمسلمانانو د سياسي وحدت، او مرکزيت جوړولو يواځينۍ زريعه خلافت يا اسلامي حاکميت دی، او د تيرې پيرۍ تجربو وښوده چې دسياسي وحدت او مرکزيت پرته اسلامي نړۍ د ټولو وسائلو او صلاحيتونو د لرلو باوجود دخپلې يوې مسئلې دحل کولو موقف هم نلري، په دې وجه نن سبا داسلامي نړۍ ترټولو لويه او اهمه مسئله داده چې دخلافت يعنې داسلامي حاکميت د احيا اوقيام لپاره کوم ممکن عملي صورت رامنځته کړای شي .

داسلامي خلافت (اسلامي حاکميت) د رامنځته کولو عملي کړنلاره:

د خلافت د انعقاد لپاره فقهاوو چې کوم صورتونه راوړي هغه په ټوله کې پنځه دي:

۱- د عامو مسلمانانو په رايه دخليفه انتخاب کول لکه حضرت ابو بکر صديق رضی الله عنه چې غوره شوی و

۲- دوهم دا چې د وخت خليفه کوم اهل شخص له ځان وروسته ځای ناستي غوره کړي لکه حضرت ابوبکر صديق رضی الله عنه چې حضرت عمر رضی الله عنه نومولی و.

۳- د وخت خليفه يوه خصوصي کميټه د دې لپاره وگوماري چې هغه خليفه غوره کړي لکه حضرت عثمان رضی الله عنه چې غوره شوی و

۴- دشوری لخوا يوتن خليفه غوره کړای شي لکه علی رضی الله عنه چې دشوری دغړو لخوا غوره کړای شوی و.

۵- يا داچې يو اهل شخص پورته شی دځواک او تدبير په کارولو سره خلافت قبضه کړي او امت هغه قبول کړي لکه دحضرت حسن رضی الله عنه لخوا دامير معاويه رضی الله عنه سره دبيعت وروسته د هغه په خلافت دمسلمانانو اجماع راغله.

يوه د پام وړ نکته:

په پای کې موږ غواړو د يوې اهمې نکتې ته څېړنه وکړو، هغه داچې ۱۹۲۴ز پورې دخلافت سلسلې منلو باوجود موږ ته پکار دي چې دخلافت (اسلامي حاکميت) نظام په جوړولو کې يواځي راشده خلافت معيار وگرځوو، زکه د هغه وروسته خلافتي نظامونه پوره رهنمائي نشي کولی اونه د راشده خلافت د اصولو ته د مخامخ رجوع

کولو پرته موږ د مغربي جمهوريت مقابلې کولی شو، د حکومت په جوړولو کې د عام سري برخه، د وخت په حاکم باندې دتنقيد حق، درايبې ازادې، او د وخت د خليفه نه په ښکاره دخپل حق غوښتلو لړکې چې کوم معيارونه د راشده خلافت په دوره کې مندل کېږي، هغه په را وروسته دورو کې نه مندل کېږي، او هم هغه معيارونه دي چې په وړاندې کولو سره يې موږ نن ورځ د مغربي جمهوريت مقابلې کولی شو، په خاصه توگه په دوه معاملو کې د راشده خلافت طرزالعمل ژوندی کول اړين دي:

يو دا چې د حکومت په تشکيل او د خليفه په غوره کولو کې دعام سري رايه اهميت لري، ځنگه چې دبخاري شريف د يو روايت له مخې: حضرت عمر رضی الله عنه وفرمايل: خبر اوسئ! دخلکو دمشورې پرته د خليفه دبيعت نوم وانخلي، هر چا چې داسې وکړل د هغه خبره ونه منئ!

او دوهم د حکومت او نظام په چارو کې دخلکو سره د مشاورت نظام، دکوم اهتمام چې پخپله رسول الله صلی الله عليه وسلم کاوه، او د رسول الله مبارک سنت دا و چې په اجتماعي معاملاتو کې به يې خلکو سره مشاورت کاوه، لکه د بدر، احد او احزاب غزواتو په اړه احايثوکې شتون لري، تردې چې په حنين کې يې د بنديانو خوشی کولو په اړه د مشاورت پر مهال دخلکو د زيات شمير په وجه عرفاء يعنې خلکونه يې د هغوی د استازو په زريعه دهغوی د رايو معلومولو فيصله وکړه.

غرض داچې په اوسنيو شرايطو کې موږ چې کله د سياسي نظام طی کولو لپاره خبرې اويحونه کوو، نو راشده خلافت به دلارې مشعل اومعيارگرځوو، په داسې کولو سره به موږ وکولی شو چې يوخوا د مغربي جمهوريت مقابلې وکړواوبل خواته به يو غوره نظام نړۍ او خپلو خلکوته وړاندې کړای شو او هم به دوخت د ټولو ننگونو او چيلنجونو مقابلې هم په سمه توگه وکړای شو.

په پای کې دالله رب العزت نه غواړو چې موږ ته دي توفيق راکړي چې خپل هيواد او خلکو ته په رښتني بڼه اسلامي نظام او سوله را ولو اود هغه نظام نه دي د اجتناب توفيق را کړي کوم چې د قرآن وسنت، او راشده خلافت سره په حقيقي توگه سمون و نلري امين يا اله العالمين.

د میزان تر ۱۶ می وړاندې کیسې...!!

موسی فرهاد

کابل د سیاسي اقتدار د وزلوبی خونړی ډگر گرځیدلی، د مجددی، رباني، مسعود، حکمتیار، دوستم، سیاف، مزارې ترمخ د اقتدار په لوبغالي کې درز او غپ روان دی.

په کابل کې هر بېر سړی او وسلوال گلم جم دی، د اسلامي دولت هر پریخی او امنیتي مسئول د لوت او تالان په څار کې دی. ډېر ځله چې د راکتونو د ډزو په لږه وقفه کې یو سر وهلی، بر وهلی کابلی د یوې گولې مړې پیدا کولو په خاطر له کوره ووځي، پر اوږه به یې چا لاس ور کینود، د کلاشینکوف میل به یې ډډې ته ونیول شو، د سترگو په رپ کې به یې هغه د یوې مړې ټوله متاع تري لوت کړه.

بل ځای لیکي: زه او څو ملگرو مو ارگ ته د تللو سلا وکړه، کله چې ارگ ته نژدې شو، په لاره کې مو بل رنگه څیرې او کیسې ولیدي، د ارگ ساتونکي ډلي ډلي پند وو، عجیبه ردي بدلي دریشی. به یې اغوستې وي، د چا به د اوسپنې خولی پسرر وه او چا به لوی بېر سر و، چا به پکول او چا به له سره یوه ریښکی تاو کړې وه، له هیبته یې د انسان غوني زیره کیدلو.

لږ مخکې چې ولاړو د ارگ بڼه سپیره الوتې، د ننه د سړک دواړو خواو ته د خښتو ټوټې، وچ خس او خاشاک او د کاغذونو ټوکړې، پلاستيکي کڅوړې پرتې دي چې باد یې یوه او بله خوا الوزوي.

د ارگ بڼه دننه چې ورغلو زیات بیروبار دی، خو بیروبار د مراجعینو نه بلکې ټول غوبل وسلوالو ساتونکو جوړ کړی و، چې ټول په یوه خوله نه وو، هر یوه خان ته مخابره او وسله درلوده، هر یو به پرخپل سر لگیا وو.

له مشرانو سره د ملاقات چانس ناشونی وو، بیرته را ووتلو... بیا لیکي: د پلخستې جومات ځواکې گلم جمې وسلوالو را وگرځولو، له پوښتنې گرویزې پرتې یې ټانگ ته په زور او کوند اغونو وهلو وخیژولو، د مرنجان غونډۍ په یوه زیرخانه یې ننه ایستلو، چې د ژوند کولو هیڅ گنجایش پکې نه وو.

هره شیبه یې د مرگ گواښ و، بالآخره یې له هغه ځایه په وهلو ټکولو را وایستلو، بل ځای یې څلور نفره کتار ودرولو، پرتندي یې ټوپکونه را ونیول، وای که ژوند غواړي پنخوس زره ډالر را وباسه،

د مجاهدینو د انقلاب بریا ته افغان ولس ډېر خوشحاله وو، تر دې وړاندې چې د شوروی یرغلگرو او د هغوی د لاسپوڅو لخوا پر ولس څومر مظالم تېر شوي وو؛ کیسې یې آساطرالوین غوندي ښکاري. له همدې ځایه وه چې ملت په مجاهدینو پوري خپل زړه تړلی و.

مگر متاسفانه چې مجاهدین په خپل امتحان کې سخت ناکام راوختل، هغه په دې چې ریښتیني وطن دوست او دین دوست مجاهدین ونه توانیدل ترڅو شریر، پردیپال، د قدرت او مال وړي عناصر چې د مجاهدینو په لباس کې وو؛ کابو کړای شي، همدا وجه وه چې اصلي مجاهدین شا ته او مفسد عناصر را میدان ته شول.

د سره شوروي له اشغال څخه د آزادی تاریخي فتح او د افغانانو ارمانونه یې نه یوازې دا چې په اوبو لاهو کړل؛ بلکې ولس یې د انارشیزم په بدترین عذاب کې مبتلا کړ.

پر کابل د تنظیمي لنډغرو، کمونیستي بقایاوو، گیلیم جمی او رقص مرده ملیشو خونړی راج یو ناڅاپه داسې حاکم شو چې د کابل ولس لکه د وړي لیوه خولې ته چې برابر شوی وي، هره شیبه یې د مرگوني څنکندن غوندي تیریدله.

د مجاهدینو په لاس د کابل د فتحې کیسې ډېری خلک کوي، شهرت ننگیال چې د هغه مهال ډېر داستانونه یې په غیرمرتب ډول په خپل یو کتاب کې را غونډ کړي؛ څو پراگرافونه یې دلته د بیلگې په توگه د دې لپاره راوړو چې د نوي نسل خوانان نور واقعي حالات ورڅخه اټکل کړای شي.

ننگیال، (د تاریخ پور) تر سرلیک لاندې یوځای لیکي: ... کابل د قیامت ننداره وړاندې کوي، قاتلان، مجرمان، جنګي بدغوني او د جهاد له نوم نه گټه اخیستونکي بدماشان د مرگ په ویش بوخت او د لوت تالان په مسابقه لگیا دي. د خلکو پر ژوند، مال او برخلیک یې قبضه تینګه ده، جگړه مارو د خپل هیواد او خلکو پرضد جگړه غځولې، د تاریخ پر وړاندې یې وسله پورته کړې، د تاریخ د ښمنۍ پور یې پر غاړه دی، د ملي موزیم آثار د لوت او تالان کومي ته لویدلي.

د افغانستان د لرغونو آثارو پیر و پلور او قاچاق یو خانګړی نامشروع اقتصاد رامنځ ته کړ، د پېښور د مالگو منډۍ مارکیټ د افغاني لرغونو آثارو تجارت په ټوله نړۍ کې مشهور کړ. لنډه دا چې

له ژوند څخه مي زده كړل

له بودا حكيم څخه يې وپوښتل ويل: له تېر شوي عمر څخه دي

څه زده كړل؟ حكيم وويل:

- دا مي پكې زده كړل چې؛ د دنيا ژوند د الله له لوري يو پور

دى. نو ژر وي كه وروسته انسان به دا پور ادا كوي.

- دا مي پكې زده كړل چې؛ ژر وي كه پس مظلوم به حتماً يوه

ورځ په خپل حق رسېږي.

- دا مي پكې زده كړل چې دنيا به حتماً يوه ورځ ختمه او ړنگه

شي خو بيا هم موږ غفلت كوو.

- دا مي پكې زده كړل چې؛ د دنيا تر ټولو شتمن كس هغه دى

چې له سلامتيا، ټپكاو او هوسايۍ څخه برخمن وي.

- دا مي پكې زده كړل څوك چې اوربشي- كړي نو د غنمو

حاصل نه شي اخيستلاى.

- دا مي پكې زده كړل چې؛ عمر خلاصېږي خو د انسان هيلې،

غوښتنې او كارونه نه خلاصېږي.

- دا مي پكې زده كړل چې؛ له خلكو سره سفر او د سفر ملگرتيا

كول. د هغوى د مزاج، اخلاقو، ښه والي او بدوالي د پېژندلو لپاره ښه

معيار دى.

- دا مي پكې زده كړل چې؛ كوم كس چې وايي؛ داسې كوم...

او داسې به وكړم...

- هغه له عزم او جرأت څخه بې برخې دي، هغه هيڅ هم نه شي

كړاى.

- او دا مي پكې زده كړل؛ په قبرونو كې چې څومره كسان دي

هغوى ټولو داسې كارونه، هيلې او غوښتنې لرلې چې په ترلاسه كولو

يې نه دي بريالي شوي.

مال يو ډالر هم نشته، ډز شو پر ښي مټ يې وويشتلم، بل ډز سره په حال كې نه يم راغلى....

ليكوال بل ځاى ليكي: د جنگ جگړو داسې حالت دى لكه پريشار چې يوه ټكه را پريوتې وي، هر خوا د راکټو ډزې دي، مرمى اورې، مړي او زخميان له شمېره وتلي دي، د سره صليب د شمېرې له مخې په يوه ورځ كې هې اته سوه تنه زخميان يوازې دوى روغتون ته رسولي، او نور چې څومره دي، هيڅ درك يې نه لگيږي.

ننگيال، وايي، په كابل كې چې د جنگ له وجې رسنۍ نشته نو خلك د شبنامو په څير پرديوالونو له ليكنو، اشعارو او نورو خبرو سره د خپل زړه پراس كارې، چې ځيني يې داسې ليكل شوي وو:

اى رهبران! اى رهزنان آه من و جان شما = اى خاينان فتنه جو خونم بدامان شما

من ملت وا مانده ام افتاده ام در بند تان = خونين بود اعضاى من از جنگ و پيمان شما

بل ځاى ليكل شوي: كابل برباد كابل = دشمن ناشاد كابل = رهزنان خود فروخته = ميكند بيداد كابل.

په كتاب كې را غونډې شوي عجايبي بيخي ډيري دي، دلته يې د راوړلو گنجايش نشته، پورتنۍ هغه يې فقط څو ټكي دي.

لنډه دا چې د ميزان د شپږمې نيتېې ور ها خوا د كابل د مرگ، درد او زخم كيسې ډېرې زياتې او ډېرې دردوونكې دي، چې متاسفانه او بيا هم متاسفانه د مجاهدينو د فتح او بريا په نتيجه كې رامنځ ته شوي، او دا فقط د هغو لنډغرو، جگړه مارانو چې ځانونه يې مجاهدين بلل، خو په حقيقت كې نورې بلاوي وي؛ له لاسه يې دا هرڅه تباهي او د ريښتيني جهاد بدنامي وشوه.

همغه خلك چې د كابل او هيواد د تباهي مرتكبين شول؛ څنگه چې خداى تعالى مخكې هم شرمنده كړل او وروسته يې بيا دا رسوايي هم په برخه شوه چې د امريكا په مشرۍ د ناټو د يرغلگري كفري ټلوالې مقدمه الجيش هم له دوى جوړه شوه، دين او وطن يې د ډالر او نيمگړې واك په بدل كې وپلورل، د خپل ولس پرضد يې د امريكايي يرغلگرو ټوپك پر اوږه كيښود او پوره شل كاله يې دغه ستر جنائت او خيانت ته ادامه وركړه او لا وركي نښتي دي. سره له دې چې ځانونه ورته مهذب، وطنپرست، مسلمانان ښكاري...؟!!

و الى الله المشتكى وبه المستعان

پاى ....!

دتلې ۶مې مخکې او وروسته

صلاح الدين صارم

د تلې د ۶مې ورځ ته دې د افغانستان په تاريخ کې په کمه سترگه نه کتل کېږي، دغه ورځ د افغانستان د دوو لويو انقلابونو له ماقبل او مابعد سره د پرلوی تر او لري په ماقبل کې يې د دې پرو لويو فتنو او د افغانستان د تجزيې مخه نيولې او په مابعد کې يې د دغې ورځې په تناظر کې د سيمې او نړۍ په سطحه له دې پرو لويو سياسي تحولاتو او ننگونو سره په دېر بصيرت، خورا بريالۍ، د پيلو ماسي او نظامي قوت پنجه نرمه کړې او لله الحمد چې دادی نن يې مونږ نغدۀه نتيجه په خپلو سترگو ويناو.

نن د امريکا ماته وړه خبره نه ده، چا يې د ماتې تصور هم نه شو کولای، خو طالبان پرته له دې چې د دوی ماته دې حتمي وبولي او کوم ظاهري ډاډ دې وويني د هيواد اشغال يې په زړه نه شواي زغملای ځکه يې مقابلې ته راووتل همدا د هيوادنی ميني وروستی حد دی، د دې بې مثالۀه مېراني اولاسته راوړنې قدر به اوس له دې پرو سره نه وي، خو يو وخت خامخارا تلونکی دی چې د دې اتلانو هره سربندنه به د سرو زرو په کرښه ليکل کېږي او دراتلونکو ټولو نسلونو لپاره به دېر سترويا وي.

د امريکا او ناټو اشغال ته هم د پاي ټکی ږدي.

دغې خاورې او هيواد ته تل همدا ملنگ او فقير طبيعته طبقه ملايان او طالبان وفاداره پاته شوي، سختيو او کړاوونو ته تل دوی ځان ورکړی، په دې برخه کې د دوی قرباني د هغو په پرتله چې په زده کړو يې د دې هيواد شتمني خاورې شوي په څو برابره زياته بلکې لاد پرتلې هم نه ده، کله هم چې خاورې سربندنه او قرباني غوښتې له ځينو پرته ټولو يې نورو هيوادونه پنا وړې او همدا څر سپره طالبان او ولس ورته پاته شوي او په خپلو بې مثالۀه قربانيو يې خاورې ته تل خپلواکي اعاده کړې، خو بيا د دې په ځای چې تقدير دې شي تل محروم پاته شوي اوله حقوقو يې سترگې پټې شوي، که څوک نه خپه کېږي ښه مثال يې د افغانستان د هرې دورې اردو ده چې که په تاريخ يې ژور نظر و اچول شي له ځينو پرته چې په خپلو سربندنو يې تاريخ جوړ کړی، نور په مجموع کې د هر يرغل په خدمت کې پاته شوي او د دې په ځای چې له يرغلگرو هيواد وساتي ديرغلگرو په امريکې له خپلو خلکو سره ژوره دښمني کړې او د هغوی په مرگ او ورکه پسې يې راخيستي ده.

دې لورې ژورې تېرې شوي، له روسانو سره د جهاد ثمره فساد او وحشت شوه او دېره موده يې په برکې ونيوه، له دې وحشته د ولس و بستلو او بېرته د جهاد شمې ته ورگرځېدلو بيا دې وخت ونيو، چې ورو رسېدو او ځان مودمي ته جوړاوه په دامنځ کې يو بل يرغل راودانگل امريکا او ناټو هم دلته دخپل بخت ازمايلو ته سودا وه، دوه لسيزې بيا ووتې چې هغوی و توتۀه مجبوره کېدل، نن هغوی هم دادی وزي او خبرۀه د دوو انقلابونو د نتيجه د حصول په مورگو ولاړه ده.

د پېښو دغې لنډې محاسبې او لنډيز ۴۲ کاله په برکې نيولي، د دغې نږدې نيمې پېړۍ له بدبختيو، ناوړينو، دسيسو، جنگونو، وړانيو، اورونو، ويشونو، يرغلونو او تبعيضونو څخه د هيواد و بستلو او ولس په ساتلو کې چې د چارغنده رول دی همدا د تلې د ۶مې فاتح ملا او طالب دی، په دې ورځ يې دکمونيزم په خلاف د جهاد ثمره (اسلامي نظام) ترلاسه دخپلمنځي او تنظيمي جنگونو د وحشت دورې ته د پاي ټکی کېښود او په انفرادي ډول يې له دوه لسيزو راهيسې په پرلپسې بې مثالۀه سربندنو سره دادی بيا په دغه ورځ

هغوی چې بیا هم ځان ته ډېرې لویې ډېرې رډې د اسلام او اسلامي انقلاب نارې وهي، دادی د دوی په شتون کې د کمونستي سرخیلانو، د کابل پليگون او په هرات کې د حوت د ۲۴ مې د عامليانو د تسلي لمانځلو خبرې کيږي او د دوی له اتلانو سره په یوه تله بې تلې، هغوی ته که چوکۍ، مقام او ماديات مهم نه وای ولې له

طالبانو سره په دښمنۍ کې تر کمونستانو او غربيانو مخکې دي په داسې حال کې چې که چېرته دوی په خپلو دغو نارو کې صادق وي نو له طالبانو سره د نظام په جوړولو کې شاید ډېر مشترکات ولري، خو ښکاره خبره ده چې دوی د مادياتو تابع دي او د کفر ملاتړ يې هم د همدې مادي اغراضو لپاره کړی. نن د اسلامي نظام

په راتلو کې لوی خنډ دوی دي چې غربيان يې د هماغو مادي احساناتو په زور په دې لاره کې استعمالوي او بیا هم د اسلام او مجاهد نسبتونه په ځان پورې موبني. په افغانستان کې د اسلامي نظام قيام به ان شاء الله چې د تلې د شپږمې د ماقبل او مابعد هیلو او ارمانونو په زړه پورې تتمه وي.

د دوکتور نورالدين عتر ژوند او عملي خدمتونه..؟

م. بلال

ستر محدث او فقيه استاد دوکتور نورالدين عتر، هغه څوک چې معاصر تاريخ کې يې هر څوک له نوم او شخصيت سره اشنا دي، دغه حنفي مذهب ستر عالم او محدث په علم، عمل او تقوی کې ډېر مشهور شو او د تاريخ په ارزښتناکه پاڼه کې يې غوره ځای ونيو. رحمه الله

نوموړی په کال ۱۳۵۶ هـ ق کې چې ۱۹۳۷ م. سره سمون خوري، د سوريې هیواد په لرغوني ښار حلب کې وزېږېد، پلار يې الحاج محمد عتر، چې د مشهور صوفي عالم محمد نجيب سراج الدين رحمه الله خانکړی شاگرد و، خپل زوی د بني زده کړو ته وقف کړی و او په دې برخه کې يې ټولې اسانتياوې ورته برابرې کړې وې.

لومړنی او ثانوي زده کړې يې په مشهوره مدرسه (الخصروية) کې وکړې او په ۱۹۵۴ م کال کې په منځنيو علومو کې په لومړۍ درجه د فراغت سند ترلاسه کړ، ورپسې يې د مصر په ستره جامعه (الازهر) کې د اصول الدين په برخه کې د ليسانس تر کچې زده کړې وکړې، په ۱۹۶۴ م کې د تفسير او حديث په برخو کې د دکتوراه ستره علمي رتبه حاصله کړه او د (طريقة الترمذي في جامعه، والموازنة بينه وبين الصحيحين) په نامه د دکتوراه مقاله يې وليکله، چې په خپله برخه کې يې سارې گڼل کيږي.

تر فراغت وروسته يې د لږ وخت لپاره په سوريه کې د مدرس په توگه دنده ترسره کړه، ورپسې له ۱۹۶۵ م. څخه تر ۱۹۶۷ پورې په جامعه اسلاميه مدينه منوره کې د حديثو په برخه کې استاد پاتې شو، بيا بېرته سوريې ته راغی او د دمشق د حلب په جامعاتو کې يې د حديث او تفسير مضامين تدریسول.

د تدریس او علماوو روزنې ترڅنگ د ليکنې او تصنيف په برخه کې هم ښه وځلېد، تر پنځوسو زيات گټور علمي او تحلیلي کتابونه لري، چې تر ټولو مشهور يې (منهج النقد في علوم الحديث) دی، چې په اوسني وخت کې د مصطلح الحديث په برخه کې غوره کتاب بلل کيږي او په ډېرو جامعاتو کې تدریسېږي.

دغه راز يې (اعلام الانام) هم خورا ارزښتناک کتاب دی، چې په حديث الاحکام کې يې ساری گڼل کيږي او په ډېر جالب ډول يې د مجتهدينو او فقهاوو له لوري يو نص څخه د مختلفو احکامو د استخراج او استنباط څرنگوالی په گوته کړی دی.

خدای بخښلی دوکتور نورالدين عتر رحمه الله د زده کوونکو لپاره تر مهربانه پلار کم نه و، شپه ورځ يې په خورا خوښي سره د هغوی د علمي وړتياوو د لوړولو لپاره هڅې کولې. که څه هم ستر عالم و او د علمي کړيو ترمنځ يې ښه نوم درلود؛ خو بيا يې هم د ځان شهرت او نوم نه خوښېده او هڅه يې کوله چې گمنام پاتې شي.

د اسلامي نړۍ دغه ستر عالم او ليکوال او د زرگونو علماوو استاد، د تېرې اوونۍ د چهارشنبې په ورځ د روانې ستمبر مياشتې په ۲۳ مه نيټه ۸۳ کلونو په عمر له دې فاني نړۍ څخه د تل لپاره سترگې پټې کړې او تر شا يې ارزښتناکه علمي پاڼه (زرگونه شاگردان او تر پنځوسو زيات گټور علمي او تحلیلي کتابونه) امت ته پرېښودله. رحمه الله رحمة واسعة

دميزان د 6مې وړاندې خاطره!

بشير ارمان

په باتوری او میرانه قدرت لیونی هیران په لار کړې وای، بلکې ځینو، ځینو خو د مسعود او نظار شورچوپرته پناه وروړه، ورڅخه یې په سوالونو اوزاریسو وزارتونه غوښتل شروع کړل. او په ډیرو واسطو او په اوونیو کونښونو کول چې په څه ډول دا احمد شاه مسعود په ملاقات مشرف شي!

لنډه دا چې هغه (احمدشاه مسعود) خو هسې هم د جهاد په توله دوره کې له شورویانو سره پروتوکولونه درلودل، دکومو په بدل کې چې شورویانو ورته پریانه پیسې ور کولې، او په بدل کې به یې ده د سانگونو له لارې د شوروي اتحاد اکالاتي کاروانونه په خوندي توگه پلازمېنه کابل ته پرېښودل، اوس هغه پروتوکولې قهرمان دکابل فاتح ومنل شو، او هغه په کابل کې تر ټولو زیات ځواکمن شو

هغه مهال چې روسانو دا درک کړه، چې دنجیب کمونستي رژیم د خپل ژوند وروستی سلگي اخلي، نو ژر یې خپل پخوانی پروتوکولې دوست (مسعود) سره خفیه یوبل پروتوکول لاسلیک کړ، دکوم په ترڅ کې چې هغه روسانو سره داسلامي نظام دمخنیوي او له واک نه دمخلصو مجاهدینو دلري ساتلو، او په دولت کې کمونستانوته دغوړسهم ورکولو ژمنې وکړي، او روسانو هم کمونستانوته مسعود سره دهمکاری او یوځای کیدو دنده وسپارله، هغه وچې

دمدرسي په مسجد کې مو په جماعت سره دمابنام لمانځ وکړ، ناڅاپه دمدرسي انصارمهتم پورته شو او دلنډې خطبې ویلو وروسته یې وویل: مبارک شی! نن الحمد لله افغانستان کې دمجاهدینو قربانیو او دشهیدانو وینوپه رنگ راوړو سره افغانستان ازاد شو او مجاهدین کامیاب شول، امید دی چې هلته ژر یو سوچه اسلامي حکومت رامنځته شي!

هغه ویل گوري! شوروي او کمونست رژیم ته په شکست ورکولو کې دافغاني علماوو او طالبانو ونډه او کردار تریل هرچا ډیر اومهم وو، باید افغان ملت دهغوی قربانی هیرې نکړي!

دهغه دهمدومره وینا وروسته په مدرسه کې میشت افغاني طالبان دډیرې خوشالی څخه چا خبره په کالیوکې نه ځاییدل، انصارطالبان دافغانانو اومره خوشال ښکاریدل، او خپلو افغاني ملگرو ته یې دافغانستان دازادۍ او دمجاهدینو ددبري مبارکي ورکولې.

کله چې ماته اوس هغه منظر راپه زړه شي، نو حیران شم، چې مسلمانان دمجاهدینو په بري اودافغانستان ازادۍ ته څومره زیات خوشال وو او هیلمن وو ورته، کاشکې! جهادي رهبرانو دجهاد له اهدافوسره خیانت او جفاوې نه وای کړې.

لږه موده نه وه تیره شوې چې ډیر په هغه خوشالي پښیانشول، زکه دپلازمېنې په گډون دهیواد په زیاترو ولایتونو کې قدرت په سر جنگونه پیل شول او په خاصه توگه د کابل ښاردننه دحزب وجمعیت او کلجم ملیشو ترمنځ جنگونو جوړ کابل په کنډوالو بدل کړ.

بیا هم خلکو هم تمه درلوده او نهیلی نشول، چې دحزب وجمعیت نه علاوه نورمجهز جهادي گوندونه شته دي، هغوی به کله هم اوسنی بدمرغه حالت و نه زغمي؟ خامخا به هغوی را پورته شي دگیلم جم ملیشي او په قدرت باندې دمینوگوندونو دجنایتونو او دهغوی دنه ښونکو خیانتونو مخنیوی به وکړي، په مقابل کې به ولس راپورته کړي، او حزب وجمعیت به دولس په مټ قانع کړي چې د جگړې لاس واخلي او دټولو جهادي احزابو په خوبه او اتفاق سره به یو رښتینی اسلامي حکومت جوړشي.

متاسفانه! چې دوخت په تیریدو سره دولس داهیلې زندۍ او قتل شوې، نور جهادي رهبران لارل دغفلت په خوبونو ویده شول، اوځینو دحزب، جمعیت او گیلیم جمانو ترمنځ دجنگ له نندارې خوندونه اخیستل، یو داسې نر په هغوی کې پیدانشو چې هغه

مسعود د پنجشیر څخه په راوتلو دکمونستي جنرالانو په بدرگه او د هغوی په ټانگونوکي سپور کابل ته ننوت.

له شک پرته د جهادي تنظيمونو لخوا دمسعود نه مهار کول او کابل ته خلاصي تنی له ټول ځواک سره دهغه راپریښودل لویه تیروتنه او اشتباه وه، دکومې له امله چې ترننه افغان ملت دوسپنو نینې چیچی.

یقین دی که کابل ته دمسعود دننوتوسره ټولواحزابو کلک مخالفت په ډاگه کړی و، او دکابل امنیت چاري یواځي دکابل ولایت جهادي قومندانوته سپارل شوي وای، څنگه چې دارواښاد مولوي جلال الدین حقاني صیب طرحه اوغوښتنه وه، هغه درسنيو له لاري په ډاگه اعلان وکړ، چې کابل ته دي ټول مجاهدین او قومندانان له خپلسري ننوتوڅخه ډډه وکړي او یواځي دکابل ولایت اړونده جهادي قومندانوته دي دکابل امنیت ساتلو اختیار ورکړل شي، تردې چې هغه مسعودڅخه مخامخ په مخابروي خبروکې وغوښتل چې کابل ته دننوتو څخه ډډه وکړه، که څو هم مسعود ورسره ژمنه وکړه چې دی له پروان څخه خپل ځواکونه دکابل په لور نه لیردوي، خو په عمل کې یې لکه د حکمتیار کابل ته دننوتو لپاره خپلو ځواکونوته قومنده ورکړه، تردې چې دواړه لوري دارگ ودانی په دروازو کې دیوبل سره مخامخ شول، چون مسعود سره له وړاندې نه گڼ شمیر دکمونست رژیم بقایا ځواکونه هم ملگري شوي وو او دوستم هم د وړاندې نه نیم کابل نیولی و، نو دریواړو په گډه د حکمتیار ځواکونه دارگ له دروازونه په شا وتمبول، په دې سره بیا هم جگړه تم نشوه، بلکې نور هم پکې شدت راغی، آن دکابل نه بهر ولایتونوته یې تپ ورسید، دمرکزي قوي دولت د نشتوالي په وجه ولایتونوکې ځایي زوراکي قومندانان مسلط شول، هغوی دخپلو شخصي گټو وټونه ملي شتمنی قربان کړي، ځای په ځای دملوکو الطوائفی راج خور شو، ټولې لویې لارې ټوپکیانو اوپاټکیانو ونیوي، هغوی په رڼا ورځ هغه وحشتونه او ظلمونه کول چې په لیکلو یې قلم شرم کوي

دپخواني جهاد اهداف په سیند لاهوشول، تردې چې خلک دې ویلوته مجبور شول چې ووايي: له دې وخت نه خو هغه دسرو کمونستانو وخت... وو

ددې ټولو بدمرغیو او ناخوالو په لیدو سره د هیواد اسیلو بچیانو (طالبانو) دامیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ باندي دکندهار میوند ولسوالۍ «سنگحصار کلي» دیوپاټک درنگولو څخه پاڅون پیل کړ، په لنډ وخت کې یې نورې سیمې هم دپاټکیانو دشرڅخه خلاصه کړي، دیوبلدک ولسوالۍ دنیلو وروسته یې کندهارولایت دشر وفساد له ځواکونوڅخه پاک کړ، دهغه وروسته شاوخوا نور ولایتونه یې هم تصفیه کړل او په ډیره لنډه موده کې په خورا تیزی سره دکابل تردروازو پورې ورسیدل

کابل دروازوته د رسیدوڅخه وړاندې مسعود او رباني به طالبان دامن فرښتي بلل، خو کله چې هغوی دکابل په دروازو پراوونه واچول، مسعودیانو ورباندي ناڅاپه بریدونه وکړل، او په ناڅیری کې یې زیات شمیر طالبان شهیدان، ټپیان، او اسیران کړل، بالاخر د طالبانو او مسعودیانو ترمنځ دجنگونو اوږده لړۍ پیل شوه، طالبانو دجلال اباد او ختیځو ولایتونو د فتح کولو وروسته دمیزان ۱۳۷۵ ل کال په ۶مه نیټه د هیواد پلازمېنه دهغه مسعود او کمونستو جنرالونو له واک څخه ازاده کړه، دکومو په وړاندې چې دجهاد وخت لویو، لویو تنظیمونو وسلې غورځولې وي، دکوم مسعود ځواکونو چې د حکمتیار ځواکونه دارگ له دروازې نه په شاتمبولي وو، طالبانو هغه مسعود سره له حکمتیاره (چې طالبانو سره دگډې مقابلې لپاره یې دماهیپر تړون په ترڅ کې صدر اعظم کړی و) دکابل نه وشاره طالبان هغه ومسعودچې له ځان پرته یې بل څوک خپل سیال نه گانه، په یومنده ترکولاب ورساوه، نن یوځل بیا هغه طالب ته چې امریکایي اشغالگریې ۱۹د کلنې جگړې وروسته دپته اړ کړل، چې ورسره دخپل شکست په پانډه لاسلیک وکړي او عملاً له افغانستانه دخپلو ځواکونوپه ویستلو پیل وکړي مظلوم افغانان منتظردي، او کابل ته یې دفاتحانه ورنگ شیبې شماری، دطالب لیدلو ته سترگې په لار دي اوغورباسي چې کله به دطالب په لاس دیوې بلې لویې فتح غږ اوري؟ هو! دیولویې فتح غږ...!

ډيموکراسي که اسلامي نظام؟

□ قدرت الله شهاب

اوس که راسو اسلامي نظام ته نو اسلامي نظام خو ټولي نړۍ ته معلوم دی چه هغه د امن او سوکالی او ده خلکو ده بڼه ژوند کولو له پاره تر ټولو غوره نظام دی چې تر ټولو بڼه مثال یې ده طالبانو ده تیري واکمنۍ دوره ده چیرته چې په افغانستان کي یو سوچه اسلامي افغاني نظام موجود وو چې په هغه نظام کي ده ټولو حقوق محفوظ وو که بنځینه وو که نارینه ټول خوشحاله وو چا فساد نه سو کولای چا غلام نه سو کولای چا نامشروع اړیکي نه سوې ساتلای چا بچه بازی نه سوې کولای چا ظلم نه سوو کولای چا رشوت نه سو اخیستلای چا زنا نه سو کولای چا ده نشي توکو کاروبار نه سو کولای چا شراب سرعام نه سو چینیلاي په ټول هیواد کي مکمل امن وو . او داسي مثالي ده امن نظام وو چې تر اوسه یې نړۍ مثالونه ورکوي.

نو اوس تاسو فیصله وکړئ چې په افغانستان کي د افغانانو لپاره کوم یو نظام گټې لري، کوم یو زیانونه البته یوه خبره باید وکړم چې کوم خلک ډيموکراسي غواړي او د اسلامي نظام مخالف دي هغه ټول هغه خلک دي چې په اسلامي نظام کي د هغه خلکو شخصي گټې په خطر کي کيږي لکه مثال په توگه بیا دوی سرعام شرابونه نه سي چینیلاي بیا دوی خپلي نامشروع او ناروا جنسي اړیکي نسي ټنگولای بیا دوی سرعام فساد نسي کولای دوی په ارگ کي نشي او تماشې نه سي کولای غلام نه سي کولای نو له دې وجي څخه دوی د اسلامي نظام مخالف دي.

په دا سي حال کي چې ټول افغان اولس د اسلامي نظام او د سولي تری دی الله ج دي نور افغانانو ته یو ریښتوني سوله او اسلامي نظام ور په برخه کړي.

د یو پیاوړي او خپلواک افغانستان په هیله

کله نه چې د سولې خبرې پیل شوي دي له هغه ورځي څخه مور گورو چې پر خواله رسنیو باندي دغه بحثونه خورا ډېر تاوده شوي دي چې بعضې وايي اسلامي نظام په افغانستان کي غواړو بعضې وايي نه د ډيموکراسي نظام دي وي او دا ځيني خو ببخي وايي چې په هيڅ صورت مور تر ډيموکراسي نه تېرېرو دا زموږ ده سرو کړنو څخه ده.

دلته دا پوښتنه مطرح کيږي چې ډيموکراسي افغانانو ته څه گټې لري او اسلامي نظام څه گټې لري؟

اول به راشو ډيموکراسي ته، ډيموکراسي دا دی کلونه وشول چې پر افغانانو امريکايي ډيموکراسي ټپل شوې ده چې په دې ډيموکراسي کې څومره افغانان در په دره شول او څومره فساد ددې ډيموکراسي په چوکاټ کې په افغانستان کې ترسره شول.

ددې هيڅ مثال په نړۍ کي نه لیدل کيږي او له دې سره سره له عسکر څخه ونيسي بیا تر ماموره له وزیر څخه ونيسي تر ارگ مشر ټول په اخلاقي فساد ککړ دي آن تردې چې ده افغانستان په تاريخ کي اول ځل خلکو دا هم وليدل چې په دننه ارگ کي د ډيموکراسي تر چتر لاندې ده بنځینه کارکوونکو عزتونه نه وو محفوظ لوړپوړي چارواکي ټول په اخلاقي فساد ککړ دي لکه د فوټبال فدراسيون مشر لکه د کابل د جنایي جرمونو آمر او داسي ډېر مثالونه یې شته دي.

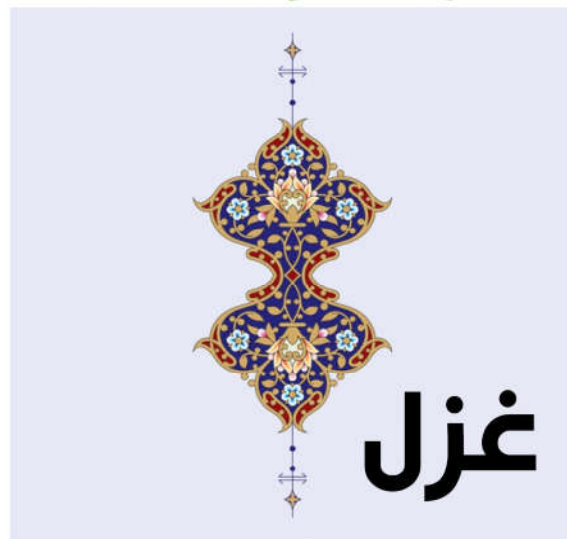
د پوليسو په لیکو کي په پراخه کچه بچه بازی په شان ناوړه او ده شرم ډک عمل آن تر دې حده چې نړيوالي رسنی پرې غبريږي، داسي ډېر نور مثالونه شته دغه ټول جرمونه او فسادونه د ډيموکراسي څېړنده دي چې دوی ورته خپلې لاسته راوړني وايي.

آزادي

آزادي چا په خيرات راكړې نه ده
آزادي مو د سرو وينو ټميره ده
آزادي ته مو هزار سرونه څار كړل
آزادي مو نازولې ميلمنه ده
دغازيانو د سرو وينو برکت دی
چې دكفر د غرور بېړۍ چپه ده
دناقوس منحوسه چيغه ده خاموشه
په هر لوري دتكبير مسته نعره ده
ای عمره! سر را پورته كړه له قبره
ناتوگۍ د لسټ له سره را شېبه ده
دملت دسترو هيلو خوب رښتيا شو
پر هيواد يوه خوږه مسكا خوږه ده
د نړۍ ددې پياوړي ځواكمن ماتې
داسې ښكاري ته به وايې افسانه ده
آزادي چاته دنوي ژوند آغاز دي
چاته بيا يوه بدرنگه پدیده ده
د عاكف امارتي د قلم نوکه!
خوندور دې هر يو شعر او ټپه ده

درجات رزق

- مال: پايين ترين درجه رزق است.
- صحت: بلند ترين درجه رزق است.
- فرزندان صالح: بهترين نوع رزق است.
- ورضايت الله: كامل ترين نوع رزق است.
- يارب كامل ترين رزق است را ميخواهم ....

د آزادي قېمت د وينو په سودا وركوي
تر گل نازك وجود په خوله كې د بلا وركوي

سپينو ملكو يې تصميم د جنازې نيولى
يو طالب پروت دی له زور و ټپو سا وركوي

په خپل وطن كې يمه خپلو تر مړۍ نيولى
او در باري ملا زما د مرگ فتوا وركوي

بد بختي نده مبارك مو دې شي دا امتياز
خدای وكافرو ته زموږ په لاس سزا وركوي

ته خبر نه يې ښكليه مخ كې دې د څه شي نور دی؟
خالق سپوږمۍ ته هم له لمر څخه رڼا وركوي

د زړه پر دښت دې ښايي بيا د هجر شپه پيلېږي
سترگو كې سور شفق دې دغسې معنا وركوي

راشد مشفق

غزل

سپينې سپوږمۍ او رڼو ستورو به مې څارکولو
 ما به چې ټوله شپه منزل د درد په لار کولو
 چې ته شهيد وې که ژوندی زه خبرنه وم ياره
 ما هره ورځ ستا د راتللو انتظار کولو
 بيلتون دې نه ؤ سم طوفان ؤ اوکه څه ؤ اشنا
 زما دزړه په سرزمين يې چې رفتار کولو
 کلي کې هر چا به دچا په وير سلگۍ وهلې
 چا به د ورور ارمان کا ؤ چا به د پلار کولو
 ښار د ناترسوکې مې ژوند ؤ چا درد نه پيژندو
 نو به مې چاته دخپل مات زړگي اظهار کولو
 څوک شهيدان شول چا په نيمه لارکې پريښودمه
 زما يارانو پسې خدایه چا ازار کولو
 څه غم زده زندگي کړله بدرالدين ځلاند به
 ته ورته گوره تل په غم به يې روزگار کولو

بدرالدين ځلاند

غزل

د ازادۍ قېمت د وينو په سودا ورکوي
 تر گل نازک وجود په خوله کې د بلا ورکوي
 سپينو ملکوي يې تصميم د جنازې نيولی
 يو طالب پروت دی له ژورو ټپو سا ورکوي
 په خپل وطن کې يمه خپلو تر مری نيولی
 او در باري ملا زما د مرگ فتوا ورکوي
 بد بختي نده مبارک مو دې شي دا امتياز
 خدای وکافرو ته زموږ په لاس سزا ورکوي
 ته خبر نه يې ښکليه مخ کې دې د څه شي نور دی؟
 خالق سپوږمۍ ته هم له لمر څخه رڼا ورکوي
 د زړه پر دښت دې ښايي بيا د هجر شپه پيلېږي
 سترگو کې سور شفق دې دغسې معنا ورکوي

پيرمحمد کاروان

موسم د مني دی خو ته په کې سپرلی راوله
 سولې زين کړی د گل گل مينې نیلی راوله

زمونږ سندرې ساندي ساندي چيغې چيغې د وير
 په کې جوهر د خوشحالی په سر و لی راوله

نه چې پردی شي په پردي وطن کې ورک شي رانه
 د مور وطن واوره ناره وايي لالی راوله

د لمر قاصد ويل چې شپې مو سپينې سپينې راځي
 سپوږمۍ د امن ته د ستورو هرکلی راوله

په سرو سکروټو کې روانې اوبه وينم په خوب
 د گلابونو د نرگسو بوزغلی راوله

سېل د باگرام د بېلانو دې کابل ته راځي
 خپل آباسين ته تېری تېری کابلې راوله

پر پانه پانه يې کاروان ليکي افغانه غزل
 و خړو دښتو ته د سره غاټول ټولی راوله

عيب

صائب

اگر به ترک کلاه ديکسان شونذ ازاد
 کلاه مردم ازاده ترک سهر باشد
 دعای مردم افتاده ردمی کردد
 حدز جکنید ز دستي که زیر سهر باشد
 ز عيب خویش هنر نيست چشم پوشیدن
 که پرده پوشی عيب کسان هنر باشد

يو خو اندېښنې او ځواب يې!

عابد

اندېښنو راپورته کولو ته کار کيږي، نو ځکه بايد تر قلم لاندې راشي او خلکو ته حقيقت څرگندشي، هڅه به وکړو د دوی د داډول اندېښنو په دفع کې خپل معلومات له دوی سره شريک کړو.

څنگه اسلامي نظام؟ هغوی چې د اسلام له دين څخه ناخبر دي فکر کوي چې د اسلام قواعد او اساسات هم د يوچا په لاس کې کيدلی شي، وخت په وخت به تغير مومي او دخلکو له غوښتنو سره سم به دهغوی په مزاج برابرېږي، يا د ځينو خلکو فکر او عمل اسلام بولي او وايي لکه دچا... اسلامي نظام، په ځای د دې چې خلک په اسلام وپېژني اسلام په خلکو پېژني، په داسې حال کې چې د اسلام اساسات ډېر واضح دي او هيڅوک به داسې پيدانه شي چې خپل حق پکې خوندي ونه بولي، طالبان هيڅکله نه شي کولای د اسلام اساسات د ځان په نفع برابر کړي، هر څوک کولای شي د اسلام په اصولو د اعتماد له مخې ډېر زړور وي او له هيڅ څه څخه وېره ونه لري.

په تېرو شلو کلونو کې چې د يرغل په سيوري کې د ديموکراسۍ له لورينې کوم نظامونه په افغانستان تپل شوي ايا داسې کوم څه به هم ولري چې له راتلونکي اسلامي نظامه يې پرې غوره ووبولو، د تېرو شلو کلونو په موده کې د نظام په برخه کې مونږ کومې ناخوالې ونه ليدې؟ تر دې چې د همدغو نږدې څلوېښتو هيوادونو د عسکرو په شتون کې بيا هم ونه توانيدل چې لا اقل د دوی راورې دغې ارمان ديموکراسۍ اساسات خو پلي کړي، بلکې د قدرت دوېش او جوړجاړي په غرض شو ځله په خپله د نظام اداري بڼه ورته بدله شوه او داسې يوڅه به رامنځته شول چې په قانونيت او مشروعيت به يې دنړۍ په هيڅ ديمکرات هيواد کې بېلگه په گوتو نه شي.

دښځو حقوق: دښځو حقوق په څه معنا؟ که هرڅومره وويل شي چې دښځو ته د اسلام مابين دين کوم حقوق ورکړي هيڅوک تر هغو پورته حق نه شي ورکولای، ولې بيا هم ځيني لږکي دا غږ پورته کوي چې که په افغانستان کې اسلامي نظام راشي، نو دښځو حقوق! به څنگه شي او داسې بنيې چې رښتيا هم دوی دښځو د حقوقو رښتوني مدافعین دي. لومړی خوبه په مذاکراتو کې اصولو ته کتل کيږي چې په اصولو کې موافقت راشي بيا فروع مسائل د هغو په رڼا کې خامخا حل کېدلای شي، د اسلام په اصولو هيڅکله معامله شونې نه ده، پاته

د ځينو خلکو په ځينو څرگندونو سرې ډېر حيران شي چې څرنگه هغه څوک چې په خټه دې افغان وي او بيا دې هم د داسې څه اظهار وکړي، چې د ده د خاورې له اصليت سره دې په ټکر کې وي، هغه خاوره چې اسلام يې د اصليت او معرفت نښه ده. خو درېغه! چې د اسلامي امارت دواکمنۍ په سقوط او دغربي کفارو په يرغل سره نولس کلن اشغال داسې څه ته هم زمينه مساعده کړه چې اوس ځيني خلک د اسلامي نظام دراتلو له آواز سره په وېره کې شي او بېلابېلې اندېښنې ورته رامنځته کيږي.

مخکې له دې چې په دغو اندېښنو له دوی سره وغږېږو د دغو اندېښنو د رامنځته کېدو له اسبابو به هم مخ نه اړوو. لومړی د دغو اندېښمنو خلکو سلنه که په ولس کې وکتل شي دښت برابر ده او د افغانستان د مسلمان مجاهد ولس په منځ کې د دوی کچه له شک پرته چې هيڅ ده، خودا چې د دې خلکو لاسرسی تر تبليغاتي وسايلو دی او تر ډېره په دستوري ډول د ځينو مغرضو کړيو له لوري هم د دغه ډول

فرعي مسائل ددې نه وي چې عليا مصالح په خطر کې پرې واچول شي، داهم ده چې دښخو له حقوقو بايد هغه څه مقصود نه شي چې دښخو د حقوقو غږ پورته کوونکي مدعيان يې دغرب عرياني او دخپلو غريزو داشباع لپاره کاروي، په داسې حال کې چې زمونږ دين، کلتور، عنعنات او اجتماعي جوړښت يې هيڅکله هم اجازه نه ورکوي او دا واقعيت به تر بل هرچا پخپلو ښخو ته داشغال په تېره شل کلنه دوره کې ښه معلوم شوی وي، په تېرو شلو کلونو کې چې دديمکراسۍ په سيوري کې ښخې دکوم تيري ښکار شوې دي بل څوک به دومره نه وي او هغه ناخوالې چې دوی په دغه موده کې وليدې دافغانستان په تاريخ کې يې بېلگې نه شي موندل کېدای. دغه راز دې دښخو حقوق يواځې تر ښارونو هم نه محدودیږي راشي په کليو او اطرافو کې چې ښخې دکوم ظلم ښکار دي دهغوی دې هم غم وخورل شي او ښکاره ده چې دهغوی غم له اسلامي نظام پرته بل هيڅ بشري نهاد نه شي خوړلی.

دښخو کار او تعليم: دښخو کار او تعليم هم له همدې قبيلې څخه دي، اسلامي امارت بار بار دا خبره واضح کړې چې دخپلو خپلو شرايطو او امکاناتو په برابرېدو سره به په دې اړه اقدام کوي، که يو وارې ځان مسلمان بولو نو بيا ولې له قرآني هداياتو څخه وېره ولرو او دښخو دکار او تعليم په اړه داسلام لارښوونې زيانمنې وگڼو، زمونږ جگړه هم دشخصي مفادو، واک او مقام ترلاسه کولو لپاره نه ده، بلکې انساني بشريت ته دهمدې ناجي دين اسلام د احکامو د پلي کولو لپاره ده، دښخو کار که دنړۍ او په ځانگړي ډول په افغانستان کې وارزول شي، دغه اصطلاح دځانگړو موخو لپاره کارول کېږي او يوداسې څه نه دي چې سړی په دې مطمئن شي چې په دې شعار کې رښتيا هم دښخو د حقوقو غم خوړل شوی، خو که په دې اړه اسلام ته رجوع وشي نو هلته دښخې حقوق ډېر خوندي دي، دمال دمالکيت، تجارت، او دژوند په ډېرو نورو برخو کې داسلام په خپلو اصولو کې له ډېر څه برخمنه ده، خو مونږ مخکې له دې چې دښخې دغه حقوق په يوه اسلامي نظام کې ووينو او يايې ځان ته معلوم کړو، له نورو سره دهغوی داغراضو شعارونه بدرگه کوو.

دديان آزادي: دديان آزادي که داسې وي لکه داشغال په داتېرو شلو کلونو کې خوسمه ده مونږ پرې راضي يو او بايد چې همداسې دحاکم نظام طرف نيول دديان آزادي وي، مونږ وليدل چې دديان آزادي څه ډول آزادي وه او مطبوعاتو کوم طرف نيولی و؟ چې نه تنها خپل دغه عمل يې خپله خطا نه گڼله بلکې په ډېر تينگار يې توجه کاوه هم او که نه په راتلونکي نظام کې بل ډول آزادي غواړي او له اوسه ورته کمپاينونه کېږي، نو دا به بيا ډېره بې انصافي وي.

دلته دديان آزادي له عقيدې سره تړاو نه لري، داهيواد او داخلک ديوې عقيدې خلک او کلک مسلمان ملت دی، البته که دذميانو او لږکيو حقوق هم دديان په آزادي کې شاملوو لکه څنگه يې چې ديمکراسي ښوونه کوي نو هغه خوداسلامي نظام په راتلوسره پخپله خوندي کېږي، بلکې دهغوی د حقوقو دخونديتوب او دلته دنورو مذهبونو دپيروانو سره دښه چلند ښه بېلگه دافغانستان اسلامي امارت وړاندې کړې او بيا يې هم وړاندې کولای شي چې دحاکميت په دوره کې يې په دې اړه هيڅ کومه ستونزه رامنځته نه شوه.

د پېغمبر ﷺ په دعاگانو کې جامع مانع دعا

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا سَأَلَكَ مِنْهُ نَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا اسْتَعَاذَ مِنْهُ نَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَأَنْتَ الْمُسْتَعَانُ، وَعَلَيْكَ الْبَلَاءُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ. (ترمذي دويم ټوک ۱۹۲ مخ)

ای الله زه له تانه هغه خیر غواړم کوم چې نبي عليه السلام له تانه غوښتی. او زه له تانه پناه غواړم له هغه شر څخه چې ستا نبي عليه السلام ترې پناه غوښتی، هم ته هغه ذات يې چې مدد درنه غوښتل کېږي او هم ته دعا قبلونکی يې، نشته له گناهونو د بچيدو طاقت مگر د الله په حفاظت سره او نشته د نیکي قوت مگر د الله په مدد سره.

د اسلامي امارت د مذاکراتي ټيم قوت او هېبت!

شيخ صاحب د نورو علومو ترڅنگ په فقهي مسايلو کې هم پراخ لاس او ژوره مطالعه لري، او ورسره په څنگ کې د اسلامي امارت په مهمو او لويو پريکړو کې مهم رول لوبوي.

شيخ صاحب يو بانفوذه ديني او فقهي شخصيت دی نو له همدې وجې چې بين الافغاني مذاکراتو کې د مسئلې حل تر ډيره په ديني مسائلو پورې تړلی دی بايد و وایم چې شيخ صاحب د مذاکراتي ټيم د رئيس په توگه ټاکل د اميرالمؤمنين يوه خاصه ځيرکتيا او ښه اقدام دی.

بايد و وایم چې شيخ صاحب د اسلامي او شرعي نظام په هکله خورا عميکه مطالعه هم لري.

د شيخ صاحب عبدالحکيم د مذاکراتي ټيم رئيس ټاکل دا جوته کوي چې اسلامي امارت بين الافغاني مذاکراتو ته ژمن دی او غواړي له همدې لارې د افغانستان معضله حل کړي تر څو يوه سوچه اسلامي نظام ته لاره هواره شي، د نوموړي په څنگ ښاغلی شيرمحمد عباس ستانکزی صاحب چې له امريکايانو سره يې مذاکراتي پړاوو په ښه مهارت او جرئت رهبري کړ اوس هم دشيخ صاحب دمرستيال په توگه دنده لري نو ځکه بايد و وایم چې مذاکراتي ټيم له هرې نگاه احمد لاهه ښه فعاله او وړ کسان لري.

د کابل اداره (!) وروسته له هغه چې څو ورځې وړاندې مذاکراتي افتتاحيه غونډې ته مايک پمپيو و ويل مور خپل قانون او ديموکراسي په چا نه تحميله و، د هرچا خپله خوښه!

د بين الافغاني مذاکراتو يو تر ټولو لوی او مثبت اقدام د اسلامي امارت په مذاکراتي ټيم کې د نويو مشرانو ټاکنه ده، چې پر بين الافغاني مذاکراتو به خورا مثبت اغيز ولري، د عاليقدر اميرالمؤمنين دحکم په اساس په ۵/۹/۲۰۲۰ تاريخ باندې د اسلامي امارت مذاکراتي ټيم اعلان شو.

په ياد مذاکراتي ټيم کې ۲۱ تنه غړي شتون لري او محترم شيخ مولوي عبدالحکيم صاحب د مذاکراتي ټيم رئيس وټاکل شو.

د شيخ عبدالحکيم صاحب ټاکنه ولي رامنځته شوه! شيخ صاحب عبدالحکيم چې د ملا محمد عمر مجاهد تر ټولو نيردې او د اعتماد وړ کس و، شيخ مولوي عبدالحکيم صاحب د کندهار ولايت د ميوند ولسوالۍ د بند تېمور اوسيدونکی دی.

شيخ صاحب عبدالحکيم د اسلامي امارت د علمي سياسي او تجربه ناکو شخصيتونو له جملې څخه يو برجسته عالم او بانفوذه کس دی.

هغه د اسلامي امارت د عالي محاکمو د رئيس او په عين حال کې د دوره الحديث شيخ پاتي شوی او په مجاهدينو ډېر مسلط شخص بلل کېږي.

چې په زرهاوو شاگردان يې اوس هم د سنگر په غېږه کې ژوند تېره وي.

د مشرانو وفا او اخلاص

دا هغه دوه اتلان دي چې د اسدالله خالد فرانسوي مشاوري يې ووژل او بيا زندانيان سول،

فرانس يې د خلاصون مخالفت وكړی او د كابل ادارې سور خط كش كړی چې دغه د ميلمنو قاتلين په هيڅ صورت نه ايله كوو، شپې او ورځې تېرېږي چې د بين الافغاني افتتاحي غونډي مراسم راورسېدل او سبا ورځې ته د ۳۵ هيوادونو سفيران او نور زيات ميلمانه راغونښتل سوي دي، پمپيو، ميلر او خليلزاد غونډې ته راروان دي، ترتيبات ټول بشپړ سول، طالبانو خليلزاد ته وويل چې هغه زموږ دوه ملگري ولي نه دي ايله سوي؟ خليلزاد ورته ويل فرانس يې د خلاصون مخالفت كوي، طالبانو وويل چې تر څو هغه دوه بنديان خلاص نسي- تر هغو په يوه غونډه كې هم شركت نه كوو ځكه زموږ سره وعده سوې وه، امريكايانو ډېر زور وكړی چې سفيران او ميلمانه مو راغونښتي دي او د هغوی مخته مو مه شرموي خو د طالب يوه خبره وه چې تر څو ايله سوي نه وي ولاكه سره كېښستو، خبره ترمپ ته ورسېدل او ترمپ د فرانس ولسمشر- ته وويل چې د داسې بې پروا او زورور دښمن سره مخ سوي يو چې په ټول ژوند مو فكر هم نه وو كړی اخير د فرانس ولسمشر ورسره ومنل، بنديان خلاص سول او چې كله ميدان وردگو كې دوه تنه بندي اتلان خپلو مجاهدينو اتلانو ته وسپارل سول نو امارت اعلان وكړی چې موږ غونډي ته بشپړ تيارى نېولى دي او د هغه وروسته امريكا او نورو هيوادونو د غونډي د پيل اعلان وكړی.

دې خبرې هغه كسان چې د كابل ادارې په نماينده كې راغلي ول (!) سخت غمجن او هك حيران كړل!
شايد يادو كسانو د پمپيو له وينا څخه سم برداشت نه وي اخیستی!

د پمپيو دا وينا چې موږ خپل نظام او ديموکراسي په چا نه تحميله و د ارگ او سپيدار ماڼۍ چارواکو ته څرگنده پيغام ورکوي هغه دا چې افغانان بايد خپل نظام په خپله خوښه جوړ کړي، او دا څرگنده ده چې افغانان د اسلام له مبارک دين سره دومره مينه لري چې موږ يې مثال نشو پيش کولای!

د اسلامي نظام قائمول په گران هېواد کې د امن او ثبات د ټينگښت او د سرتاسر سولې راوستولو او د اسلامي شريعت محکمو ته ژمن او ليواله دی .

په مذاکراتي ټيم کې د شيخ عبدالحکيم صاحب او نورو نويو مشرانو ټاکنه ډير پر ځای او مثبت اقدام دی او پر بين الافغاني مذاکراتو به خپل اثر وښندي .په نويو ټاکنو سره د اسلامي امارت مذاکراتي ټيم نور هم له علمي او سياسي اړخه له هرې نگاه پوره، قوي او د باور وړ ټيم جوړ شو.

مذاکراتو ته له قوي دريځه را څرگنديدلو او په مذاکراتي ټيم کې نويو ټاکنو دا روښانه کړل چې اسلامي امارت په مذاکراتو پورا باور لري او بين الافغاني مذاکراتو ته حاضر دی .

د اسلامي امارت مذاکراتي ټيم د افغان او د مجاهد شموله ولس او افغاني قشرونو څخه جوړ دی، چې يوه يې رهبري يو يې هدف او يو يې مسير دی په ياد ټيم کې ټول افغانان خپل ځانونه ليدلای شي...

بله ځانگړنه د اسلامي امارت د مذاکراتي ټيم داده چې د اسلامي او افغاني فرهنگ، کلتور ملي او اسلامي ارزښتونو په پام نيولو عنعناتو په رڼا کې د يو متحد افغانستان په نمايندگۍ خپل مذاکرات پر مخ بيايي.

و ماذالک على الله بعزیز

بين الاقوامي مذاكرات

او د ولس هيلې

ليکوال: مصلح افغان

له همدې امله اسلامي امتونو ته د خپلو هېوادونو خپلواکي ډېر اهميت لري. او په دې لاره کې د هېح ډول قرباني، څخه دريغ نه کوي. په ځانگړي ډول بيا افغانان په دغه لار کې د ميرانې او شهامت څخه ډک تاريخ لري. د تاريخ په اوږدو کې يې په تش لاس له داسې سترو قوتونو سره ډغرې وهلي چې غت غت هېوادونه يې له مقابلي نه عاجز وه. چې د اسلامي امارت تر قيادت لاندې د امريکا په مشرۍ د ناپو له مجهزو او په پرمختللو وسلو سمبالو ځواکونو سره تېره نولس کلنه مبارزه يې ژوندی مثال ده.

اسلامي امارت د علماء او شيوخو په قيادت کې د دې ملت له منځه راپورته شوی خوځښت دی. د نړۍ په کچه يواځنی اسلامي حرکت ده چې په خپلو ټولو کرونو کې اسلامي ارزښتونو ته ژمن دی. خپلې ټولې فيصلې د اسلامي ارشاداتو په رڼا کې ترسره کوي.

اسلام له کافرانو سره د صلحې دروازه هم خلاصه پرېښې. که يو وخت کافران له مسلمانانو سره د سولې غوښتنه وکړي مسلمانان هم د خپلو اسلامي اصولو په نظر کې نيولو سره له هغوی سره سوله کولی شي. چې په اسلامي تاريخ کې يې زيات مثالونه شتون لري.

له همدې امله اسلامي امارت په دوه زره يو (۲۰۰۱) ميلادي کال کې هم د امريکايانو له يرغل څخه مخکې هغوی ته د مذاکراتو وړانديز کړی وه چې هغه وخت د بوش له خوا په ډېر غرور سره رد شو. د جنگ اعلان يې وکړ او دغه جنگ يې صليبي جکره وبلله. د تېرو نولسو کلنو په جريان کې هم اسلامي امارت د سولې دروازه خلاصه پرېښې وه. چې کله به د امريکايانو او که به يې د گوداگانو لخوا وتړل شوه.

بالاخره د نولسو کلونو په تېرېدلو امريکايان دې پايلې ته ورسېدل چې دغه جگره نه شي گټلې. او په خپله خوله يې د خپلې

د نړۍ په ټولو قوانينو او نظامونو کې د هېوادونو خپلواکي د يو اصل په توگه منل شوې. او دا د هر هېواد او ملت مسلم حق گڼل شوی. په نړۍ کې ډېرو اشغال شويو هېوادونو د خپل هېواد د خپلواکي د ترلاسه کولو لپاره ډېرې سترې قرباني ورکړې. او دې جگړې ته يې د يوې مقدسې جگړې په سترگه کتلې، او په دې لار کې وژل شوي سرتېري يې په خپل تاريخ کې د اتلانو په نوم ثبت کړي، د اشغالگرو ترڅنگ ولاړ خلک يې غداران او خائنان بللي.

هيتلر په خپل کتاب کې وايي: په انسانانو کې تر ټولو بېغړته خلک هغه وه چې له مونږ سره يې د خپل هېواد په اشغال کې مرسته کوله. نړيوال که څه هم د هېوادونو خپلواکي يو اصل او د هغوی مسلم حق بولي خو بيا هم د نړۍ ځينو کفري استکباري قوتونو د تاريخ په اوږدو کې دغه اصل له پوښو لاندې کړی له اسلام او اسلامي امت سره د ژورې دښمنۍ په بنسټ يې په ډېرو اسلامي هېوادونو يرغل کړی او د هغوی خپلواکي يې سلب کړې.

چې د دې هېوادونو له جملې څخه يو زمونږ گران هېواد افغانستان هم ده چې د تاريخ په مختلفو پړاونو کې پرې د کافرانو له لوري يرغل شوی. د سختو وحشتونو او بمباردونو په زور يې د يو څه وخت لپاره خپل لاسپوڅي په دې غيور ملت تپلي. چې هر ځل د افغانانو له لوري له سخت شکست او نامۍ سره مخ شوي او په تيتو سترگو يې له دې هېواد څخه پښې سپکې کړې.

کفري ملتونه د خپلواکي اخستلو جگړې ته د يوې مقدسې جگړې په سترگه گوري. خو د اسلام په قاموس کې بيا دغې جگړې ته د جهاد نوم ورکړی شوی او د يو فرضي عبادت په نظر ورته کتل شوي، د شريعت په ډېرو صريحو نصوصو کې د جهاد، مجاهد او شهيد ډېر فضائل بيان شوي.

ماتي اقرار وکړ او دا يې هم په صراحت سره وويل چې افغانستان د امپراطوريو هديره ده. د افغانستان مسئله د جنگ له لارې نه حل کېږي دا مسئله بايد د سولې له لارې حل شي. هماغه وه چې د خپلو گوداگانو د توقع خلاف يې د اسلامي امارت سياسي دفتر ته مراجعه وکړه. مذاکرات رسماً پيل شول چې تقريباً يو کال يې دوام وکړ. چې په نتيجه کې افغانان د اسلامي امارت په قيادت کې له امريکايانو سره د دغو پېچلو مذاکراتو له جريان نه سرلوري او بريالي راوتل.

په تېره نولس کلنه مبارزه او بيا له امريکايانو سره د برياليو مذاکراتو په ترسره کولو افغانانو نړۍ ته وښودله چې مونږ هم د جگړې خلک يو او هم د جرگو، مرکو، او مذاکراتو. مونږ هر وخت جگړې ته مجبور شوي يو. جگړه په مونږ تپل شوې. جگړه زمونږ انتخاب نه بلکې مجبوريته ده. کله مونږ د دې وړتيا لرو چې د نړۍ او سيمې هېوادونو سره د متقابل احترام په اصولو برابر په سوليزه فضاء کې ژوند وکړو.

له امريکايانو سره د مذاکراتو له پيلېدو سره سم د افغانانو په زړونو کې د تېرخوښت کلن جنگ د پای ته رسېدو او په تېره بيا د امريکايي اشغال په موده کې د هرې ورځې د بمبارونو، شپنيو چاپو او وحشتونو د پای ته رسېدلو هيلې راوتوکېدلې. د هېواد په مختلفو سيمو مسجدونو، مدرسو او کورونو کې د مذاکراتو د کاميابېدو لپاره ختمونه او د عاگانې وشوې. د اولس د دغو ختمونو، د عاگانو او د اسلامي امارت د سياسي دفتر د مشرانو د سياسي بصيرت صبر، زغم او د الله تعالی د خصوصي فضل او کرم په نتيجه کې دغه مذاکرات له يولسو پړاوونو وروسته بريالي شول له اشغالگرو سره د هېواد د اشغال د پای ته رسېدو، د خپلواکۍ اخستلو تړون لاسليک شو.

په دې تړون کې که څه هم د اسلامي امارت له لوري په نورو هېوادونو کې د نه مداخلې هرکړه شوې. چې ځينې خلک ورته اندېښمن دي. خو زما په گومان طالب په خپلو قربانيو او سياسي بصيرت ټول اسلامي امت ته د دې خبرې درس ورکړ. چې که چېرې اسلامي امت د دوی په لاره لار شي الله تعالی به دوی ته هم په خپلو دښمنانو د غلبې توفيق ورکړي او د عزت او خپلواکۍ ژوند به يې په نصيب شي.

د مذاکراتو د دغه پړاو کاميابېدل د نړيوالو او افغانانو له تصور نه لرې خبره وه. چې په کاميابېدو سره يې د افغانانو په وجود کې د يو

نوي ژوند ساه وچلېده. د امريکايانو او د گوداگانو له لوري يې په رندو بمباريو او وحشتناکو چاپو کې د پام وړ کموالی راغی.

د اسلامي امارت وياندويانو له پيله په دې خبره اسرار کاوه چې د افغانستان مسئله دوه بعده لري چې يو يې خارجي بعد ده او يو يې داخلي. لمړی بايد خارجي بعد سره مذاکرات تر سره شي چې هماغسې وشول.

له امريکايانو د سره د موافقې له لاسليک نه وروسته د کابل ادارې تبليغاتي دستگا داسې تبليغات پيل کړل چې گواکې طالبانو له کافرانو سره سوله وکړه او له خپلو افغانانو سره يې جگړه جاري ساتلې. تر څو د طالب په وړاندې عامه ذهنيت بدل کړي. او د دوی روانه مبارزه له سوال لاندې راولي.

خو دوی له ځان سره دافکر ونه کړ چې مونږ دا نولس کاله له همدې کافرانو سره ملگرتيا وکړه. د هغوی د خوشحالولو لپاره مو خپل هېوادوال ووژل، په کورنو مو ورته چاپې ووهلې،

مسجدونه، مدرسې، کلينیکونه او ودونه مو ورته بمبار کړل. حال دا چې دغه امريکايي کافران له مونږ سره نه په دين کې شريک وه نه په هېواد کې او نه په قوم، ژبه او کلتور کې. او چې له چا سره جنگېدو هغوی راسره په دې هرڅه کې شريک وه. اکثره يې ديني عالمان او د قران حافظان وه. مونږ ته د دغې نولس کلنې جگړې جواز کوم عقل کوم قانون او کوم دين راکړی وه؟

دا خبره ټولو ته معلومه ده چې د اسلامي امارت روان جهاد د امريکايي اشغالگرو په ضد پيل شوی. امريکايانو په داسې وخت کې په افغانستان يرغل وکړ چې دلته يو سوچه اسلامي نظام حاکم وه. هغه وخت نه د کابل ادارې شتون درلوده او نه هم د دې ادارې عسکرو. بلکې دغه اداره اشغالگرو امريکايانو د خپلو اهدافو د ترلاسه کولو لپاره جوړه کړه. د امنيتي ځواکونو په نوم يې د ولس بچيان د خپل امنيت د ساتلو لپاره ورزل. تر څو يې د خپلو افغانانو ورونو په وړاندې وجنگوي. او د خپلو ځانونو لپاره ورڅخه د سپر کار واخلي.

د دوی له وتلو وروسته يې د همدې کفري نظام د ساتنې لپاره وکاروي. دغه اداره او مفسد مديران په تېرو نولسو کلنو کې د اشغالگرو له لوري د تيارو او ټانگونو په زور په دې اولس تپل شوي.

د اشغالګرو له وتلو وروسته باید دوی دا فکر ونه کړي چې مونږ به له دې وروسته هم د دې اولس په سر حاکمان یو. او خپل ظلم، وحشت او فساد ته به دوام ورکوو، طالب دې توپک په ځمکه کېږدي او زموږ تر حاکمیت لاندې دې په همدې نظام کې راګډ شي. دوی باید دا فکر له مغزو وباسي. حقایق درک کړي. په خپلو کړنو پېښمانه شي. له ملت څخه بښنه وغواړي. او په هیواد کې د اسلامي نظام په وړاندې خنډ نه شي.

اسلامي امارت وخت په وخت په خپلو اعلامیو کې دا خبره کړې چې د اسلامي امارت په قیادت کې د افغان ولس روان جهاد د دوه سپېڅلو هدفونو لپاره پیل شوی. چې یو یې د اشغال خاتمه او بل یې د اسلامي نظام حاکمیت ده. او د دې دارو هدفونو د ترلاسه کېدلو پورې به دوام کوي.

نن چې د قطر په دوحه کې طالب مشران د اشغالګرو له ګوډاګیانو سره خبرو ته ناست دي. دا د دې دلیل نه ده چې دوی بښه خلک دي. بښه کارونه یې کړي. نه بلکې دوی په هیڅ دین، قانون او نظام کې د بښلو لایق نه دي. د کافرانو په قانون کې هم دوی د خپل هیواد او ملت په وړاندې خائن بلل کېږي؛ ځکه دوی د خپل هیواد په اشغال کې د خپل کېدلي ملت په ضد د اشغالګرو ترڅنګ درېدلې.

له دوی سره د طالب مشرانو ناسته یواځې او یواځې د دې لپاره شوې چې دا د ولس یوه هیله وه چې بین الافغاني مذاکرات پیل شي. او د خبرو له لارې د هېواد مسئله حل شي. د وینو تویدلو مخه ونیول شي. د افغانانو د خوښې خپلواک افغان شموله اسلامي نظام حاکم شي. طالب مشرانو د خپل اولس دغې هیلې او غوښتنې ته په درنه وکتل. او د خپلو شل کلنو دښمنانو او ملي خائنانو سره په یوه میز مذاکراتو ته کېناستل.

اوس انتخاب د طالب د مخالفو جبهونو په لاس کې ده. چې لاهم د ولس بچیان د خپل قدرت د دوام او امریکایي نظام د بقاء لپاره قرباني کوي د زرګونو عسکرو د سر په قیمت له دغه شېرېدلې او فاسد نظام څخه دفاع کوي. او که اسلامي نظام ته غاړه ګډي. دا دواړه لارې د دوي په وړاندې خلاصې دي. که دوی دغه طلايي جانس له لاسه ورکړي. او د جکړې لار غوره کړې دوی به یو ځل بیا د الله رسول او د دې ملت په وړاندې ملامت او مختوري وي.

او د دې هېواد د اسیلو بچیانو په لاس به د عدالت میز ته راکش کړی شي. ملت ته به د تېرو ظلمونو او وحشتونو حساب ورکړي. دوی باید دا حقیقت درک کړي چې له تېرې څلویښت کلنې جګړې وروسته مو اوس هېواد په یو حساس پړاو کې قرار لري. ملت مو د بین الافغاني مذاکراتو نناټجو ته په ډېرې بې صبرۍ سترګې په لاره ده. د موجوده نظام په شتون کې مو حتی په ښارونو او د دې نظام د کنټرول لاندې سیمو کې هم د هېوادوالو سر، مال او ناموس خوندي نه ده. چې په دې نژدې وخت کې د قندهار په ولایت کې د یوې افغانې میرمنې په ظلم او وحشت سره شهادت او له یوه ماشوم سره له جنسې تېرې نه ورسته د ظلم او وحشت او شهادت داستان لاهم د هېوادوالو په زړونو کې ژوندی ده. په کابل او نورو ښارونو کې هره ورځ د غلا، اختطاف او د پېښو په سر د وژنو په سلګونو پېښې ترسره کېږي.

هېوادوال مو په هېڅ صورت کې د موجوده نظام بقاء نه غواړي. او نه دغه نظام د افغانانو ستونزې حل کولای شي. دغه نظام نه یواځې افغانان بد ګڼي بلکې په نړیواله کچه هم د مفسدو نظامونو په لمړۍ قطار کې شمارل شوی.

دلته د ظلمونو، وحشتونو، او حتی له ارګ څخه د جنسۍ-زورونې عیاشۍ. او د د نډې په بدل کې د غلطو جنسۍ-غوښتو په هکله مختلفو رسنیو رپوټونه جوړ کړي. موجوده نظام د افغانانو وقار، عزت او حیا ته ستر زیان رسولی. دلته هره ورځ د لګګیو لخوا د هېواد د ویاړلي تاریخ، سترو شخصیتونو او لویو قومونو توهین کېږي. د امریکایانو او نورو نړیوالو مرستندویه سازمانونو له کړنو او ویناوو څخه هم جوتیري چې نور دوی له دې فاسد نظام سره د مرستې او کار کولو لیاولتیا نه لري.

دې پورته ټولو خبرو او حالاتو ته کتو اولس هیلمند ده چې روان مذاکرات به یوې پایلې ته ورسېږي او په نتیجه کې به یې هېواد ته سرتاسري سوله راشي. و به ګورو چې د طالب مخالف جبهونو څومره د خپل اولس د هیلو د پوره کولو هوډ لري. او څومره د دې غمخېلې اولس په درد دردمن دي.

په دې هیله چې روان مذاکرات به په لنډ وخت کې ولس ته د خوشحالی زيری. له ځان سره ولري. او په دې غمخېلې هېواد کې به مو د سرتاسري سولې او اسلامي نظام د حاکمیت لامل شي.

(و ماډلک علی الله بعزیز)

ترمپ پوهيري چي پرسريو اوبنتي

ليکنه ابو احسان عامر

طالبان چي د جگړې او مصالحي په هره برخه کې له نبوي سیرت او سیاست نه رنگ اخلي، په دې پوهېدل چي زموږ د بري راز او د دارينو سرلوري په باطل ضد مقاومت او په استقامت کې نغښتي دي.

قرآن کریم کې الله (ﷻ) خپل پیغمبر ته په واستم کما امرت سره امر کوي،

همدا د طالبانو د همدې امر امتثال او پر سختیو استقامت وو چي شوخه او خونخواره نړۍ یې حیرانه او د خبرو میز ته را کش کړه.

معلومه خبره ده چي د وخت سرکش باطل (امریکا) دې خای ته په زاریو چا نه دی را وستي امریکا پر طالبانو له هیڅ قسم وحشت او ظلم نه مخ نه دی اړولی، امریکا کلونه کلونه پر دې تېر کړل چي څنگه طالبان له خپل هدف نه تېر کړي، له سترو جنګي ستراتیژیو سره سره یې د بمونو د مور تر څنګ بلا تېري مرمی او بېرې روپی باران او مصرف کړي.

دا چي د طالبانو مینه له خلیلي او محمدي پاکې مینې نه زرغونیري، طبعي ده چي د داسې خلک له دردونو خوند اخلي او د داسې یو چا ماته هم بیا نا شوني ده؛ موږ د سر په سترگو

تاریخ شاهد دی چي د حق او باطل اوږده او تاریخي مقابله په خپله لمنه کې ډیرې زیاتې داسې پېښې لري چي باطل نه یواځې دا چي د حق په وړاندې پرمخي لوېدلی او ماته یې خوړلې بلکې د حق په حقانیت یې اقرار هم کړی.

حق خورا عیان دی، حق د خپلو گڼو ځانگړنو له جملې نه یوه دا ځانگړتیا هم لري چي په خپله رڼا د لوی متعصب دښمن سترگې برېښوي او د ځان د تسلیم مزي آن د باطل او مقابل و زړه ته غځوي، همدا لامل دی چي ډېر ځله باطل دې ته اړ شوی چي له خپلې کینې او پراخ تعصب سره سره بیا هم کله نا کله د حق پر حقانیت ژبه را وڅرخوي.

لکه څنګه چي څه د پاسه ۱۴ سوه کاله وړاندې قریشو او اهل کتابو به په خپله خوله له سختې دښمنۍ سره سره د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) په حقانیت اعتراف کاوه همداسې په روان دور او افغانستان کې د حق او باطل په دې روانه شل کلنه سیالي کې موږ (لله الحمد) ډېر ځله داسې څه مشاهده کړل او وامو وړېدل چي د وخت لوی باطل (امریکا) د حق د وړکي او پر نبوي منهج روان ټولي (اسلامي امارت د لښکرو) طالبانو (په وړاندې په هره نقطه کې ماته وخوره او په حقانیت یې قائله شوه.

ولیدل چې طالبانو په بیخي نشت امکاناتو سره وکولای شول چې د امریکا سد سر ته راولي او پر ملا او بندونو یې غوټه ماته کړي.

ترمپ اوس ښه پوهېدلی چې پر سړیو اوبستی، د جنگ او صلحې په غبرگو برخو (سنگر او دفتر) کې ښه ناهیلی شوی؛ که له یوه اړخ نه یې په نظامي ډگر کې زرگونه ککړۍ د استشهاد خپو تل کړې له بل اړخ نه دفتر کې هم طالبانو ورته په قوي استدلال مرال داسې مات کړ چې دوی یې فکر هم نه وو کړی.

موږ شل کاله وړاندې لا امریکا ته ویلي وو:

افغانستان د پردیو نیواکگرو مقتل دی، څوک چې د مچيو ځاله وړانوي باید تاخته یې ښه زده وي.

خو بد بختې امریکا د افغاني تاریخ تر مطالعې د خپلو افغاني لاسپوڅو مطالبې ته اولویت ورکړ چې له کبله یې دا دی په ښه لوی غوښتن ناورین واوښته؛ له درنو تلفاتو لیدلو وروسته اوس هڅه کوي په هره ممکنه لاره چې وي له دې افغاني گرداب نه ځان وباسي.

ترمپ عملي ولیدل چې طالبان له زیاتو فشارونو سره سره د نظامي مبارزې په سنگر او د مصالحې په دفتر کې یو اینچ هم له خپلې داعیې او هدف نه پر شا نه شول؛ دا ځکه،

طالبانو ته ښه جوته ده چې د دښمن په وړاندې تنزل د تنزل او تذلل پیلامه ده.

دا لومړی ځل نه دی چې ترمپ اقرار کوي او وايي: طالبان سخت او ځیرک خلک دي.

بلکې تر دې وړاندې یې هم د تېر ۲۰۱۹ کال په لسمه میاشت کې د طالبانو په اړه داسې وویل:

طالبان جگړې ته د داسې تفریح په نظر گوري لکه څنگه چې مونږ د فوټبال یا نورو لوبو نندارې ته څو، طالبان په همدومره لیوالتیا د تفریح لپاره جگړې ته ځي.

هو: طالبان له غیبی ځواک نه برخمند ځواک دی) من

کان لله کان الله له (دا هر څه وپارونه او بریاوې د الله (ﷻ) ځانگړی نصرت او یو ستر احسان دی، طالبان نور هم د خپل اتحاد، اطاعت او استقامت په برکت کولای شي چې د نړۍ پر مخ او د تاریخ پر پاڼه لا هم ښه وځلېږي.

اوس چې د شل کلنې جهادي مبارزې د ثمرې

وخت راغلی طالبانو ته په کار ده چې نور هم پر خپل مسیر او داعیه کلک شي او باید له استقامت نه ستړي نه شي؛ د تصوف شیوخ د استقامت په اړه زیاتوي: الإستقامة خیر من ألف کرامة. استقامت تر زرو کرامتونو غوره دی.

تر کومه وخته چې طالبان او استقامت سره مله وي تر هغه وخته به یې مرال او استقلال غبرگ خپل، پر ځای او ثابت وي.

إن شاء الله

وما ذالك على الله بعزيز

افغانان د اسلامي نظام غوښتونکي دي!!

حمزه حسيني

دا چې اسلامي امارت د الله تعالی په کامل نصرت له نظامي او سياسي پلوه د بريا تر پولو رسېدلی، مقابل جهت (کابل اداره) کونښن کوي چې برياوو ته يې صدمه ورسوي او که نور هيڅ و نه کړي، د اسلامي امارت د کاميابي ديپلوماسۍ د ناکامۍ لپاره په ټول توان هڅه کوي، خو ممکنه نه ده چې دا ارمان يې پوره شي.

کابل اداره چې مستقيماً د غربيانو لخوا را منځته شوې، نظام يې په غربي مفکوره متمرکز دی، اسلامي ارزښتونه يې تر پښو لاندې کړي دي او غواړي په نمايشي چيغو خپل روحيه بايللي نظامي او سياسي ارگانونه ډاډمن کړي او هر ځل همدا يوه ناره بدرگه کوي چې دوی به له اتلس کلنو لاسته راوړنو دفاع کوي.

دا خو ټولو هيوادوالو ته جوته ده چې اتلس کلن اشغال، له فحاشۍ، عريانۍ، قتلونو، شر او فساد پرته نور څه نه دي ايجاد کړي، دا د اتلس کلن اشغال زېږنده ده چې ډېری خود غرضو کړيو د خپلو شخصي- مفادو په خاطر د هيواد شتمني وپلورله، د سرحداتو په سر يې له گاونډيو هيوادونو سره پټې معاملې وکړې، فساد خوښونکي او زورواکان يې د اقتدار په سترو عهدو ونازول، د مسلمانو مېرمنو او ځوانانو پټ او عزت يې تالان کړ؛ هيوادوال نور نه غواړي چې د غربي ډيمکراسۍ علمبردارانو ته د اقتدار واگي په لاس کې ورکړي، بلکې دوی په هيواد کې د سوچه اسلامي نظام راتلو ته شېبې شماري ان شاء الله چې دا ارمان به يې ډېر ژر پوره او سترگې پرې يخې شي.

الله تبارک و تعالی فرمايلي:

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيحَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ (۱۸) سورة جاثية.

ژباړه: بيا مونږ ته (د دين) په معامله کې په واضحه لاره باندې ودرولې، نو ته د خپل دين پيروي کوه او ته د هغو خلکو د خواهشاتو پيروي مه کوه چې نه پوهېږي.

د الله تعالی حکمت دا دی چې انسان يې مدني الطبع پيدا کړی، له ټولنيز چاپېريال پرته ژوند نشي تېرولی، په يوازې ځان خپلې اړتياوې نشي- پوره کولی، رهبر، قانون او د ژوند تېرولو ټولو اسبابو ته محتاج دي، نو ځکه الله تعالی انسان ته په خطاب کې فرمايلي، " اِنِّي جَاعِلُكَ فِي الْاَرْضِ خَلِيْفَةً " الايه (ز: زه تا په ځمکه کې خليفه جوړوم) بناءً خليفه بي رعيتته نه وي او رعيت يوه داسې نظام ته ضرورت لري، تر څو ځمکه اباده او انساني ژوند پکې دوام او استمرار ومومي، نو همدا انساني ژوند يو نظام ته اړتيا لري، چې هغه نظام به له الهي قوانينو څخه تشكيل شوی وي، د ناپوهانو د خواهشاتو څخه جوړ شوي مفسد نظامونه د هوساينې لامل نشي- کېدلی او نه هم څوک په نيمگړو نظامونو کې په ډاډمنه توگه ژوند کولی شي.

راځم اصلي مقصد ته چې د اسلامي امارت بنياد او بنسټ له اسلامي قوانينو تشكيل شوی دی، لازمه ده چې هر مؤمن او مسلمان له دې نظام څخه ننگه وکړي او پرې نږدي چې څوک دغه نظام په فاسدو نظريو مجروح کړي.

هجري کال ولې په "محرم" پيل کېږي؟

په عامه توګه ذهن ته دا خبره راځي چې رسول الله ﷺ به د هجري کال د لومړۍ مياشتې (محرم) په لومړۍ ورځ هجرت کړې وي. خو خبر داسې نه ده، بلکې هغه د ربیع الاول په مياشت کې هجرت کړې و. تقریباً ۲۲ د ربیع الاول مدينې منورې ته رسيدلی و.

نو په کار خو دا وه چې هجري کال هم په ربیع الاول پيل کيدلی، خو خبره داسې نه ده، بلکې هجري کال د محرم په مياشت پيل کېږي، د دې دوه مهم لاملونه یاد شوي دي: یو دا چې په محرم کې حاجیان کورونو ته ستنیږي.

د لومړۍ مياشتې د تعیین په مشوره کې ځینې صحابه کرامو وویل چې د روژې له مياشتې به کال پيل کړو، خو عمر رضي الله عنه وویل چې نه له محرم نه یې پيل کوو، ځکه په دې مياشت کې حاجیان کورونو ته ورګرځي. او دا مشوره په ۱۷ هـ کې شوې وه. (الحاکم)

دویم لامل یې دا دی چې اصلاً د هجرت هود په محرم کې شوی و. هغه داسې چې کله رسول الله حج یعنی د ذوالحجې کې له انصارو سره وکتل چې د سیرت په اصطلاح کې "بیعة العقبة الثانية" ورته وايي. نو له هغه وروسته لومړۍ مياشت محرم وه او په محرم کې د هجرت اراده او تیاري پيل شوه. نو ځکه دا د کال لومړۍ مياشت وټاکل شوه. فتح الباري لابن حجر

#۱۴۴۲هـ

صلاحیتونه او وړتیاوې مخته کول

د رسول الله ﷺ له وفات وروسته د هغه د خلافت په اړه ابوبکر رضي الله عنه، عمر بن الخطاب رضي الله عنه ته وویل: لاس راوغځوه، چې د خلافت لپاره بیعت در سره وکړم، عمر ورته وویل: ته زما نه ډېر غوره یې، یعنی ته د خلافت مستحق او وړ یې، ابوبکر ورته وویل: ته زما نه قوي او پیاوړی یې، عمر ورته وویل: زما قوت به ستا د فضیلت او غوراوي ملاتړ وي. نو عمر له هغه سره بیعت وکړ. الطبقات الكبرى لابن سعد ۳/۱۵۸.

افغانان په نړيواله توګه هغه منل شوی قشر- دی، چې د اسلامي نظام په دفاع کې یې نه هېرېدونکې قربانۍ ورکړي دي، نو د یو هیواد وګړو چې په دومره لوړه سطحه قربانۍ ورکړي وي، په دې لاره کې یې ډول ډول ازمايښتونه ګاللي او لا یې ګالي، ځنګه به له اسلامي نظام پرته د غرب بې دینه او فاحش دیمکراسي نظام ومنې؟

هوکې! افغانستان کې موجود ځینې خلک چې کورونه او د کورنۍ غړي یې په بهرنیو هیوادونو کې مېشت دي، نه غواړي چې اسلامي نظام راشي، نه د اسلامي ارزښتونو غم ورسره دی بلکې په لوی لاس یې د مخنیوي هڅې کوي، البته د هیواد اصلي اوسېدونکي نور له غربي دیمکراسۍ ستومانه شوي او نه غواړي د خپل مکلفیت په خلاف کارونه وکړي.

په دې هر څوک پوهیږي چې مسلمانان مجبور او مکلف دي چې اسلامي نظام او قانون به مني، که د مسلمانانو لپاره د خپلې خوښې او خواهشاتو ازادې وای، نو نبی کریم ﷺ به یې په اړه دا حدیث نه بیانولو چې، الدنيا سجن المؤمن و جنة الکافر، نو له دې مالومیږي چې مؤمنان به له عربانې، فحاشۍ، دیمکراسۍ او نورو مفسدو کړنو ځانونه ژغوري، که له دې بې دینه کارونو یې ځانونه و نه ساتل او د خواهشاتو تابع شول الله تعالی به یې په دردناکو عذابونو ودرروي.

ټولو مسلمانانو ته په کار ده، چې د اسلامي نظام ننگه وکړي، د راتلو لپاره یې زمينه سازي وکړي، خلک له فکري انحرافه وژغوري او په اسلامي منهج یې سوق کړي، ځکه همدا د بري راز دی او بس. که زموږ ټولنه د خپلو غولېدلو هیوادوالو ذهنیت ته سالمه پاملرنه و نه کړي، د اسلامي نظام په ارزښتونو یې و نه پوهوي ممکن ټول د هلاکت کندي ته ولوېږو، مثال به یې د هغې سورۍ شوې کښتۍ شي، چې په دوه برخو وېشل شوې وي، لاندې کسان بره کسانو ته اوبه نه ورکوي او برني کسان د لاندېنیو کسانو مرسته نه کوي تر څو د کښتۍ سورۍ شوی بند کړي، نو په داسې حالت کې به ټول هلاک شي، په کار ده چې د اسلامي نظام راتګ ته په ټول توان زمينه سازي وکړو او خپل مسؤلیت اداء کړو. په همدې هیله.

د پکتیکا ولایت محترم والي مولوي محمد قاسم (خالد) له څرک سره ځانگړې مرکه کې:

د پکتیکا پنځه ولسوالۍ مکملې مفتوحه دي، د پنځو ولسواليو ۹۵ سلنه خاوره او د نهو ولسواليو ۷۰ فیصده ساحه دمجاهدینو ترواک او اختیار لاندې ده.

مرکه کوونکی: م شعیب شهامت

د پکتیکا ولایت جهادي وضعیت سر کال الحمدلله د لوي الله جل جلاله په فضل او کرم سره ډیر زیات خوندور او د پام وړ ده د سر کال په جریان کې گڼ شمېر سیمې او کلي د مجاهدینو په کنټرول کې راغلي دي ، او د دښمن له سر څخه خلاصې شوي دي او د دښمن گڼ شمیر ډېر مهم چارواکي په تعرضي او چریکي بریدونو کې له منځه تللي دي.

پوښتنه: که په پکتیکا ولایت کې د اسلامي امارت د تشکیلاتي او اداري فعالیتونو په هکله معلومات راکړئ د اسلامي امارت کومې شعبي هلته فعالې دي او اولس ته خدمات وړاندې کوي په دې اړه که لږ تفصیل راکړئ؟

د افغانستان د اسلامي امارت په تشکیلاتو کې چې څومره ادارې موجودې دي په پکتیکا ولایت کې هغه ټولې فعالې دي مسئولین یې ټول په ساحه کې موجود دي ، د هرې ادارې مؤظف هیئتونه په سیمه کې موجود دي عملاً په خپلو کارونو بوخت دي او خپل اولس ته خدمات وړاندې کوي چې د نمونې په ډول د څو ادارو د فعالیتونو یادونه کولی شو.

۱. د مؤسساتو کمیسیون د اسلامي امارت په تشکیلاتو کې هغه اداره ده چې د اولس په خدماتو کې فعاله ونډه لري ، په مختلفو ولسوالیو کې یې د مکاتبو او

درنو او قدرمنو مینه والو دا ځل مود پکتیکا ولایت له محترم جهادي مسؤل مولوي محمد قاسم خالد صاحب سره ځانگړې مرکه چمتو کړې ده چې لوستلو ته یې ستاسو پام را اړوو.

پوښتنه: مولوي صاحب محترم که په پیل کې خپل ځان د څرک مجلې درنو مېنوالو ته ور معرفي کړئ ډېره مهرباني به مو وي ؟

الحمد لله وكفى والصلوة والسلام على عباده الذين اصطفى امبعد :له هرڅه نه مخکې تاسو ته او ستاسو له طریق نه د افغانستان مؤمن او مجاهد ملت ته خپل سلامونه نیکې هیلې او احترامات وړاندې کوم او له تاسونه یوه نړۍ مننه کوم چې مونږ ته مو دا فرصت برابر کړ تر څو خپل آواز تر گرانو هیوادولو پورې ورسوو.

محترمه زه مولوي محمد قاسم خالد د مرحوم مولوي صاحب سید عمر زوي د لوگر ولایت د برکي برک ولسوالي اوسېدونکی یم او في الحال د افغانستان د اسلامي امارت په تشکیلاتو د پکتیکا ولایت د مسؤل په حیث په جهادي خدمت بوخت یم.

پوښتنه: په عموم کې د پکتیکا ولایت جهادي وضعیت څنګه ارزوئ؟ سر کال مجاهدینو کوم پر مختګونه کړي دي اوڅه لاس ته راوړني لري؟

کلینیکونو تعمیرونه جوړ کړي دي ، فرعي لارې او سرکونه یې جوړ کړي او جغل اندازي کړي دي ، د اوبو د لپاره یې لویې او وړې ویالې ، او د اوبو بندونه جوړ کړي دي چې د گومل ، چاربران ، اومني ، جانخیل ، متاخان ، برملا او نکې ولسوالي یې د مثال په ډول وړاندې کولای شو.

همدغه راز د معارف کمیسیون هم په ټولو ولسوالیو کې دیني مدارس ، عصري ابتدائیه ، او متوسطه مکاتب او لېسې فعالې کړي دي ، په یادو مدارسو او مکاتبو کې د افغانستان د اسلامي امارت د تعلیم او تربیې د کمیسیون له لوري تر تیب شوي نصاب تقریباً ۹۰٪ عملي دی ، او د دیني مدارسو او عصري مکاتبو استادان ښه د امن په فضا کې خپلې چارې پر مخ وړي.

همدغه راز د ملکي تلفاتو اداره هم ښه فعاله ده د اولس شکایات اوږي دهغو مشکلاتو ته شرعي او اصولي حل لاره پیدا کوي او مربوطه مراجعو ته یې راجع کوي.

فرهنگي کمیسیون هم دعام اولس او بالخصوص د ځوان نسل په تربیت ، روزنه او ذهن سازي کې فعاله ونډه اخیستې ده ، وخت په وخت د اسلامي امارت مربوط نشراتي مواد په اولس توزیع کوي ، او د شریعت غږ راډیو خپرونې هم په اکثره ولسوالیو کې اورېدل کېږي عام اولس بالخصوص ځوانان ښه استفاده ورنه کولای شي.

پوښتنه: د مجاهدینو تعامل له اولس سره او بالمقابل د اولس تعامل له مجاهدینو سره څنګه دی آیا هغوی د مجاهدینو له تعامل نه خوښ دي کنه؟ او له مجاهدینوسره همکاري لری کنه؟

داسلامي امارت قهرمانو مجاهدینو له امریکا او د هغو له متحدینو او غلامانو سره دا ۱۹ کاله جهادي مبارزه د الله جل جلاله په ځانګړي نصرت او د خپل مجاهد اولس په همکاري ترسره کړې ده اولس په خپله غیر کې مجاهدینو ته پناه ورکړې او هره نوعه همکاري یې ورسره کړې ده ،

مجاهدین د نبي عليه السلام د هدايت له مخې نه چې (مَنْ لَمْ يَشْكُرِ النَّاسَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ) (له خپل اولس سره ښه تعامل کوي او په اولس باندې مکمل ترحم او شفقت لري ځکه چې نبي عليه السلام هدايت کړي ده) الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ اِرْحَمُوا مَنْ فِي الْاَرْضِ يَرْحَمَكُم مِّنْ فِي السَّمَاءِ (او داچې د افغانستان ملت مسلمان او مجاهد ملت ده ځکه خو د اسلامي امارت له مجاهدینو سره ښه تعامل او روابط لري او د مجاهدینو له ښو اخلاقو او ښه تعامل نه ډیر خوښ او راضي دي ، همدا وجه ده چې په هر رنگه سختو شرائطو کې د مجاهدینو همکاري ته چمتو او تیار ډي او عملاً همکاري ورسره کوي.

پوښتنه: مولوي صاحب محترم داچې پکتیکا یوه لرغونې غرنۍ او ګڼ میشتې سیمه ده هلته مختلف اقوام ژوند کوي طبعي خبره ده هر قوم به خپل عنعنات عرف او رواجونه لري ستاسو او د مجاهدینو گذاره هلته څنګه ده؟ هو د پکتیکا ولایت د افغانستان په نقشه کې یو ډیر ستر ولایت ده او مختلف قومونه دلته ژوند کوي تقریباً ۹۰٪ فیصده نفوس یې له څلورو اقوامو نه تشکیلېږي سلیمانخیل ، خروټي ، ځدراني او وزیر قومونه ، مور او نور عام مجاهدینو د خپلو حسنه اخلاقو په نتیجه کې توانیدلي یو چې په ډیر لږ وخت کې مو ځانونه د قومونو له عاداتو او عنعناتو سره ځانونه بلد ، او د هر قوم د عاداتو او عنعناتو مطابق په هغه سیمه کې ژوند کوو گذاره مو ډیره ښه ده الحمدلله هیڅ نوع مشکل نشته اولس هم زمونږ له ښو اخلاقونه متأثر او هرنوع همکاري ته چمتو او تیار ده.

پوښتنه: که راته وواياست چې په پکتیکا ولایت کې اولس په حقوقي موضوعاتو کې چاته مراجعه کوي؟ او هغه کومې مهمې پېښې او موضوعات دي چې د مجاهدینو په هڅو او توسط سره حل شوي دي؟

په پکتیکا ولایت کې اولس د خپلو موضوعاتو د حل لپاره مجاهدینو ته مراجعه کوي حتی د مرکز بڼرني له بازار نه هم مجاهدینو ته مراجعه کوي د بڼرني ملکي مسؤل راته وویل له ښار نه روزانه لسگونه عام خلک دوکانداران، تجاران راځي د خپلو موضوعاتو د حل لپاره مونږ ته مراجعه کوي او مونږ د هغو موضوعات یا د مصلحینو له لارې حل کوو او که ضرورت ولیدل شي موضوع یې محکمې ته راجع کوو، بناءً زه دا ویلی شم چې په سلو کې ۹۸٪ خلک د خپلو موضوعاتو د حل لپاره مجاهدینو ته مراجعه کوي، ځکه چې د اسلامي امارت مسؤلین د خلکو موضوعات د شریعت په رڼا کې حل کوي، د مظلوم حق د عدل او انصاف له مخې مظلوم ته ورکوي او ظالم ته د اسلام د اصولو له مخې جزا ورکوي چې دا د اولس آرزو او تمنا هم ده، مونږ په ټولو ولسوالیو کې په تشکیلاتو کې د موضوعاتو د حل لپاره د ملکي مسؤلینو په حیث کسان تعین کړي دي هغه په کوم مسجد یا مدرسه یا بل کوم داسې عام ځای کې چې عام اولس لاس رسی ورته لري هملته روزانه موجود وي او خلک مراجعه ورته کوي ورسره په څنک کې محاکم هم ښه منظم فعال دي اکثره ولسوالی مستقلې محکمې لري، البته په بعضې ځایو کې د یو لړ مشکلاتو له امله مو دوه ولسوالی سره یو کړي دي او یوه ابتدائیه محکمه مو ورته جوړه کړې ده، او چې کله موضوع د اصلاح له لارې حل شي یا د محاکمو اصولي مراحل نهایی شي له هغه وروسته یې د اجراء لپاره نظامي مسؤل ته هدایت کوو چې هغه فیصله عملي او تطبیق کړي.

دلته به د څو مهمو موضوعاتو یادونه وکړو چې دمجاهدینو د اخلاص او هلو ځلو په پایله کې حل شوي دي.

۱. د لوړگي دښته چې د پکتیکا او غزني په منځ کې واقع ده د دواړو ولایتونو اولسونو له ډیر وخت نه په دې موضوع کې جنجال وو د مجاهدینو په هلو ځلو سره مو

هلته د دوي تر منځ یو حد فاصل ایجاد کړ او د دواړو لوریو حدود مو ورته معلوم کړل دایوه پیچلې حقوقي موضوع وه خو اوس مهال په جنایي موضوع بدله شوې وه خو الحمدلله دا مشکل حل کړل شو.

همدغه راز په پیرکوتي سیمه کې هم یو دوه پیچلي موضوعات وو چې د دوو قومونو په یاده موضوع کې لانجه وه یاده موضوع مو محکمې ته راجع کړه محکمې قاطع فیصله وکړله او فیصله تطبیق او اجراء شوه.

همدغه راز د پکتیکا د زیروک ولسوالی او دخواست ولایت سپرې ولسوالی د اولسونو په منځ کې په یو غره باندي لانجه وه داهم یوه تکلیفي او پیچلې موضوع وه د ولایت له لوري په دې موضوع کې یو هیئت تعین شو د محاکمو له عالی ادارې سره په مشوره یاده موضوع حل شوه او حد فاصل ورته وټاکل شو او د دواړو لوریو طرفونه مشخص او معلوم شول.

همدغه راز د سرحوضې د دمارزکو او دنکې ولسوالی د توریخیلو دقومونو په یوه غره باندي جنجال وو چې آن قتلونه هم پکې شوي وو دلته هم د ولایت د هدایت له مخې نه یو هیئت ورته تعین شو یاد هیئت شل شپې تحقیقات وکړل وروسته له تحقیقاتو هغه حقوقي بخش یې حل شو او جانبین ورباندي خوښ شول او فیصله ورته ابلاغ شوه.

دا یوڅونمونې وې نور هم گڼ شمېر داسې مهم موضوعات شته خو دلته به په همدې اکتفا وکړو.

پوښتنه: مولوی صاحب محترم د پکتیکا ولایت عمومي نظامي وضعیت سرکال څنگه دی مجاهدین په نظامي ډگر کې کومې لاس ته راوړنې لري؟ او په کومو ساحو کې مجاهدینو پرمختگونه کړي دي او دښمن یې له هغو سیمو نه په شاه کړي دي؟ او په عموم کې د یاد ولایت څومره اراضی د اسلامي امارت د مجاهدینو تر چتر لاندي ده؟

د پکتیکا په ولایت کې سړ
کال نظامي وضعیت الحمدلله ډیر
خوندور او دپام وړ ده ، قهرمان
مجاهدین له دفاعي حالت نه
تعرضي حالت ته راوتلي دي ډیرې
د پام وړ لاس ته راوړنې لري په
مختلفو ولسوالیو کې د دښمن په
اکمالاتي کاروانونو تعرضي بریدونه
شوي دي لکه ارگون، خیرکوټ او

مجاهدینو له منځه وړي دي او اولس یې له شر څخه خلاص
سوی دی؟

سړ کال د پکتیکا مجاهدینو په تعرضي تکتیکي او
چریکي بریدونو کې د دښمن شل تنه مهم قومندانان له
منځه وړي دي لکه:

۱. دریاخان تلاش دسروبي ولسوالی امنیه قومندان
وو او په خپله سیمه کې د اربکیانو مشر هم وو نوموړي په
سروبي، چاربران، اومنه او گومله ولسوالی کې یې فعالیتونه
کول او د یادو ولسوالیو عام اولسونه یې له ظلمونو څخه ډیر
تنگ شوي وو بالاخره د یو خاص تکتیک کې یاد قومندان
ووژل شو او اولسونه یې له شر څخه خلاص شول، خلکو د
خوښي مجالس جوړ کړل جلسې یې جوړې کړلې او د
نوموړي په مرگ یې د خوشحالی اظهار وکړ.

۲. په جانخیلو کې موسی خان او عید محمد د
اربیانو قومندانان وو په سیمه کې اولسونه د دوي له ظلمونو
او وحشتونو نه ډیر سخت په تکلیف وو چې د مخامخ جگړې
په ترڅ کې ووژل شول.

۳. په خوشامند ولسوالی کې د اردو دقرارگاه قومندان
د جلال آباد دشینوارو اوسیدونکی وو په ظلم او وحشت کې
ډیر مشهور وو بالاخره د اردو له قرار گاه سره په ۵۰۰ میتری
فاصله کې د مجاهدینو د یو کمین په ترڅ کې و وژل شو.

یحی خیل ولسوالی چې په نتیجه کې یې دښمن ته سخت
مالي او ځاني زیانونه اوښتي دي گڼ شمېر اسلحې او
مهمات ه غنیمت شوي دي همدغه راز په جانخیلو
، خیرکوټ ،یحی خیل، متیاخان ، او وازیخوا ولسوالیو کې هم
گڼ شمیر پوستې فتح شوي دي او گڼ شمېر کلي او پراخې
ساحې د مجاهدینو تر تسلط لاندې راغلي دي . خلاصه
داچې د پکتیکا د ۲۲ ولسوالیو له جملې څخه ۵ ولسوالی
مکملې مفتوحه دي لکه : ډیله ، نکه، چاربران، اومنه او
گیانه ولسوالی او په پنځو ولسوالسو کې ۹۵٪ سلنه خاوره د
مجاهدینو تر واک لاندې ده لکه برمیل، وازیخوا، خوشامند ،
متیاخان، او زیروک ولسوالی ، او په ۹ ولسوالیو کې ۷۰٪
ځمکه د مجاهدینو تر تسلط لاندې ده ، صرف په دریو لکه
یحی خیل، شکېن، او تروه ولسوالی کې د دښمن وجود څه
ناڅه زیات ده ، بناء دا ویلي شو چې په پکتیکا ولایت کې
الحمدلله ۷۰٪ سلنه خاوره د اسلامي امارت د مجاهدینو
تر ولکې لاندې ده او په دغو سیمو کې اولسونه دکامل ډاډ
او امن په فضاء کې ژوند کوي.

پوښتنه: که راته ووايست د دښمن هغه کوم مهم
افراد او چارواکي وو چې اولس ورنه په تکلیف وو او د اولس
په غوښتنه د سړ کال په جریان کې د اسلامي امارت

۴. په خیرکوټ کې د اربکیانو یو قومندان د شفیق په نوم چې په ظلم او وحشت کې ډیر مشهور وو د مخامخ جگړې په ترڅ کې ووژل شو.

۵. په خیرکوټ کې یوه سیمه ده د بکخیلو په نوم باندې او دکابل ادارې په تشکیلاتو کې د یوې مستقلې ولسوالۍ په نوم نومول شوې ده د دې ولسوالۍ امنیتیه قومندان د میرعالم په نوم ډیر مشهور ظالم قومندان وو د مخامخ جگړې په ترڅ کې ووژل شو.

۶. همدغه دوه ورځې مخکې محمد آصف توخي چې د پکتیکا د امنیت امر وو په زابل کې هم عام اولس د ده له ظلمونو نه سخت په تکلیف وو د یحی خیلو په ولسوالي کې د مخامخ جگړې په ترڅ کې ووژل شو چې د پکتیکا او زابل اولسونه یې د تل لپاره له شر نه په امان شول او د مخابرې له لارې نه د زابل مجاهدینو هم د نوموړي د مرگ مبارکي راکړه دغه ۷ کسان هغه مشهور قومندانان وو د ټولو قومندانانو تفصیلي لیست په لاندې ډول ده.

په ۲۰۲۰ کال په ۹ میاشتو کې په پکتیکا کې د کابل مزدورې ادارې ۲۰ نفره مهم قومندانان وژل شوي :

۱۹/۹/۲۰۲۰ نیټه د مخامخ جگړې په ترڅ کې د پکتیکا د امنیت امر آصف توخي ووژل شو او د عزیزالله کاروان وحشي ورور خانزاده کاروان سخت ټپي شو

د ۸/۹/۲۰۲۰ نیټه ظالم اربکی قومندان عید محمد ووژل شو

د ۲۸/۴/۲۰۲۰ نیټه باندې د اربکیانو قومندان موسی جان ووژل شو

د ۲۰/۶/۲۰۲۰ په جانیخیلو کې د مخامخ جگړې په ترڅ کې د اربکیانو قومندان مجاهد ووژل شو د ۲۰۲۰/۱۵/۷ نیټه باندې د جانیخیلو بازار ته خیرمه د چاودنې په ترڅ کې د اربکیانو قومندان عبدالله سخت ټپي شو.

د ۲۳/۴/۲۰۲۰ د خوشامند ولسوالۍ چمبران سیمه کې د اردو قومندان شینواری قتل شو

د ۲۰/۲/۲۰۲۰ نیټه باندې خبرکوټ کې ظالم قومندان شفیق ووژل شو

د ۱۱/۶/۲۰۲۰ نیټه باندې خبرکوټ کې قومندان میرعالم ووژل شو

د ۱۹/۷/۲۰۲۰ نیټه باندې سروبي ولسوالۍ کې ظالم او وحشي قومندان دریاخان تلاش ووژل شو.

د ۱/۶/۲۰۲۰ نیټه باندې متاخان ولسوالۍ کې ظالم قومندان آدم ووژل شو

د ۱۶/۵/۲۰۲۰ یوسفخیلو کې ظالم قومندان گل رحمن ووژل شو

د ۱۹/۹/۲۰۲۰ نیټه باندې دیوسف خیلو پخوانی ولسوال او فی الحال اجرائیه مدیر ووژل شو

د ۱۰/۹/۲۰۲۰ نیټه باندې برمل ولسوالۍ کې د چاودنې په ترڅ کې ظالم قومندان شفیق ووژل شو

د ۳/۲/۲۰۲۰ نیټه باندې د ظالم اربکي قومندان باغي زوي چې خپله هم اربکی وو ووژل شو.

د ۳/۶/۲۰۲۰ نیټه باندې یحی خیلو کې شریر اربکی سلیمان ووژل شو

د ۱۱/۵/۲۰۲۰ د کابل ادارې مهم کارکونکي عبدالخالق په وازیخواکې ووژل شو

پوښتنه: په عموم کې په پکتیکا ولایت کې کومې ستونزې وجود لري؟ د اولس غوښتنه له مجاهدینو او د اسلامي امارت له مشرتابه نه څه ده؟ هغه کوم کارونه دي چې باید د اولس د هوساینې لپاره وشي خو لا تر اوسه ندی شوي؟

پکتیکا ولایت ډیره پېچلې جغرافیه لري غرنی سیمې یې ډیرې زیاتې دي لارې یې ټولې صعب العبور او له تکلیفه

ډکې دي د ولايت په سطحه يوه لويه ستونزه د لارو او سرکونو خرابوالی ده بڼه د سرکونو او فرعي لارو جوړول په پکتیکا کې يوه حياتي مسئله ده ، همدغه راز د پکتیکا نفوس ډير زيات ده خلک يې د مکاتبو او کلينیکونو له کمښت سره مخ ده داهم يو عمومي مشکل ده ، همدغه راز په پکتیکا کې د کټواز په نوم يوه سيمه ده چې په دولس ولسواليو مشتمله ده . ياده سيمه کې د څښاک د اوبو نه شتون لويه ستونزه ده که دغو مشکلاتو ته د اسلامي امارت د مشرتابه له لورې پوره توجه وشي دا به په اولس باندي ډير زيات شفقت وي ځکه چې ياد اولس له مجاهدينو سره ډيره زياته همکاري لري که څه هم يادو ستونزو ته يو اندازه توجه شوې ده خو پوره توجه ته اړتيا لري.

پوښتنه: داچې هيواد مو له يو بل حسای پړاو څخه تېرېدونکی دی امریکایي ځواکونه ورځ په ورځ له افغانستان نه روان دي او په داخل کې له افغاني جهتونو سره هم د تفاهم کوشش روان دی د راتلونکي افغانستان په اړه څومره هيله مند ياست ؟ ، تاسو له مجاهدينو او اولس سره په څنگ کې ياست اولس او مجاهدين څومره په خپلو مشرانو باور او اعتماد لري چې د اسلامي امارت پرېکړې ته به لبيک وايي ؟

د افغانستان عام اولس په دين او هيواد مين اولس دی د اسلامي نظام د نفاذ لپاره يې بې شميره قرباني ورکړي دي د دوي د بېساره قربانيو په نتيجه کې انگریزي او روسي ښکيلاکگر له شرمونکې ماتې سره مخ شوي دي ، له امريکا او دهغو له متحدينو سره هم دا ۱۹ کاله د جهاد سنکر گرم ساتل شوي ده او زموږ د مسلمان ملت د بې شمېره قربانيو په پايله کې امريکا په نظامي او سياسي ډگرونو کې له شرمونکې ماتې سره مخ شوې ده او اوس وتلو ته مجبوره شوې ده ، بنيادي هدف له دغو قربانيو نه په ملک کې دائمي سوله او د اسلامي نظام نفاذ ده دغه هدف ته د رسيدلو لپاره دوه لارې دي په سنگر کې دله دښمن سره

جنگېدل چې دغه حالت فی الحال ښه گړندی روان ده ، او بل د اسلام د مقدس دين د اصولو له مخې نه له دښمن سره تفاهم او مذاکرات دي اسلامي امارت دغه هدف ته د رسيدلو په خاطر دواړه لارې تعقيبوي ، نو په عموم کې دا ویلی سو چې د اسلامي امارت قهرمان مجاهدين دغه وضعیت ته ډير زيات خوشبين دي او د اسلامي امارت د مشرانو په ټينک او فولادي عزم باندي پوره باور او اعتماد لري او د اسلامي امارت مشرانو هرې پرېکړې ته به لبيک وايي ان شاءالله.

او له افغاني جهتونو سره مذاکرات خو فی الحال په مقدماتي پړاو کې جريان لري وبه گورو چې مقابل لوری څومره اخلاص ښکاره کوي او د دوي استقلال او صلاحيت په کومه کچه باندي ده ، که د مذاکراتو په جريان کې مقابل لوری داسلام له سپيڅلي دين او خپل وطن سره پوره اخلاص ښکاره کړي او دخارجي استخباراتي کړيو له فرمايشي غوښتنو څخه ځان وساتي هيله مند يو چې د مذاکراتو دغه پړاو به هم په کاميابی سره پای ته ورسېږي لکه څنگه چې له امریکایي جهت سره مذاکرات يوې مثبتې نتيجه ته ورسيدل.

ډېره مننه محترم مولوي صاحب چې له ډېرو مصروفیاتو سره سره مو مونږ ته وخت راکړ او د پکتیکا ولایت د روان جهادی وضعیت په اړه مو له مونږ سره معلومات شریک کړل جزاکم الله خیراً.

له تاسو نه هم ډیره ډیره مننه کوم چې مونږ ته مو دا فرصت راکړ تر څو د پکتیکا ولایت په نظامي او اداري وضعیت له تاسو سره خپل معلومات شریک کړم

...جزاکم الله

ولې د کابل له ادارې خلک ناراضه دي؟

حبيب مجاهد

په زور تحميل شوي ده. د اداره په هغو قواعدو بناء شوي کوم چې په غرب کې د نظام سازۍ لپاره ټاکل شوي دي. د ادارې په جوړښت او طراحي کې زموږ د مؤمن ولس ارزښتونو او اصولو ته هيڅ پام نه دی شوی.

لکه څنگه چې د دې ادارې جوړښت او چوکاټ پردي دی، همدغسې يې چلوونکي او چارواکي هم اکثره له ولس څخه پردي او د نورو گټو ته وفادار دي. د دې ادارې مشر- اشرف غني هغه څوک دی چې د عمر ډيره برخه يې په غربي نړۍ کې تېره شوې ده. هغه کاملاً په غربي روحيه او نظريه تربيه شوی دی او له افغان ولس سره فکري تړاو نه لري.

د کابل ادارې د نه مقبوليت بله وجه دا ده چې په نړۍ کې دولتونه د ولس لپاره د مور او پلار حيثيت لري. دولتونه ولس ته د آرام او عزتمند ژوند زمينه برابروي. د ولس د سرلوړۍ، عزت او پرمختگ لپاره کار کوي. اما د کابل اداره له افغان ولس سره داسې چلند کوي لکه ليوانو

د ارگ اوسني واکمن شايد د افغانستان په معاصر تاريخ کې منفور ترين واکمن وي چې نه خو د نړۍ په سطحه کوم حيثيت لري او نه هم په خپل ولس کې د پام وړ مقبوليت لري. د دې عدم مقبوليت ښکاره ثبوتونه په ټولنيزو رسنيو او عامه ميډيا کې د ولس هغه نفرت دی چې په بيلابيلو بڼو څرگنديږي او له چارواکو او حاکمې ادارې سره خپله کرکه څرگندوي.

په تيرو ولسمشريزو انتخاباتو کې له ۳۵ ميليونه نفوس څخه يوازې د څو لکه خلکو برخه اخيستل، چې زياتره يې دولتي کارمندان وو د دې بل ثبوت دی چې واکمنه اداره په ولس کې ځای نه لري. په هر حال... رځی دلته هغه عوامل راوسپړو چې د ارگ او ولس تر منځ يې د نفرت او لريوالي ديوالونه درولي دي.

لومړی دليل دا دی چې واکمنه اداره ديني او ملي صبغه نه لري. دا اداره ۱۹ کاله وړاندې د امريکايي الوتکو لخوا پراشوت شوې او په دې مظلوم ولس د ټوپک او بمبار

کورونو ته په نیمو شیو ورلویدل. د سپین ږيرو، ځوانانو، بنځو او حتی ماشومانو چارماری کول. د ولس کورونه لوټل او په آخر کې یې ولسي کورونه په بمونو الوزول هغه څه دي چې د کابل ادارې د ځانگړو ځواکونو له عمده کارونو گڼل کیږي.

له دې علاوه زموږ د ولس معنوي اقدارو ته سپکاوی او نه پاملرنه بل هغه څه دی چې د کابل اداره ولس ته پردی معرفي کوي. د ارگ چارواکي درگړده لگیا دي په افغانستان کې د غربي فرهنگ د پیاده کولو هڅې کوي. خپل دین، فکر، فرهنگ، رواجونه او عادات د پسماندگۍ او بدویت په تور تورنوي او کوبښن کوي چې د غریبانو دودونه او عادات په نوي نسل کې ترویج کړي.

د همدې عواملو په اساس د کابل ادارې خپل اعتبار او وزن له لاس ورکړی او حاکمیت یې یوازې د پلازمینې او ولایتي مراکزو تر حده را محدود شوی دی. په همدې محدودو سیمو کې هم د ارگ واکمنو حاکمیت یوازې د وسلې او پیسو په زور دوام لري. که د زر او زور خبره نه وای شاید دغه اداره وختي لا له منځه تللې وای.

ته چې بې خښتنه رمه په لاس ورشي. په تیرو اتلسو کلونو کې حاکمو چارواکو د ولس او هیواد په نوم راغلي ټولې پیسې چور او په شخصي اکاونټونو کې یې جمع کړې. کله یې چې په دې پیسو خیتې نه شوې مړې، نو یې د ځمکو غضب، د رشوت په نوم د ولس لوټلو، اختلاس او د ملي شتمنیو په چورتالان پیل وکړ.

د دې چور تالان یوه ښه بیلگه د کابل بانک لوټماری وه، دغه بانک چې د افغان ولس د غریبو اقشارو لکه کسبگر، معلم، مامور او عادي کارمندانو پیسې په کې راجمع وې، د لوړ پوړو چارواکو لخوا یې پیسې په بیلابیلو نومونو وایستل شوې او د خلیج په هیوادونو کې ورباندې ځمکې رانیول شوې.

له مادي چور او تالان علاوه د ولس په وړاندې بې رحمې، وژل، بندیانول، تحقیر او تعذیب بل هغه څه دی چې دغه اداره یې د خلکو تر منځ د نفرت په سمبول بدله کړې ده. د کابل چارواکي خپل ولس ته د غلیم په نظر گوري. کله چې په نیمه شیو په ولسي- کلیو او کورونو چاپې وهي له خلکو سره داسې چلند کوي چې هغه د سخت ترین غلیم په وړاندې هم جائز نه وي. د ولسي-

طالبان شوک دي..؟

ايا طالبان په نولسمه پيړۍ کې پيدا شول؟

هو دوي طالبان وو طالبان اوسنی نه دی بلکې طالبان ۱۴۰۰ سوه کاله پخوانی مخینه لري.

هغه د بدر او د احد غازيان، هغه د خيبر او د مکی فاتحان، هغه د موته او د تبوک قهرمانان ټول طالبان وو، هغوي چې په يمامه کې يې د نبوت دعوادار مسيلمۍ الکذاب سره وجنگيدل، او کذاب يې سره د لښکره مات کړ او د جهنم کندی ته يې واچوه، د سالم مولی حذيفه غوندي قاريان او غازيان ټول د رسول الله صلی الله عليه وسلم طالبان وو. چاچې د حضرت علی رضی الله عنه په زمانه کې هغه خوارج چې د اسلام په جامه کې د اسلام دښمنان ول، ټول شوم اهداف يې شند، نيست او نابوده کړل هغوي هم طالبان ول.

که د جنگ صفين واقعه وگوری او که د یرموک، هغه چې د روم د قيصر امپراطوري يې نسکوره کړه او د فارس د کسری اتش گدې اور يې مړی کړ هو ټول د ديني زده کړو زده کړيالان وو.

که په تاريخ کې لږ روسته راشو او په ۷ هجري صدی کې د محمد بن قاسم د سيند فاتح قصه ولولو چې په اتلس کلنۍ کې يې د سيند د جهادي لښکر سپاسالار وو د دولس زره مجاهدينو سره يې په سيند حمله وکړه، تر فتحې ورسته يې تر بيرغ لاندي يو لک او شل زره کسان دده د امر په انتظار په وسلو سمبال مجهز ولاړ وو، دا د اتلس کلن

د طالبانو سابقه څه ده، او تر شايې کومې افسانې پرته دي؟

هغوي چې د اسلام له ستر او وياړلی تاريخ نه ناخبره دي او يا هغوي چې د طالب په دوښمنۍ کې يې سترگې حق نه شي لېدلای او هر څه يې منفي تعبيروي، د طالب په پيژندگلوۍ کې غلطی کوي له ځانه خبرې جوړوي او په طالبانو رنگا رنگ تهمتونه لگوي، راځئ چې طالب د تاريخ په پانو کې ولټوو، له کينې او مبالغې پرته قضاوت وکړو.

که اسلامي تاريخ مو لوستلی وي نو ضرور به مو د اصحاب صفة نوم اوریدلی وي، اصحاب صفة هغه چې د رسول الله صلی الله عليه وسلم شاگردان و، هغوي خپل کورونه، اولادونه، مالونه او ټوله شتمني ددې لپاره پرېښي وو د مسجد نبوي په صفة (چوتره) کې به ناست وو چې د الله جل جلاله دين زده کړي، د قران او حديث علم زده کړي تر څو چې د الله جل جلاله دين بيا نورو خلکو ته ورسوي، همدوي ول چې له رسول الله صلی الله عليه وسلم نه يې ديني درسونه يادول، په علمې ډگر کې همدوي د قرآن او د احاديثو حافظان وو، خو چې کله به د جهاد اواز پورته شو تر ټولو مخکې به دوي د جنگ لپاره تيار ولاړ وو، دغه د صفی طالبان و چې د وخت ستر ظالمان او داسلام سر سخته دښمنانو ته يې د عبرت درسونه ورکړل، لکه عبد الله بن مسعود رضی الله چې ددې امت د فرعون ابوجهل نه يې سر ور پرې کړ، بلال حبشي رضی الله عنه چې اميه بن خلف يې د جهنم کندی ته ولېږه.

سپسالار جنگې مهارت، اوچت اخلاق، په دين کې پوه، په اسلامي اصولو پابندي او د اسلام سره بې کچې مينې ښکاره ثبوت دی چې د سيند خلکو د نفرت پر ځای بې کچې مينه ورکړه، د نجات فرېسته او دوهم لوی ديوتا (رب النوع) يې وباله، او د سيند د خلکو په منځ کې يې ديو مهربانه پلار او نیک زړې ورور لقب وگاټه، هو دا کم عمره سپاسالار د ديني زده کړو زده کړيال (طالب) وو.

د کم عمره سپاسالار فتوحات، لاسته راوړني او برياوې د وخت حاکم، امير سليمان بن عبدالملک ته د منلو وړ نه وو، هغه وو چې دغه ستر فاتح يې په شهادت ورسولو، او يو ځل يې دا خبره بيا ثابته کړه چې د وخت کم ظرفيته حاکمان هيڅ کله دا نغواري چې د داسې فاتحانو او سر ښندنکو اتلانو کارنامي دي واورې، خو بر عکس تاريخ اتل اتل ثابتوي او خاين او غدار ته د غدار په سترگه گوري.

هو! دا وياړلي کارنامي ټول د طالب دي.

که د افغانستان په تير تاريخ نظر واچوو، د انگریزانو پر ضد په دريو مشهورو جگړو کې علماوو د لارښوونکو او د قومندانانو رول ادا کړ، په دې جگړو کې ډير علماء او طالبان شهيدان شوي، چې دکندهار ښار د طالبانو هديره، د بولدک د طالبانو هديره او د قندهار د هرات دروازي د شهيدانو چوک يې ژوندي مثالونه دي، چې دافغان مورخ مرحوم علامه عبدالشکور رشاد په وينا "دا ټول قبرونه د هغو طالبانو دي، چې د انگریزانو سره په مخامخ جگړه کې شهيدان شوي دي."

د ثور په اوومه نيټه د بدمرغه او خونړۍ کودتا وروسته کمونستانو واک تر لاسه کړ، کمونستان د افغان ولس له فکر، کلچر او عقيدې نه پردي وو، کمونستان افغان ميرني ولس ونه زغمل، هغه وو چې د شوروي يرغل عملي دور نه وروسته کمونستانو د خپل فکر د تحميلولو لپاره يې په دې بيچاره ولس د ظلم لړۍ شروع کړه او په خاص ډول يې ديني طبقه خپل هدف وگرځاوه، هغه وو چې تر يو لک پوري ديني علماء، روحانيون او د ديني ډلو غړي يې تري تم

کړل چې يوه نيمه لسيزه وروسته يې ملت په شهادت خبر شو، علماء کرامو د جهاد اعلان وکړ، په دغه جهاد کې دولس اصلي او اساسي رهبري او د قيام حقيقي پيل ديني علماؤ وکړ چې ولس يې په اکثريت ډول تر شا ولاړ وو.

پدې وخت د کمونستانو او روسانو سره د جهاد لپاره تنظيمونه را منځ ته شول په دغو ټول تنظيمونو او جبهاتو کې طالبانو کډون درلود، چې کارنامي او قرباني يې د يادولو وړ دي، چې زيات شمير طالبان د مولوي نصرالله منصور په تنظيم کې ول، هغه د طالبانو سياسي جوړښت "تنظيم طلبه" په خپل لاس ډير منظم کړي و، او د طالبانو دا تنظيم ډير خوځنده، متحرک او فعاله ؤ او د تنظيم د مشر لخوا ورته ډيره پام لرنه کيده.

همدا شان د حرکت تنظيم سره د مولوي محمد نبي محمدي تر قيادت لاندې ډيرو طالبانو جهاد کاوه چې حرکت تنظيم د "جمعيت طلبه حرکت" په نامه مستقيم سياسي جوړښت لاره، په دې وخت کې امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله هم په عملي جهاد کې د حرکت تنظيم د يو غړي او قومندان په حيث جهاد کاوه، او ډير مخلص ملگري طالبان هم ورسره ول.

روسته بيا حزب اسلامي، اتحاد اسلامي او دملي اتحاد جبهې هم دېته ورته جوړښتونه جوړ کړل، چې د ديني طالبانو لپاره يې بېلې سياسي ډلې او خانگي تاسيس کړې.

کله چې روسي ځواکونه د ۱۳۶۷ هـ ش د سلواغې په ۲۶ مه له افغانستانه ووتل، د جهاد له بريالي کيدو نه وروسته ځيني واک غوښتونکو مشرانو د واک په سر خپل منځي شخړې پيل کړې، چې په نتيجه کې هغه جنايتونه ترسره شول چې د کمونستي نظام نه وروسته دا جنايتونه کم ساري بلل کېږي، په نتيجه کې يې پاتکې نظام منځته راغی هرچابه په خپله خوښه حکومت کاوه، دهیچا سر، مال او ناموس په امن کې نه وو، چې له دې ټولو حالاتو څخه د ملت هر عام او خاص وگړی خبر دی.

اسلامي نظام منځته راشي، او دا مذاكرات به ددې ملت د هوساينې او سوکالی سبب شي ان شاءالله.

طالبان د علم په ډگر علماء، د جهاد په ډگر کې مجاهدين او د قربانيو په ډگر شهيدان دي .

که د دين د زده کړې مراکز دي په طالبانو ډک دي، که د جهاد سنگرونه دي په طالبانو ډک دي، که زندانونه دي په طالبانو ډک دي نو د شهيدانو هديرې هم په شهيدو طالبانو ډک دي.

طالبانو د اسلام په سر له هيڅ چا سره معامله او سودا نده کړې، طالبان په تاريخ هيڅ د پيغور داغ نه لري، هو طالبان د قربانيو هغه مثال دي چې د يوه ميلمه په سر يې خپله ټوله بادشاهي جار کړه، طالبان هغه اتلان دي چې په نشت امکاناتو يې د نړي سوپر طاقت له ۴۳ کفري هيوادونو سره مات کړ.

که ووايو چې طالبان د تاريخ اتلان دي دا به مبالغه نوي، دا فکر چې طالبان به وځپل شي او ختم به شي يوازي حماقت دي او بس.

بالاخره طالبان د رسول الله صلى الله عليه وسلم ددې حديث مبارک مصداق دي :

عَنْ مُعَاوِيَةَ ، يَقُولُ : سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، يَقُولُ " : لَا يَزَالُ مِنْ أُمَّتِي أُمَّةٌ قَائِمَةٌ بِأَمْرِ اللَّهِ لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ ، وَلَا مَنْ خَالَفَهُمْ حَتَّى يَأْتِيَهُمْ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ عَلَى ذَلِكَ "

ترجمه : له معاويه) رض (نه روايت دي چې ما د رسول الله صلى الله عليه وسلم نه اوريدلي چې ويل يې .زما په امت کې به يوه ډله وي چې دالله تعالى په احكامو به پابند ولاړ وي، دوي ته به دچا دښمني او مخالفت ضرر نشي رسولي او دوي به په هم دې حال وي تر قيامته پوري.

ملت ددې جنايتونو نه نور تر پوزي رسيدلی وو . او ديو داسې چا انتظار کاوه چې دا ملت ددې بدبختيو وژغوري، هغه وو چې د ملا محمد عمر مجاهد تر مشرې لاندې يو ځل بيا د طالبانو تحريک په يو نوي شکل سره په غورځنگ راغي، ملت يې بې ساري هرکلی وکړ، او د نجات فرښتې يې وبللي، هغه و چې د ولس په ملاتړ او همکارۍ سره طالبانو واک تر لاسه کړ.

طالبانو په سختو شرايطو کې پنځه کاله حکومت وکړ، د غربت او د نړيوالو بنديزونو سره يې داسې امنيت قايم کړ چې خلک يې په مثال کې وړاندي کوي، د الله ج په ځمکه يې ډير وخت روسته د الله جل جلاله نظام حاکم کړ، حدود يې قايم کړل، هيواد يې له تجزيې نه وژغوره، مسلمانان يې د يو واحد او اسلامي بيرغ لاندې را ټول کړل او د ابادۍ او بيا رغونې په لور يې گړندي قدمونه اوچت کړل .خو په ډير تاسف سره دغه ارمان ته ونه رسيدل او د نړيوال کفر له طرفه د طالبانو حکومت نسکور کړل شو.

د ۲۰۰۱ کال د امريکې د اشغال نه وروسته طالبان سره خواره شول او مشران يې د بيا تنظيم په چارو بوخت شول هغه وو چې طالبان بيا سره منظم شول او د امريکې په خلاف يې عمل جهاد پيل کړ، دا اتلس کاله د اوږدې مبارزې وروسته يو ځل بيا الله ج (طالبانو ته بریا ورکړه، او د قطر په پلازمينه کې يې له امريکا سره د استکبار د ماتې تړون لاس ليک کړ، اوس د بين الافغاني مذاکراتو لپاره تيارۍ روان دی .تمه کېږي چې ددې مذاکراتو په نتيجه کې به يو سوچه

شیخ الحدیث مولوی واعظ

خرک مجلې سره په ځانګړې مرکه کې:

طالبانو ته به دا وایم چې د همیشه لپاره په جماعت لمانځ کوي، علماء دې اتحاد کوي له اختلاف دې ځانونه وساتي، اختلاف کې هیڅ کټه نشته تل مسلمانان او خاصکر علماء اختلافونو زیانمن کړي دي.

کورنی ده پلار او تره یعنی کاکا مې دواړه بڼه ملایان وو زما کاکا مولوي محمد جان صاحب چې د والد صاحب په څیر مې هغه هم یو بڼه نوم درلود زیاتو طالبانو به پرې درسونه ویل او ګڼ شاگردان یې درلودل هغه مهال د لوګر ولایت محمدآغې ولسوالۍ اړوند په ګمران کلي کې وو لومړني درسونه مې له هغه سره و ویل او منځني درسونه مو بیا له خپل والد صاحب او له یو بل استاذ څخه چې په قاضي صاحب مشهور وو د محمدآغې ولسوالۍ په کتب خیلو کلي کې ترسره کړلې.

میښي مو هم په محمدآغه ولسوالۍ کې د حرکت انقلاب اسلامي له امیر مولوي محمد نبي محمدي صاحب څخه په مغل خیلو کلي کې ولوستله.

دا چې امیر صاحب یو خورا ستر او غښتلی عالم وو وروسته مو شپږ کاله په برکي برک کې ورسره تیر کړل او د فنونو وروستي کتابونه مو د وړې دورې د ځینې کتابونه په شمول ټول له همدغه نه ولوستل چې هغه مهال یې په علمیت کې ساری نه درلود.

دا چې د وړې دورې ځینې کتابونه مې پاته ول هغه مو بیا د لوګر مرکز اړوند پادخواب شانه کلي کې له ملا محمود او مولوي فقیرمحمد صاحب څخه ولوستل.

د درسونو پای او لویه دوره مو په دوه نیم کاله کې د غزني په قلعه جواد کې د حضرت صاحب مدرسه کې له شیخ سلطان جان صاحب سره وکړه، خو دستاربندي مو بیا په څرخ کې د مغل خیلو میر صاحب څخه وکړه چې مخکې مې هم استاذ وو بیضاوي او د تکمیلې ځینې کتابونه مې ترې ویلي وو.

جناب شیخ صاحب د څرخ مجله د خپلو نومیالیو شیوخو او استادانو سره د مرکو په لړ کې دا ځل تاسو انتخاب کړي یاست تر څو مو درانه لوستونکي او مینه وال د خپل ژوند له لوړو ژورو قیمتي تجربو او ناصحو څخه مستفید وگرځوی خو پیل به یې ستاسو له تعارف وکړو.

شیخ صاحب: په لومړي سر کې د افغانستان اسلامي امارت د مطبوعاتي څانګې مسئولینو خاصکر د څرخ مجلې مدیر، او همکارانو ته او بیا ستاسو له لارې د څرخ مجلې لوستونکو ته السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته!

منته کوم چې موزیر ته مو وخت راکړ خدای جل جلاله دې وکړی چې ستاسو د ظن (ګمان) مطابق هغه څه و وایم چې زما او ستاسو لپاره د اخرت یوه توبه وگرځي.

زما نوم مولوي واعظ د لوګر ولایت د برکي برک ولسوالۍ اوسیدونکی چې له نن څخه ۹۲ کاله وړاندې په ۱۳۰۷ کال د میزان میاشت کې د پنجشنبې په ورځ دغې دنیا ته راغلی يم او لایې هم میلمه يم خو د پیدایښت ورځ دقیقه راته نده معلومه اما میاشت او کال یې همدغه وو چې دغه کال بیا زمونږ او ستاسو په عرف کې په سال سقاوي یا سقاوي کال باندې هم شهرت لري.

پوښتنه: لومړني او وروستي درسونه مو چیرته او له چا څخه لوستلي وو.

شیخ صاحب: زمونږ او ستاسې عمومي دود او دستور داسې ده چې ماشوم جومات ته د زده کړې لپاره لیرو زمونږ کورنی یوه علمي

پوښتنه: لومړی تدریس مو چیرته پیل کړلو؟

شیخ صاحب: له فراغت وروسته مو دولس کاله د لوگر مرکز اړوند د ده مغلان په جامع جومات کې وکړ وروسته بیا څه موده په تنگي وردگ او څه په سپین ورسک کې خو به ده مغلان کې ځکه ډیر خوښ وم چې طالبان زیات وو نو طبعاً به خوښ وم درس مو ښه روان وو.

شپږ کاله مې بیا د کابل په ده سبز کې وکړ یو کال بیا د لوگر په خوښی ولسوالۍ کې وم، خو د روسانو له راتگ دوه کاله وړاندې بیا د درس لپاره د کندز دشت اړچي ولسوالۍ ته وکوچیدلم هلته مې دوه کاله درس وکړ چې په وروستي کال یې روسانو په افغانستان یرغل وکړ هغه مهال مجاهدین ډیر کم او کمزوري وو زما یو ورور هم د روسانو پر وړاندې جهادي سنگر ته د یو سرلاري او قومندان په توگه ودانگل چې ډیر نومیالی او میړنی مجاهد وو بالاخره د روسانو له لوري په شهادت ورسید، وروسته زه له هغه ځای راپناه شوم خپل ځای لوگر ته راغلم، چونکې د ورور ماشومان مې هلته وو هغو پسې بیا ولاړم چې هلته روسانو ونیولم شپاړس ورځې بندي وم وروسته یې بیرته خوشې کړم، د ورور کورودانه او بیجان مې بیا لوگر ته له ځان سره راوستل.

پوښتنه: په ټوله طالبی کې هغه کوم څه ډیر سخت وو چې ته

ورسره مخ شوی یې؟

شیخ صاحب: د طالبی حالات وي خامخا لوړې زورې راځي ځینې وخت به ډوډۍ نه وه آن د شفتلو خوړلو ته به مجبوره وو، ځینې وخت به ځای سم نه وو او ځینې وخت به نور مشکلات وو خو سخت به هغه وخت وو چې درس به مو سم نه وو.

پوښتنه: کله مو په دولتي محاکمو یا بل کوم منصب باندې

دنده ترسره کړې؟

شیخ صاحب: هوکې! کله چې په افغانستان د طالبانو واکمني وه اسلامي امارت وو شریعت حاکم وو هغه مهال مو د سترې محکمې په دارالافتاء کې د هیواد له قاضی القضاات ستر عالم مولوي نورمحمد ثاقب صاحب سره په دارالافتاء کې دیارلس میاشتې تیرې کړې چې تر هغه وروسته بیا په هیج کوم منصب نه يم پاته شوی او دا دی اوس مهال هم خپل کلیوالي درس کوم.

پوښتنه: د یو عالم په توگه مو علماء او طالبانو ته څه نصیحت ده؟

شیخ صاحب: طالبانو ته به دا و وایم چې د همیشه لپاره په جماعت لمونځ کوئ، معروفه او مشهوره بېباکي مه کوئ او علماء دې

اتحاد کوي له اختلاف دې ځانونه وساتي، اختلاف کې هیڅ گټه نشته تل مسلمانان او خاصکر علماء اختلافونو زیانمن کړي دي د علماء اختلاف زیات زیانونه لري.

پوښتنه: ځینې خلک وايي چې شیخ صاحب محمد نعیم

اخذزاده مشهور په کون اخذزاده هم ستاسو شاگرد دی که مشهور استادان او شاگردان مو راته وښیاست؟

شیخ صاحب: نه هغه مې نده شاگرد خو مشهور استادان مو نو همدغه دي امیر صاحب د حرکت، د مغل خیلو میر صاحب میر عبدالستار، ملا محمود صاحب، مولوي فقیر صاحب، د اکوړې مولوي پاچاگل صاحب او شیخ سلطان جان صاحب او شاگردان مو بیا مولوي موساجان صاحب د خروار، مولوي عبدالجبار صاحب، سید یحیا اغا صاحب، مولوي عبدالروف صاحب او د څرخ ملاگل صاحب چې د حضرت صاحب خلیفه وو.

یادونه: مولوي واعظ صاحب اوس هم په ډیر ضعیف حالت کې

د دین له خدمت څخه مخ نده اړولی او په کمزوري بدن له کور سره خواته مدرسه کې په داسې حالت کې درس کوي چې وایي درې ځله مو په کور او مدرسه امریکایانو چاپه واچوله چې یو ځل مو کور کې څو تنه میلمانه مجاهدین هم شهیدان شول او مدرسې ته مو بیا اربکیان په څو واړه راغلل تالاشۍ یې وکړې غوښتل یې هسې مو تنگ کړي، خو وایي اوس الحمدلله سیمه ټوله د اسلامي امارت د مجاهدینو تر کنترول لاندې ده په ارامه فضا کې تدریس کوي.

د هغه په ځینو ځانگړو خصالتونو کې یې ځوی یو دا راته ډیر عجیب خصلت وښود چې مولوي صاحب یو چراغ (لاتین) لري تل ورسره وي آن کله چې حج ته تللی وو له ځان سره یې حرم ته هم وړی وو، هغه وایي چې د حج د سفر پر مهال یې دغه چراغ (لاتین) باندې هلته ځانته چای پخولو او کله چې ډیر یخ وي تهجدو ته راپورته کیږي، نو همدغه چراغ (لاتین) باندې ځانته د اوداسه لپاره اوبه هم گرموي.

زوی یې مولوي محمدالله صاحب د خپل والد صاحب په اړه وایي چې هغه کله هم تهجد نه دي قضا کړي چې ډیر سخت مریض وي هم یې کوي، دا دی د ۹۲ کلونو په عمر کې دی خو اوس هم تهجد کوي او د درس دومره شوقین دی چې اوس هم راځي همدلته دغو ماشومانو ته سبق وایي.

د مولوي واعظ صاحب څلور زامن دي چې درې یې علماء او د یو یې بیا عصبي توازن برابر نه دی.

د اولاد د روزني ۱۲۹ مشورې

د. أحمد بن عثمان المزید + عادل بن علي الشدي
ژباړه: سعد کتوازی

او شر په تقدير او له مرگ وروسته ژوند (ور وپېژنه.

۱۰ - د عقيدې په باره کې ځيني پوښتنې ورڅخه وکړه (وابونه يې ور زده کړه)؛ لکه: ستا رب څوک دی؟ نبي دې څوک دی؟ مور د څه لپاره پيدا شوي یو؟ څوک روزي، خوراک او څښاک راکوي؟ څوک مو له ناروغۍ څخه روغوي؟ توحيد څو رنگه دی؟ شرک، کفر او نفاق څښی دي؟ د مشرک، کافر او منافق لپاره کوم کوم عذابونه دي؟ او داسي نور.

عبادت:

۱۱ - اولاد ته د اسلام پينځه جوړښتونه (شپږم يې جهاد (ور وښيه.

۱۲ - پر ماشوم د لمانځه تمرين وکړئ؛ «مُرُوا أَبْنَاءَكُمْ بِالصَّلَاةِ لَسَبْعٍ وَأَضْرِبُوهُمْ عَلَيْهَا لَعْنَةَ الْعَشْرِ» (ترجمه: اووه کلني اولادونه مو پر لمانځه ودرؤئ او په لس کلنۍ کې يې د لمانځه پابند کړئ.

۱۳ - اولاد مسجدونو ته درسره بوزه او د اودس طريقه ور وښيه.

۱۴ - د مسجدونو اداب، درناوی او سپېڅلتيا ور وپېژنه.

۱۵ - د روزې تمرين ورکړه چې تر لوبېدو پوري پرې عادت شي.

څښاک او جامه را کوي او مور يې مسلمانان گرځولي يو.

۵ - په پټه له غلط کار کولو يې وپروه، ځکه الله تعالی يې په هر حال ويني.

۶ - هغه نېکۍ ډېرې ورباندې کوه چې الله تعالی پکې يادېږي، لکه د خوراک، څښاک، وتو او ننوتو پر وخت مَسْبُا «الله شريف ويل، له خوراک او څښاک وروسته «الحمد لله ويل، د حيرانتيا پر وخت احبسن الله او داسي نوري کليمې ويل.

۷ - د نبي عليه السلام د ځيني ښو صفاتو په ور ښودلو، د هغه په مخکې د نبوي سيرت د کيسو کولو او هر وخت چې د نبي عليه السلام نوم واخيستل شي پر هغه باندې درود ويلو سره اولاد ته له نبي عليه السلام سره مينه ور پيدا کړه.

۸ - د قضاء او تقدير عقیده د هغه په ذهن کې مضبوطه کړه چې خدای ج څه و غواړي هغه کېږي او څه چې خدای ج نه غواړي هغه نه کېږي.

۹ - ماشوم ته د ايمان شپږ اصول (پر خدای ج، پرښتو، کتابونو او رسولانو، په ورځ د آخرت، د خدای ج له لوري د خير

د ماشومانو روزنه هم يو فن ده چې ډېر کم خلک پرې نه پوهېږي، پر دې موضوع لسگونه واره او غټ کتابونه ليکل شوي، مور مناسبه وگڼله چې په څو داسي گټورو اصولو کې له هغو څخه د ځينو لنديز را ټول او را واخلو چې د ماشومانو په سالمه روزنه کې ورته د هغوی والدين او روزونکي زښته زياته اړتيا لري.

عقیده:

۱ - اولاد ته کلمه طيبه او په هغې کې نفې او اثبات وښيه؛ په لا «إله الا الله تعالی پرته د نورو د خدایي نفې ده او په «إله الا الله کې يواځې د خدای ج لپاره د خدایي ثابتول دي.

۲ - دا ورته وښيه چې مور د څه لپاره پيدا شوي يو «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ» او د عبادت او بندگۍ بشپړه مانا هم ورته وښيه.

۳ - د دوزخ له اور، عذاب، د خدای ج له ترټنې او قهر څخه يې ډېر مه وپروه، ترڅو په ذهن کې يې د الله تعالی ياد له دغو وپرونکو شيانو سره ونه تړل شي.

۴ - داسي يې جوړ کړه چې له الله تعالی سره تر ټولو زياته مينه ولري، ځکه همغه مور پيدا کړي، روزي راکوي، خوراک،

۱۶- ماشوم دې هومره اندازه قرآن کریم، صحیحو حدیثونو او ذکرانو یادولو ته وهڅوه څومره چې د هغه په وس کې وي.

۱۷- (چې هغه) د قرآن، حدیثونو، ذکرانو (په یادولو کې پر مخ ځي، نو جائزه ور کوه، ابراهیم بن آدم رحمہ اللہ وایي: پلار مې راته وویل: بچیه! حدیث شریف زده کړه، هر حدیث چې دې واورېد او یاد دې کړ یو درهم اروپي به در کوم، نو ما په همدې طریقه حدیث زده کړل.

۱۸- (اولاد) د قرآن، حدیثونو، ذکرانو (په یادولو او تکرارولو ډېر مه ستړی کوه، زړه یې ترې تورېږي.

۱۹- دېته دې پام وي چې ته د خپل اولاد لارښود یې، نو که تا خپله په عبادت کې غفلت او سستی وکړه او پر ځان دې بوج وباله، اولاد دې درڅخه اغېزمن کېږي او عبادت پر ځان بوج گڼي، ځیني وخت لا بیا ترې تښتي هم.

۲۰- اولاد پر صدقې ور کولو اموخته کړه چې کله کله ته صدقه کوې او هغه دې ویني، یا چې کوم شی صدقه کوې د اولاد پر لاس یې مسکین ته ورکړې او له دې غوره او ښه دا ده چې هغه تشویق کړې چې له جمه کړې پاکي روزي څخه صدقه ورکړي.

خویونه:

۲۱- که غواړې چې اولاد دې رښتونی وي، نو زړه ته یې وېره مه ور اچوه.

۲۲- د رښتونولي او امانتداري گټه ور ته وښییه.

۲۳- د اولاد په ناپامۍ کې د هغه امانت داري وازمایه.

۲۴- اولاد ته د زغم کولو او له بېرې/تلواري د ځان ساتلو تمرین ور کړه، دا کار په روژه باندې د هغه د اموخته کولو له لاري او یاهم د داسې بل کار په تمرین ور کولو سره کولای شې چې زغم او په کراره کولو ته اړتیا لري.

۲۵- د اولادونو ترمنځ برابرې کوه، د اولادونو ترمنځ برابرې هغو ته د عدل خوی ور زده کولو تر ټولو ښه طریقه ده.

۲۶- د عملي ځایونو یا ځیني هغو کپسو له لاري اولاد په قربانۍ ورکولو عادت کړه چې د قرباني ورکولو ستاینه پکې وي.

۲۷- اولاد ته د دوکې، خیانت، غلا، دروغو منفي نتېجې ور په گوته کړه.

۲۸- که اولاد دې په کوم ځای کې زړورتیا وښودله، نو ستاینه یې وکړه، جائزه ور کړه او زړورتیا ورته وښییه چې یو ښه او ضروري کار کول دي.

۲۹- سختي مه ورسره کوه، خدای مکړه په وېره، دروغو او بې زړه توب یې اخته کړې.

۳۰- له عاجزي، نرمۍ او کبر څخه ځان ساتلو سره مینه ور پیدا کړه.

۳۱- په دې یې وپوهوه چې خلک په تقوا او ښکو کارونو یو پر بل غوره او ښه کېدای شي، په پلرگنۍ، وړتیا او مال نشي- غوره کېدلای.

۳۲- اولاد پوه کړه چې د ظلم انجام ډېر کرکجن دی، بېلاری بېرته خپله پر سړي

راگرځي او خیانت سړی د بربادۍ لور ته بیایي.

۳۳- اولاد ته د هغو شیانو ترمنځ توپیر وښییه چې هغه یې یو له بله نه سره پېژني؛ لکه: د مېراني او بېباکۍ، د حیاداري او شرم، عاجزۍ او سپکتیا، پوهي او دوکې ترمنځ توپیرونه.

۳۴- اولاد پر سخا عادت کړه چې په خپل کور کې سخي و اوسي او خپل خیر له نورو ونه سپموي.

۳۵- هیڅ وخت او خاصکر له اولاد سره وعده خلافې مه کوه، په دې سره د هغه په طبیعت کې د تعهد او ژومنتیا ښه والی نقش کېږي.

چلند او ادبونه:

۳۶- پیر زوی سلام واچوه.

۳۷- د اولادونو ترمنځ په ځان لوڅولو کې بې پروايي مه کوه.

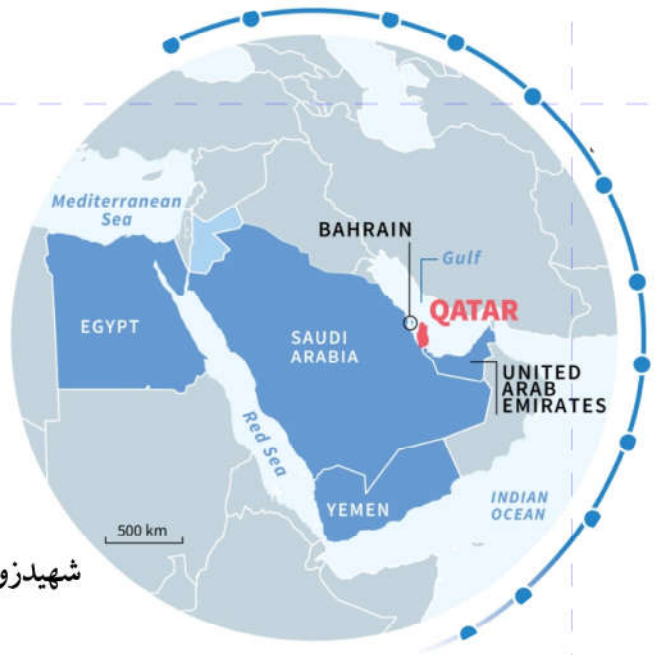
۳۸- له گاونډیانو سره ښه چلند کوه.

۳۹- اولاد ته د گاونډي حقونه ور زده کړه او د هغه د ځورولو خطر ته یې متوجې کړه.

۴۰- د مور او پلار فرمانبرداره اوسه، له خپلوانو سره خپلوي پاله او خپل اولادونه پکې درسره کړه.

۴۱- اولادونه په دې پوه کړه چې خلک له پاکو او هغو ماشومانو سره مینه کوي چې نور نه ځوروي.

نور بیا...

منڀني ختيڙ کي

حالات پرکوم لور روان دي؟

شہیدزوی

خپل مخالفت هم ښکاره کړ خو دا چې دا مخالفت هسې
نمايشي او موقت و نو دامريکا په دريځ کي يې هيڅ کوم بدلون
رامنځته نکړ بلکې پر عربو هېوادونو يې
داسرائيلو په رسميت پېژندلو لپاره فشار روان وساتلو تر
دې چې هڅو يې نتيجه ورکړه او دا دی د عربو متحده اماراتو په
علني ډول اسرئيل په رسميت وپېژندل؛ ور سره يې د
ديپلوماتيکو اړيکو جوړول اعلان کړل او د دواړو هېوادونو
ترمنځ پدې اړه تړون رامنځته شو.

پدې تړون کي دامريکا دولسمشر ټرمپ رول ډېر ښکاره و
چې ورسره د منځني ختيځ او عربو هېوادونو په اړه دامريکا
کړنلاره هم لا روښانه شوه.

امريکا غواړي چې نور عرب هېوادونه هم داآزاد فلسطيني
دولت له غوښتنې تېر؛ داسرائيلو تر حاکميت لاندي
د فلسطينيانو لپاره دمدني حقوقو په منلو راضي او اسرئيل په
رسميت وپېژني؛ همدا د فلسطين دستونزې حل وگڼي او
همدلته د فلسطين ستونزه حل وگڼل شي.

عرب هېوادونه لا له وړاندي دامريکا اتحاديان دي خو
اوس چې دچين داقتصاد تېز استحکام امريکا يوڅه اندېښمنه
کړيده نوامريکا ته اوس د عربو هېوادونو پخوانۍ ملگرتيا دمنلو
وړ نده؛ اوس امريکا له عربو هېوادونو دامريکا په څنگ کي سم
وړېدل غواړي.

له دې څوک انکار نه شي کولای چې لا هم په ټولې نړۍ
کي دامريکا سره په نظامي او اقتصادي ډگرونو کي څوک

که په غور وليدل شي نو دمنځني ختيځ حالات د ډېرې
لوېې خرابۍ پر لور روان دي؛ دا وبل به بې ځايه نه وي چې په
۱۹۴۸م کال کي دغاصب اسرئيلي دولت درامنځته کېدو نه را
وروسته نن په منځني ختيځ کي ډېر ستر بدلونونه رامنځته
کېدونکي ښکاري؛ واک ته دټرمپ درسېدو نه پس د منځني
ختيځ او په ځانگړي ډول داسرائيلو په هکله دامريکا پاليسۍ
ډېر تغير وموندلو؛ اوسنۍ کړنلاره دتېرو وختونو نه بېخي بدله
ده؛ د اسرئيلو په حمايت کي ډېر تېزوالی راغلی او امريکا په
کمه موده کي دتمې خلاف گڼ داسې اقدامات وکړل چې پرې
دننه اسرئيلي دولت قوي؛ پر سيمه يې خوف لا زيات اوپه
سياسي لحاظ دتېرو وختونو په پرتله ډېر ځواکمن شو.

دټرمپ د واکمنۍ پدې لړۍ مودې کي چې غاصب
اسرئيل په څومره تېزۍ مخ په وړاندي ولاړل له دې وړاندي
دامريکا ديو ولسمشر د واکمنۍ پر مهال هم په دومره تېزۍ
مخ په وړاندي نه وو تللي.

په ۲۰۱۷م کال کي چې ټرمپ بيت المقدس د اسرئيلو
لپاره د پلازمېنې په صفت اعلان کړ ورسره ډېرې لوېې نړۍ
خپل مخالفت ښکاره کړ خو ټرمپ ددې مخالفتونو هيڅ پروا
ونه لرله؛ تر ننه په خپلې پرېکړې ولاړ دی او د اسرئيلو په اړه د
امريکا دهرې پرېکړې نه دنړۍ د حمايت د راجلبولو هڅې کوي.
ددې ترڅنگ ټرمپ د فلسطيني دولت سره د روابطو
ډېرې کولو او ورباندي دامريکا دمرستو ودرولو پرېکړه هم کړې
وه چې دې دواړو اقداماتو په عربي نړۍ کي ډېر لوی اضطراب
رامنځته کړی و او گڼو عربو هېوادونو دامريکا ددې اقدام سره

دسیالی نشته؛ دا یقیني ده چې امریکا ته اوس هم دسعودي عربستان اوځني نورو عربو هېوادونو نه په ډېر کم نرخ تېل روان دي خو امریکا د عربو هېوادونو تېلو ته دپخوا په څېر نده محتاج؛ ۲۰۱۸م کال پورې سعودي عربستان دنړۍ تر ټولو ستر تولیدونکی او صادرونکی هېواد و؛ دتېلو دصادرونکو هېوادونو تنظیم اوپیک باندي دسعودي عربستان غلبه وه خو په ۲۰۱۸م کال کې امریکا دنړۍ تر ټولو ستر دتېلو تولیدونکی هېواد وگرځېد.

نو د تېلو په بابله امریکاعربو ته نوره اړتیا نه لري ځکه خو اوس له عربو اتحادیانو غواړي چې هره پرېکړه دې یې په سر سترگو مني؛ همدا به ددوی د وفاداری اعلان وي او همدا به له امریکا د ځان جارولو ثبوت وي.

اوس د امت اجتماعي گټې او مسائل په کلي ډول له نظره غورځېدلي دي؛ په عربو او عجمو ټولو هېوادونو کې اوس دهېوادونو سره اړیکې د شخصي گټو لپاره وي؛ هر هېواد اوس بل ته د دوستۍ لاس یواځې د خپلو گټو لپاره ور اوږدوي نو که اسرائیل د فلسطین خاوره قبضه کوي؛ د فلسطین دمسلمانانو پر ضد یې وحشت له ټولو حدودو وځي او که هند ټول کشمیر نیسي؛ ټول مسلمانان په خپلو کورونو کې محاصره کوي؛ هره ورځ پرې بریدونه کوي، ځوانان زندانونو ته وړي پرمېرمنو جنسي تېري کوي له دې روان وحشت نه هم مسلمان حاکمان ځانونه نه خبروي؛ نه د هند سره خپلې اړیکې پرې کوي؛ نه ورنه ددې ظلمونو د ودولو غوښتنه کوي او نه دخپلو کشمیري ورونو په حمایت او دهند د وحشت پر ضد چرته اواز پورته کوي.

د اوس په پرتله هاغه وخت هم ډېر ښه و چې عربو حاکمانو د فلسطین د ازادۍ لپاره نارې پورته کولې؛ اتحادونه یې جوړول؛ د اسرائیلو پر ضد جنگونو ته تیارېدل او ټولو عربانو اسرائیل خپل تر ټولو ستر دښمن گڼلو.

متأسفانه چې اوس دلته د حاکمانو حالت ډېر بدل شوی دی اوس د عربو هېوادونو کابو هر مشر سره دخپل واک د دوام فکر دی؛ قومي او دیني حمیت له منځه تللی؛ د فلسطین دآزادۍ خبره یواځې کمزورو مظلومو فلسطینیانو ته پرېښودل شویده؛ له یو دوه هېوادونو پرته نېرېدې ټولو د اسرائیلو په باره کې دریغ نرم کړی؛ او داسې عرب هېوادونه هم شته چې به یې اسرائیل خپل سرسخته دښمن گڼلو؛ د

فلسطیني مبارزينو نه به یې حمایت کاوه ، ورسره به یې مرستې کولې خو اوس یې حاکمانو اسرائیلو ته د دوستۍ لاسونه ور اوږده کړيدي او فلسطیني مظلوم مسلمانان چې دخپلې خاورې او روميۍ قبلې لپاره سرونه قربانوي ترورېستان یې گڼي.

هغه اسرائیل چې د فلسطیني مسلمانانو ځمکې یې قبضه کړيدي اوپه زور یې پکې خپل دولت اعلان کړيدي؛ دمسلمانانو قبله یې نیولې؛ دمېرمنو او کوچنیانو په شمول یې په زرونو مظلوم مسلمانان زندانونو کې اچولي دي؛ له یوې لسیزې زیاته موده وشوه چې دغزې مسلمانان یې تر محاصرې لاندې ساتلي دي؛ په مسلسل ډول پر مظلومو فلسطیني مسلمانانو درانده بمونه غورځوي او په خپلو کورونو کې یې وژني؛ نن عرب حاکمان دخپلو ورونو همدې قاتل دولت سره دخپل قدرت دساتنې او شخصي مادي گټو په موخه دښواریکو دجوړولو په لټه کې دي؛ دمسلمان ملت اجتماعیت او اتفاقي پرېکړو ته تاوان رسوي؛ امت دوه ټوټې کوي او هغه څه کوي چې تر ننه ترې لا ډېر عجم حاکمان ځان ساتي.

د عربو متحده ایالات د اسرائیلو سره د اړیکو دجواز لپاره دا پلمه وړاندې کوي چې د اړیکو دشتون په صورت کې به له اسرائیلو له لورې پر فلسطینیانو د حملو د ودرولو او د فلسطینیانو د حقوقو غوښتنه کولای شي چې د اړیکو د نه شتون په صورت کې به یې غوښتنه کابو ناشوني وي.

خو دا هسې دځان غولول دي؛ هرڅوک پوهېږي چې اسرائیلي دولت داسې سپین سترگی او مغرور دولت دی چې دملگرو ملتونو ادارې دقرار دادونو او غوښتنو پروا نه لري نو د اماراتو په څېر دکمزوري هېواد غوښتنه به څه ومني!؟

دهمدې تړون نه خو ورځې پس د اسرائیلو طیارو په فلسطیني سیمو په داسې حال کې حملې وکړې چې داسرائیلي دولت نمایندگانو ددې تړون د توثیق په موخه په اماراتو کې شتون درلودلو.

صهیونستي دولت دا تړون دخپل ځان لپاره ډېر ستر بریالیتوب گڼي؛ له دې انکار هم نه شي کېدای چې دا داسرائیلو بریالیتوب دی او پدې کار دآزاد فلسطیني دولت هیلې کمزورې شویدی خو دا فکر سم ندی چې گینې پدې

سره په عربي نړۍ کې د اسرائیلو پر وړاندې په کرکې کموالی راغلی دی؛ د اسرائیلو په هکله د دولتونو د دریځ دنرمېدو او پټو اړیکو د رابرسېره کېدو نه پس په عامو عربانو کې د فلسطیني مسلمانانو سره همدردی او د اسرائیلو پر وړاندې کرکه زیاته شوېده.

اوس داسلامي نړۍ زیاتره هېوادونه د خپلو گټو او دامریکا خوښې ته په پام سره د هېوادونو سره د دوستۍ او دښمنۍ پرېکړې کوي او کابو ټولو اجتماعي مصالح له پامه غورځولي دي.

او هغه اقدامات چې وړاندې به ترې پراسلامي نړۍ مسلطو حاکمانو ډډه کوله او پرې به شرمېدل اوس یې ښه علني کوي او پرې دهیڅ دشرم احساس نه کوي.

داسې عرب هېوادونه شته چې لا دمخه یې له اسرائیلو سره اړیکې درلودلې خو دا اړیکې یې نه ښکاره کولې؛ ډېرې پټې به یې ساتلې چې اردن یې ښه مثال دی؛ اردن یو له هغو ۴ عربو هېوادونو نه چې په ۱۹۴۸م کال کې

دغاصب اسرائیلي دولت د قیام نه پس یې پدې قابض دولت حمله کړې وه؛ هماغه اردن چې د ۱۹۶۷م کال د عربو او اسرائیلو په جنگ کې ترې اسرائیلو بیت المقدس او لویدیځه غاړه ونيوله دهمدې اردن دبادشاه عبدالله د اسرائیلو د تر ټولو اول لومړي وزیر ډیویډبن گوریان سره دبرتاني په منځگړیتوب پټې جوړې اړیکې وې چې د پاچا عبدالله دمړینې نه پس دهغه ځوی شاه حسین هم دخپل پلار په څېر دا اړیکې ښه په مینه په پټه پاللي چې له همدې امله یې په اسرائیل دښمنو هېوادونو کې خپل اعتبار له لاسه ورکړی و.

د ۱۹۶۷م کال په جون میاشت کې د عربو او اسرائیلو تر منځ په رامنځته شوي جنگ کې اسرائیلو دشام نه دگولان څوکې؛ دمصر- نه دسینا دښته او د اردن نه بیت المقدس او ټوله لویدیځه غاړه ونيوله؛ کله چې په ۱۹۷۳م کال کې شام او مصر داسرائیلو نه دخپلو سیمو دډېرته نیولو په موخه پر اسرائیلو حمله کوله نو د شام ولسمشر- حافظ الاسد او د مصر- ولسمشر- انور سادات اردن له ځان سره راشامل کړ خو پرې دې اعتمادی له امله یې ورته دحملي داصل نېټې (۶ اکتوبر) پر ځای اوونۍ وروسته نېټه وښووله خو بیا هم هغه خیانت وکړ په سبا یې اسرائیلو ته پټ سفر وکړ او داسرائیلو لومړۍ

وزیرې گولدامیر ته یې وویل چې د اکتوبر له ۱۰مې نېټې وروسته پر اسرائیلو برید کېدونکی دی؛ اسرائیلو لا خپل احتیاطي عسکر نه وو راپوره کړي چې د اکتوبر په ۶مې نېټه پرې حمله وشوه او اردن ایله په همدغې نېټې خبر کړای شو.

د تېر په څېر دې جنگ کې هم داسرائیلو په مقابل کې یادو

هېوادونو شکست وخوړ چې ورسره مصر- دجنگ له لارې داسرائیلو په مقابل کې دبريالیوتوب نه ناهیلی شو نو یې داسرائیلو سره د اړیکو جوړولو پرېکړه وکړه او په ۱۹۷۷م کال کې د مصر ولسمشر- انور سادات اسرائیلو ته سفر وکړ او په همدې سفر کې یې داسرائیلو پارلمان ته وینا هم وکړه؛ دا دعربي نړۍ لومړی مشر- و چې اسرائیلو ته یې ښکاره سفر کړی و نو ځکه پرې ټوله اسلامي نړۍ سخته خفه وه؛ د مصر- پرېکون وشو او دعرب لیگ او اسلامي کانفرانس نه وویستل شو خو چې په ۱۹۹۴م کال کې دیو بل عرب هېواد اردن

داسرائيلو سره علني اړيکې پيل او ورسره يې امنيتي تړون لاسليک کړ نو پر ضد يې په اسلامي نړۍ کې هغسې غبرگون رامخې ته نه شو لکه د مصر په مقابل کې چې رامخې ته شوی و.

اوس د عربو متحده امارات دريم عرب او رومبني خليجي هېواد دی چې د اسرائيلو سره يې په رسمي ډول ديپلوماتيکې اړيکې جوړې کړې.

متأسفانه چې داخل هم په عربو هېوادونو کې ددې تړون پر وړاندې هغسې غبرگون رامخې ته نه شو لکه څنگه يې چې تمه کېدله نو ځکه دنړۍ زياتره خلک فکر کوي چې عربو د فلسطين د خرڅلاو پرېکړه کړېده.

ديادولو وړ ده چې په تېرو وختونو کې د عربو رسنيو له لارې داسې راپورونه هم خپرېدل چې پکې د ورکړل شويو معلوماتو له مخې لا ډېر وړاندې يانې د ۲۰۱۴م کال راهيسې د عربو په متحده اماراتو او خصوصاً په دوبي او ابو ظهبي کې داسرائيلي يهودي سوداگرو سوداگريزې هلې ځلې روانې دي؛ خصوصاً دقيمتي ډبرو په کارو بار کې دوی ډېر پرمخ تللي دي؛ دقيمتي ډبرو لږ تر لږه ۱۱ ستر مرکزونه داسې دي چې ۴ ستر اسرائيلي يهودان يې مالکان دي.

په عربو رسنيو او په ځانگړي ډول الجزيره کې ددواړو هېوادونو ترمنځ د پټو روابطو په اړه وخت ناوخت معلومات خپرېدل چې اوسنی اقدام دخپرو شويو دي معلوماتو د کره توب ښه ثبوت دی.

دلته دا خبره ډېره خطرناکه ده چې پدې تړون کې داهم راغلي دي چې اسرائيل به دپاتې عربو او نورو اسلامي هېوادونو سره هم د ښو روابطو جوړولو هڅې کوي او امريکا او د عربو متحده امارات به ددې هدف لپاره شريکې هڅې کوي.

نو ځکه د منځني ختيځ د چارو شنونکي وايي چې د عربو دمتحده اماراتو او اسرائيلو ترمنځ رامنځته شوی دا تړون په اصل کې د سعودي عربستان او اسرائيلو ترمنځ د ديپلوماتيکو اړيکو د جوړولو لپاره له پخوا جوړ شوی پلان دی.

اوس خو دامريکا له لورې په رسمي ډول دا دعوی هم شويده چې داسرائيلو او اماراتو تر منځ رامنځته شوی تړون د سعودي عربستان په خوښه رامنځته شوی دی.

نوځکه د سعودي عربستان په هکله دا اندېښنې وې چې شايد څه موده وروسته د اماراتو اقدام ته ورته اقدام وکړي خو دا اوس لپاره دا اندېښنې هغه مهال يو څه راکمې شوې چې سعودي اعلان وکړ چې د آزاد فلسطيني دولت له رامنځته کېدو وړاندې داسرائيلو سره د اړيکو رامنځته کېدل ناشوني دي.

د عربو دمتحده اماراتو او اسرائيلو تر منځ د رامنځته شوي تړون نه پس د ټرمپ سره په تليفوني رابطه کې هم د سعودي پاچا سلمان بن عبدالعزيز ويلي و چې د آزاد فلسطيني دولت د رامنځته کېدو شرط د سعودي له لورې د وړاندې کړای شوي عرب امن پلان د پيل نقطه ده.

ديادولو وړ ده چې په ۲۰۰۲م کال کې سعودي عربستان د فلسطين دستونزې دحل په نوم (د عربو دامن پلان) په نوم يوه طرحه وړاندې کړې وه؛ پدې طرح کې راغلي و چې که اسرائيل د فلسطينيانو لپاره د آزاد فلسطيني دولت ومني او د ۱۹۶۷م کال په جنگ کې قبضه کړې سيمې پرېږدي نو د عربو او اسرائيلو ترمنځ روابط جوړېدای شي.

همدا راز دبحرين په اړه هم همداسې اندېښنې موجودې وې؛ ډېرو دا وړاند ويني کولې چې داماراتو نه پس شايد بحرين رومبني هغه هېواد وي چې اسرائيل په رسميت وپېژني؛ دمتحده اماراتو او اسرائيلو ترمنځ د اوسني تړون د رامنځته کېدو نه پس چې د امريکا د باندنيو چارو وزير پومپيو رومبني اسرائيلو او بيا بحرين ته ولاړ نو دا اندېښنې لاسې قوي شوې ځکه چې پومپيو د بحرين سلطان حمد بن عيسى ته د ټرمپ له لورې داسرائيلو د تسليمولو غوښتنه رامخې ته کړې وه خو له نېکه مرغه چې دبحرين پاچا نه يواځې دا چې ټرمپ غوښتنه يې رد کړه بلکې دا يې هم وويل چې بايد فلسطين د ۱۹۶۷م کال نه وړاندې حالت ته بېرته ور وستل شي.

که نور عرب هېوادونه په خپل پخواني دريځ کلک پاتې شي شايد فلسطيني مسلمانان د فلسطين په يوې کوچنۍ برخه کې خپله واکمني وويني او که نورو عربو هېوادونو او په ځانگړې توگه سعودي عربستان خدای مکره د اماراتو په څېر اقدام وکړ نو بيا به دا رښتيا وي چې عربو هېوادونو د فلسطين دپلورلو پرېکړه کړېده.

د شهيد ملا صديق احمد زنداني تقبله الله

ژوند او کارنامو ته لنډه کتنه

ليکنه: شفيق الله حسيني

مولوي عبد الحكيم شرعي صيب د حکومت په مهال هم د نظام غړی و.

بيا چې په دې وروستيو کلونو کې د ده کشر ورور قاري نسيم احمد عمري تقبله الله تعالى شهيد شو؛ نوموړی دا شپږ کاله ان تر خپل شهادت پورې د هغه د ډلگۍ سرپرست و، هر کال به يې څلور، پنځه مياشتې په تشکيل کې تېرولې، له دښمن سره به يې په مخامخ نښتو کې هم گډون کاوه او د جگړې په ډگر کې به يې د ملگرو ډېره ښه او کاميابه رهبري کوله، له دښمن سره د جنگ په مهال به هيڅکله نه وارخطا کېده، په ډېرو نازکو حالاتو کې به يې هم ملگرو ته په ډېر اطمینان او زړورتيا سره قومنده ورکوله.

د کاميابي قومندې يوه خاطرې يې: د شهيد زنداني صيب تقبله الله تعالى د ډلگۍ يو مجاهد کيسه راته کوله چې يو وارې نوموړي شهيد او د سيمې نورو مجاهدينو په گډه د مندوزيو ولسوالي د ورزې په سيمه کې په اربکيانو چاپه ووهله، په دې چاپه کې له دوی سره د اسلامي امارت له خوا د مندوزيو ولسوالي ولسوال صيب هم برخه اخيستې وه.

دوی هيڅ خبر نه و چې د دښمن ټانگونه يې سل مترې ته رارسېدلي وو، حتمي ده چې انسان په داسې وخت کې له وارخطايي سره مخ کېږي؛ خو شهيد زنداني صيب تقبله الله تعالى يومخ ډار نه پېژانده، په دې حال کې يې - د دې په ځای چې په شاتگ وکړي - هم لومړی له دوه دريو خواوو سيمه څارلې وه، چې که په څه ډول شونې وي، له يوې خوا په دښمن بريد وکړو او ټانگونه تر محاصرې لاندې راولو؛ خو چې ويې ليدل، د بريد ترتيب نه برابرېده؛ نو په ډېر مهارت او

ملا صديق احمد زنداني تقبله الله تعالى د ملا کاظم خان رحمه الله تعالى زوی او د ملا فقير محمد دروېش ورور له نن څخه اوه څلوېښت کاله مخکې په (۱۳۹۴ هـ ق) کال چې له (۱۳۵۲ هـ ش) سره سمون خوري، د خوست ولايت، اسماعيل خېلو ولسوالي د چارگاه کلي په يوه دينداره او جهاد پاله کورنۍ کې دنيا ته سترگې وغړولې.

زده کړې: کله چې د شهيد کورنۍ له روسي اشغال وروسته پاکستان ته هجرت وکړ، نوموړی لاکشر و، او له هجرت وروسته يې څه وخت د خيبر پښتونخوا د هنگو په مفتاح العلوم کې لومړنۍ ديني زده کړې ترسره کړې، بيا يې د کاهي په سراج الاسلام کې له شيخ الحدیث مولوي سمیع الله راشد صيب څخه - چې هغه مهال په ياده مدرسه کې د ابتدايي کتابونو استاد و - هداية النحو او نور کتابونه وويل او له نورو استادانو يې هم استفادې وکړې، بيا يې څه وخت د ميرانشاه په منبع العلوم کې درسونه وويل.

له روسانو څخه د هيواد له ازادې وروسته يې په خوست کې هم څه درسونه ولوستل، چې ټول درسونه يې تقريباً تر څلورو، پنځو درجو وويل او د کورنيو او جهادي بوختياوو له امله يې نور درسونه نيمگړي پاتې شول.

جهاد: له دې سره چې نوموړی د کمونيستي انقلاب په مهال کشر طالب و؛ خو بيا يې هم په زړه کې جهادي جذبه پرته وه.

د قومندان رحيم الله تر مشرۍ لاندې يې د جهاد په بېلا بېلو محاذونو کې برخه اخيستې وه، دگرډېز د فتحې په وخت کې له قومندان خان محمد سره ملگري و او په خوست کې د

پوره ډاډ سره يې ټول مجاهدين او د مجاهدينو موټر له
صحنې څخه روغ رمټ راوايستل.

مسئولیتونه: په هیواد کې د اسلامي امارت د واکمنۍ په
مهال نوموړی د افغانستان له خوا د اسلام اباد سفارت د
پاسپورټونو برخه کې کابو درې کاله دنده ترسره کړه، بیا یې د
خوست ولایت د مخابراتو په ریاست کې یو نیم کال خپله
دنده په مخ یووړه، بیا د خپل کشر ورور تکړه مجاهد قاري
نسیم احمد عمري تقبله الله تعالی له شهادت وروسته شپږ
کاله رسماً د هغه د ډلگۍ سرپرستي ورله غاړې وه او سرب کال
د اسلامي امارت له خوا د خوست ولایت د صحت عمومي
مسؤل هم و چې دا مسؤلیت یې هم ان د خپل شهادت تر
ورځې په ډېر جدیت او پوره فعالیت سره سر ته ورساوه.

اخلاق: نوموړی د ښو اخلاقو، دیانت، تقوا، امانت،
پوخ عقل، هوسيارتيا، تدبير او قوي رايې څښتن و؛ خو بیا به
یې هم هر کار له ملگرو سره تر سلا مشورې وروسته ترسره
کاوه، د پنځه وخته لمانځه د جمعې ډېر پابند و، ټول ملگري
او زامن به یې هم له ځان د هر وخت لمانځه له پاره جومات
ته بیول، سورت یس، تبارک الذي او د حفاظت له پاره
ختمونه به یې هیڅکله نه قضا کول، نوموړی په نقشبنديه
طریقه کې د شیخ الحدیث خلیفه دین محمد صیب مرید و.

نوموړی د ښه غږ څښتن هم و، کله، کله به یې له خپل
مشر ورور ملا فقیر محمد دروېش سره د جلسو او پیتو ډکولو
په مهال بدرگه هم کوله او کله به یې د ملگرو په غوښتنه
یوازې هم ترانه ویله.

له عوامو سره یې ښه راشه درشه لرله او د دوی په غم او
بنادي کې به یې خامخاگډون کاوه، له دې امله عوام ډېر ترې
متاثر وو.

د ډلگۍ په مجاهدينو یې د وروڼو او زامنو غوندې
شفقت کاوه، له یوه ملگري به یې هم ځان پورته نه گانې، د هر
یوه مشوره به یې په پوره توجه سره اورېدله، که څه هم د کشر
ملگري مشوره به وه، په مجاهدو ملگرو به یې چې څومره
مصرف وشو، زړه یې نه پرې بدېده، په بنديانو ملگرو یې ډېر
پام کاوه، مجاهدين ملگري به یې دینداري، نوافلو، تلاوتونو

او د ثواب نورو کارونو ته هڅول او په ملگرو به یې د نظامي
او استخباراتي درسونو او اعداد ډېر کوښښ کاوه.

د تقوا خاطرې یې: د نوموړي د سنگر ملگري وايي: مور
به چې په خوست کې کومې سیمې ته تشکیل کاوه، هغه سیمه
غرنۍ وه او طبعاً د ځایي خلکو کورنۍ پرده کمزورې وه،
مېرمنو ځینې له کوره بانديني کارونه هم تر سره کول، لکه: له
غره څخه لرگي راوړل او نور... نو نوموړي په مور دا لازمه
کړې وه چې کله هم له مرکز نه وځو، په خپل سر به دسمالونه
داسې اچوو چې په مخ مو رازوړند وي، مخامخ لاره راته
ښکاري، خو ښی او چپۍ خوا ته څه شی نه ښکاري چې په
پرديو مېرمنو مو نظر ونه لگيري، نو دا یې ډېره عجیبه خاطرې
ده چې کله به داسې ځای ته ولاړو چې هلته به سیميزي
مېرمنې د باندينو چارو ترسره کولو له پاره له خونو راوتلې
وې، نوموړي به په ملگرو غږ وکړ: (حجاب!) نو ټولو ملگرو
به سمدلاسه په سرونو دسمالونه راواچول او یوازې مخامخ
لاره به یې لیدله.

شهادت: زنداني صیب تقبله الله تعالی د شهادت ډېر
تېری و، سرب کال به یې له هر ملگري سره د رابطې په وخت بیا
بیا ویل: تاسې ما ته دعا وکړئ چې الله تعالی مو ستریاوې
ضایع نه کړي، نوموړی د روژې د میاشتې په لومړنیو ورځو
کې تشکیل ته ولاړ، هلته به خپلو جهادي خدمتونو بوخت و،
چې یوه ورځ د خوست ولایت د صبریو په ولسوالي کې د
اسلامي امارت له خوا د صحت د مشرانو غونډه جوړه شوه
او دی هم همالته وروبلل شو.

مجاهدين ملگري یې وايي: کله چې دی له مور نه
رخصتېده، له هر ملگري سره یې د اخيري خدای پاماني
غوندې رخصتي واخیسته، په هماغه مهال یې په ټنډه کې
سور ټاپی ښکاره شو، چې ټولو ملگرو په خپلو سترگو ولید،
او ده ته یې وویل: په تندي کې دې ښه څرگنده شوه، هسې نه
چې شهید شې، ده به پوره ډاډ سره ورغبرگه کړه: ملگرو! الله
تعالی چې ما ته کومه مرمۍ لیکلې وي، هغه په بل چا نه
لگيري. او رخصت شو.

په دغو شپو او ورځو کې د اسلامي امارت د مجاهدينو له خوا د خوست د موسی خېلو ولسوالي تر کلکې محاصرې لاندې وه، او زنداني صيب تقبله الله تعالى چې د صحت مسؤل و، د زخميانو له پاره د بېړنيو مرستو او روغتونونو ته د لېږد په پار همالته په سيمه کې نژدې موجود و، له دغه ځايه په (۱/۱۱/۱۴۴۱ هـ. ق.) نېټه چې له (۲/۴/۱۳۹۹ هـ. ش.) سره سمون خوري، له د خپل مشر زوی او دريو نورو مجاهدينو ملگرو په ملتيا صبريو ته روان شو، په لاره کې د موسی خېلو ولسوالي اړوند (وايه) سيمه کې د مزدور دښمن په څلور طرفه کمين کې راگير شول، هرې خوا ته د غرو په سرونو دښمن ناست و او يوې خوا ته هم لاره نه وه، دوی له ځان سره د عوامو موټر سپېشل راوستی و، او ده له عوامو سره زياته خواخوږي لرله؛ نو زنداني صيب تقبله الله تعالى سمدلاسه له ملگرو سره يو ځای له موټره رابنکته شو او موټروان ته يې د تگ اجازه ورکړه، هغه له سيمې ژوندي ووت او دښمن پرې کار ونه لاره.

ده له خپلو څلورو واپرو ملگرو سره يو ځای له پاڅه سرک نه په لږ واټن سره په داسې يو خوږ کې پناه واخيسته، چې په ونو او غنو پوښل شوی و، او د خوږ يو متر لوړې ژۍ ته يې ډډه ولگوله، دښمن چې دوی تر څار لاندې نيولي وو او ويې ليدل چې په دغه ځای کې بې درکه شول، نو دغه ځای يې د هاوانونو، غټو او وړو وسلو تر بريد لاندې ونيو او نژدې سرک ته ټانگونه هم راوړسېدل او هماغه ځای يې تر اور لاندې ونيو، ده ملگرو ته وويل چې ځای پر ځای غلي شئ، حرکت مه کوئ او د الله تعالى ذکر شروع کړئ. که څه هم محاصره د سهار له اته نيمو بجو د مازديگر تر څلورو بجو وغځېده؛ خو د نوموړي په بدن په نهه نيمو بجو د ټانگ د دهشکې څلور مرمی ولگېدې او سخت ټپي شو، سمدلاسه يې د شهادت کلمه وويله او په ملگرو يې د ايت کړسي ويلو ټينگار وکړ، همداسې د شهادت کلمې يې ويلې، او يو ساعت وروسته يې حقيقي خالق ته خپل روح وسپاره.

انا لله و انا اليه راجعون

او نور څلور واپره ملگري يې د لوی خدای د نصرت په مټ له محاصرې روغ ووتل، چې بيا د ده مبارک جسد په هماغه ماښام د کليوالو په مرسته د دښمن له سيمې انتقال او مجاهدينو ته وسپارل شو.
 اولاد: نوموړي شپږ اولادونه: پنځه زامن او يوه لور تر شا پرېښودل.
 روح دې ښاد او ياد دې تل وي.

د انسان بدني اعضاو په اړه مهم معلومات

- معده (Stomach) هغه وخت په تکليف وي کله چې انسان د سهار ناشته نه کوي.
- بونښتورگي (Kidneys) هغه مهال په وېره کې وي، کله چې انسان په ۲۴ ساعته کې يو گلاس اوبه هم نه چيښي.
- تريڅي (Gall Bladder) هغه وخت په مشکل کې وي کله چې انسان د شپې تر ۱۱ بجو ويديږي نه او له لمر راختلو مخکې راپورته کېږي نه.
- کوچنۍ کولمې (Small Intestines) هغه مهال پرېشانه وي کله چې تاسې يخ مشروبات چيښي او سره ډوډۍ خوري.
- غټي کولمې (Large Intestine) هغه مهال ستري وي کله چې انسان ډېر زيات سور شوی يا مصاله لرونکی شى خوري.
- سږي (Lungs) هغه وخت زيات تکليف احساسوي کله چې تاسې د سگريټ او بېړۍ له دود ډکه فضا کې سا اخلي.
- ځيگر (Liver) هغه وخت تکليف احساسوي کله چې تاسې ډېر درانه خواړه او فاسټ فوډ (تيار شوی خواړه) خوري.
- زړه (Heart) هغه وخت د مشکل سره مخ کېږي کله چې انسان ډېر تريو يا ډېر کوليستېرول لرونکي خواړه خوري.
- سترگي (Eyes) هغه وخت په تکليفېږي کله چې په تياره کې پر هغوی د کمپيوټر او موبايل تېزه رڼا پرېوځي.
- دماغ (Brain) هغه مهال ډېر ستري وي کله چې تاسې منفي فکر کوی.

د میزان په شپږمه د کابل د فتحې د کلیزې په مناسبت

د اسلامي امارت اعلامیه

د میزان شپږمه نیټه زموږ د هیواد په معاصر تاریخ کې یوه مهمه او تاریخي ورځ ګڼل کیږي، د افغانستان پلازمینه کابل چې د تنظیمي جګړو پروخت د بوږنوونکو غمیزو او بدمرغيو شاهد و د ۱۳۷۵ لمریز کال د میزان په شپږمه د اسلامي امارت د مجاهدینو په لاس فتحه او هیواد له یوه خطرناک او تباه کونکي بحران څخه نجات وموند. د کمونیستي رژیم له سقوط وروسته ځینې د قدرت حریصان او د کمونیستانو مؤتلفین پخپل منځ کې په جګړو او بښتل، که څه هم په دې مرحله کې په ټول افغانستان کې فساد او هرج و مرج خپور و؛ خودفتنو او غمیزو اصلي ډګر د هیواد تاریخي پلازمینه کابل و، کابل ښار د څو مشهورو تنظیمي جګړه مارانو ترمنځ تقسیم او د خپلمنځي جګړو په ډګر بدل شوی و.

په درې کلنو جګړو کې د کابل ښار له څلورو درې برخې وداڼې سیمې له یوې مخې تباه او ونړیدې. هیواد یوازې په مادي ډول نه شو تباه؛ بلکې معنوي تباهي او د تاریخي اثارو، کتابخانو او موزیمونو لوټ تالان تر دې څو برابره بوږنوونکي داستان لري، د هیواد د تجزیې نقشې تیارې شوې وې او د رڼا هیڅ څرک نه ښکارېده. د افغانستان اسلامي امارت د تیارو په همدې اوج کې قیام وکړ، جګړه ماران یې له هیواده ورک کړل، په سمتونو تقسیم شوی هیواد یې متحد کړ، کابل یې د شروفساد له عناصرو او لوټمارانو تصفیه کړ او د افغان ولس سر، مال او عزت یې بیرته خوندي کړ.

په همدې اساس ویلی شو چې د میزان شپږمه د سقوط، تجزیې او بربادې له خطر څخه د افغانستان د ژغورلو ورځ ده. په همدې ورځ په هیواد کې د یو داسې سوچه اسلامي نظام واکمني پیل شوه چې زموږ د ملت د یو نیم میلیون شهیدانو ارمان او هدف و.

د افغانستان اسلامي امارت د دې تاریخي ورځې د رارسیدو په مناسبت خپل مظلوم او مجاهد ملت ته مبارکي وایي او زبیری ورکوي چې ان شاء الله هغه ورځ رانږدې ده چې هیواد مویو ځل بیا د یرغلګرو له وجود او د افغانستان موجوده سلطې څخه خلاصی او خپلواکی ورځي ولري او د راتلونکي لپاره باید ټول هوډ و لرو ترڅو مو ولس د یوه سوچه اسلامي نظام په نفاذ سره خپلو لوږو ارمانونو ته ورسیري، ان شاء الله تعالی و ما ذلک علی الله بعزیز

د افغانستان اسلامي امارت

۱۰/۲/۱۴۴۲ هـ ق

۲۰۲۰/۹/۲۵ هـ ش - ۲۷/۱۳۹۹ هـ ش

او سياسي دفتر رئيس محترم ملا برادر اخند د وينا متن

الحمد لله وكفى والصلوة والسلام عليه رسوله المجتبي

امابعد: فاعوذ بالله من الشيطان الرجيم، بسم الله الرحمن الرحيم و اعتصموا بحمبل الله جميعا ولا تفرقوا (الاية) و ايضا قال الله تعالى: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

تر هرڅه مخكې د دې درانه مجلس ټولو گډونوالو ته ! السلام عليكم ورحمة الله وبركاته !

خوښ يم چې د افغانستان اسلامي امارت او د امریکا د متحده ایالاتو د تاریخي توافقنامې د امضاء په تعقیب سره د افغانستان څلویښت کلنې معضلې پای ته درسولو او یو اسلامي نظام د قیام په موخه د بین الافغاني مذاکراتو د افتتاحیې غونډې گډونوال یو .

د سولې روان بهیر د دوحې د تړون په بشپړ عملي کولو سره کامیابدلای شي .

اسلامي امارت د دوحې په تړون کې کرې ژمنې عملي کړي دي او عملي کوي یې .

همدا رنگه له مقابل لوري څخه هم په کلکه غوښتنه کوي چې په تړون کې کرې ژمنې عملي کړي، ترڅو د سولې پروسه ښه پرمخ ولاړه شي، او له خنډ او خنډ سره مخ نشي .

زه په دې مجلس کې له حاضر و دواړو تيمونو څخه غوښتنه کوم چې په خپلو بحثونو او پرېکړو کې د اسلام د مقدس دين او هيواد لور منافع په نظر کې ونيسي او دغه هدف ته رسيدل بايد د ډلو او ټپلو او اشخاصو تر شخصي منافعو قرباني نه کړي .

د مذاکراتو جريان به خامخا ستونزې ولري، خو غوښتنه مو داده چې بحثونه په پوره حوصله او زغم او له موضوعاتو سره د ښه تعامل په نظر کې نيولو سره پرمخ ولاړ شي .

د افغانستان اسلامي امارت خپل خوریدلي ملت ته ډاډ او اطمینان ورکوي چې په پوره اخلاص سره به د بین الافغاني مذاکراتو په جريان کې کوبښن وکړي چې خپل مسلمان ملت ته د سولې، آرامۍ او سوکاله ژوند لپاره زمينه برابره کړي .

همدا رنگه نړۍ ته اطمینان ورکوي چې پخپل توان سره به هلې ځلې وکړي ترڅو بین الافغاني مذاکرات ښه نتیجه ورکړي .

موږ غواړو چې افغانستان خپلواک، مستقل، متحد، پرمختللي او آزاد هېواد وي او یو داسې اسلامي نظام ولري چې د ولس ټولې برگڼې پکښې د کوم تبعیض پرته خپل ځان وويني او د بوبل سره د ورورۍ په فضا کې په پوره صمیمیت سره ژوند وکړي .

موږ غواړو چې افغانستان په آینده کې د گاونډيو، سيمې او نورې نړۍ له هيوادونو سره مثبتې، په متقابل احترام ولاړې او ښې اړیکې ولري .

په پای کې د قطر کوربه هيواد د محترم امير، محترم خارجه وزير، حکومت او ملت څخه او همدا رنگه د نورو هغو هيوادونو څخه چې زموږ سره یې د سولې په اړه هر اړخیزه همکاري کړې او کوي یې د زړه له کومې مننه کوم . والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

ملا عبدالغني برادر

د اسلامي امارت سياسي مرستيال او د سياسي دفتر رئيس

۱۴۴۲/۱/۲۴ هـ ق / ۱۳۹۹/۶/۲۲ هـ ش / ۲۰۲۰/۹/۱۲ م

